

אח"כ נותנין לו חלק פ"י חם חמץ ואומרים לו דילך חמץ, ואומרים כן להודיע, שאין חולקים קרבן כנגד קרבן, ואפילו שבת הסמוך ליום סלפניה או לאחריה שות המספרות בכה"ס, ורק ביום א' בפסוק בנתיים, או משמר שומנו קבוע נוטל מלחמ"ס י' חלות, ואלו שהם אורחיה מחמת חרלה ב' חלות, והמספר שומנו קבוע מקריב רק ברנל הקרבנות שאינן בשביל הרגל. כחמדין דשחר ורבי"ע ונדרים ונדבות וקרבנות הצבור כפר העלם דבר ושערי י"ט ששגנו ב"ד בחוראה ועשו רוב הקהל על מיהם ואירע כן ברנל וכן ק"ק המובת העולות שמביאין משורי הלשכה ומקריבין כשמוכה כשל מקרבן, ובתה הסוכות היה כל משמר מקריב בכל יום פר א', או איל אחד, או שיער ההמאת, אבל הכבשים יש משמר שמקריב ב' כבשים ויש שמקריב רק כבש אחד וכל מי שהיה מקריב פר היום לא היה מקריב פר למחר אלא חורין הלילה ח' במשנה, וחלום ח' חורין למים טולן בא' כשאר תרגומי:

גשלמה מסכת סוכה

ר"ע מברשורה

ביצה פרק א ביצה

תוספת יום טוב

ציונים

כבר קדם טעם סדורה בתחלת מסכת סוכה:

פרק א א ביצה שנולדה ביו"ט. [ביו"ט] שלאחר שבת עסקין. וטעמיהו דבית הלל דלמרי לא תאכל. משום דכל ביצה דמסילתא האידנא מאתמול גמרה לה ומלאה שבת מכינה ליו"ט. והתורה אמרה (שמות פ"ו) והיה ביום הששי והכית וסחס ששי חול הוא. חול מכין לשבת. וחול מכין ליו"ט דיו"ט נמי מקרי שבת. ואין יו"ט מכין לשבת ולא שבת מכינה ליו"ט. והכנה כי הך דביצה. אע"ג דבידי שמים היא מקריא הכנה. ומיהו שבת ויו"ט דחשיבי צביח סעודתן הזמנה בחול. ואין אחד מהן מכין לחצרו אפילו בהכנה דבידי שמים. אבל סעודה חול לא

פרק א א ביצה

שנולדה ביום טוב. כתב הר"ב ביום טוב שלאחר שבת עסקין. בגמרא. [וכתב הר"ב] הגהתי בלשון הר"ב ק לטוב בריש פרק ד' [דעויות] ואע"ג דמסקין דיו"ט [עלמא] [דעלמא] נמי אסורה. אפי"ה מוקמינן למתניתין צעיקר הדין. והא דנקט יו"ט ולא שבת מ"יסיח פירושו שבת שאחר יו"ט דה"ה דוקא-שבת סעודתו צביח הכנה ואין יו"ט מכין לשבת. אבל יו"ט שאחר שבת חיימא לא ליתסר דכחול שזוהו שאין סעודתו צביח הכנה. הלכך חיצונין למתני יו"ט. ושבת חיימא במכ"ס כדלקמן. וברפ"ב דלקמן אכתוב דזו אינה אלא אסמכתא: בית הלל דאומרים לא תאכל. פירש הר"ב משום דכל ביצה דמסילתא האידנא מאתמול גמרה לה. משום דאי היום גמרה לה לא מיתסרה דה"ה כפיירובין גבי חמלת היום קונה עירוב דשבת מכינה לעלמא אבל ליו"ט אינה מכינה. ויו"ט דכוחה. וחיצונין נמי למימר גמרה דאילו לא גמרה אע"פ שנתגדל לא מתסרה דאי הוי ביו"ט אחר שבת הוי כפיירובין גמרה לא כי גמרה מפני שאו מתחדשת בריה חדשה לגמרי ע"כ. ומ"ס הר"ב והתורה אמרה והיה ביום הששי והכית פירש רש"י דע"כ בל לשמועין דאפילו הכנה בידי שמים [כגון] ביצה אסורה דאי משום הכנה בידי אדם כלומר שיאפו ויבשלו מצעו"ה הא בהדיח כתיב (שמות פ"ו) את אשר תאפו אפו ע"כ. ועיין ריש פ"ב. ומ"ס הר"ב דיו"ט נמי מקרי שבת. שכן כתיב בסו שבתון ב' אמור. גם ממחרת השבת דעומר פי' רז"ל ממחרת יו"ט. ומ"ס ולא שבת מכינה ליו"ט. גמרא. ופי' הר"ן דכיון דשמטיין דאין יו"ט מכין לשבת ילפינן מק"ו דאין שבת מכינה ליו"ט ע"כ. ומ"ס הר"ב ושבת ויו"ט הסמוכים כו' עולה בזה אסורה בזה. ואע"ג דמאתמול היא נגמרת מ"מ כשנולדה בשבת הרי זו הכנה דגם בשעת לידה שייך הכנה. ועי"ל דכיון דאם נולדה ביו"ט הרי זו אסורה אם נאמר כשנולדה בשבת הרי היא מותרת בשביל אותה לידה דשבת א"כ הוי שבת מכין ליו"ט כ"כ ה"ס' [דף ד'] . ומ"ס וכן ביו"ט של ר"ה שמתחלה לא מחמת ספק החמיל לעשות וכדאן במשנה ד' פ"ד דר"ה. שהם בזה עדים מן המנחה ולמעלה נוהגין לחתו היום קודם ולמחר קדם. ואע"ג דריב"ז התקין לאחר החורבן שהיו מקבלין עדות המרש כל היום כדאן ה"ס. לא היקן אלא לקבל העדות ולהיות מונין המועדות מיום הראשון ואפי' בזה לאחר מנחה. אבל מלעשות יו"ט שני לא נפקרה תקנה ראשונה ממקומה הכי מסקינן בגמ' [דף ה']. ומ"ס אבל שני יו"ט של גלויות דממ"ג אחד מהם חול משא"כ שבת ויו"ט הסמוכים ואע"פ שהיו"ט הוא יו"ט שני דשבת מהו ודאי קודם הוא. ויו"ט הסמוך לה נמי שמא יו"ט גמור הוא. הר"ן. ועיין משנה ח' פ"ג דשירובין: לא תאכל. ואפילו לטלטל נמי לא. כמ"ס הר"ב במשנה ב' בפרק ג' בספק מוכן אלא משום דסתמא.

פ"א א ביצה ב' פ"א דיום ש"ד כ"ה: לא תאכל. מ"י פ"ה ס"ה י"ט ה"י י"ט כ"ה ל"א י"ט פ"ז ח"ה ס"ה ק"ג ס"ה ח'.

שגויה נוסחאות
פ"א א האכל. נמשכי' תיבאל (י"ד) (ג"ה).

ראשון לציון
פ"א א ת"מ ד"ה ביצה שנולדה כו' והא דנקט כו'. ט"ן י"ט"ל:

תוספת רעק"א
פ"א א [אות א] בחו"ט ד"ה ביצה כו'. ויהיה פירושו שבת שאחר יו"ט. לענין י"ט דה"ה ס"ד דרוקא בשבת אחר יו"ט כיון דאי אפשר לו לאכול הביצה אלא ע"י הלוייה שהוא בנפרד דגמרא לה מאתמול בזה הוי הכנה אבל ב"מ אחר שבת דאף בלא נפרד דאתמול היה יכול לאכול הביצה היום ע"י שהיית התרגומה. וכמו דבאם שהם התרגומה וטעם בה ביצים גמורות דמותרים ולא הו"ו ספק ששא מאתמול נפרה לה דמ"ס לא צריכים לנכרו דאתמול וא"כ מ"ס גם בנולד לישתירי כהן קמ"ל כיון דסוף סוף לא שהמו ובא לו הביצה ע"י הלידה מקרי הכנה ע"י נפרד האתמול. עיין בס"ל ח"ט ב' סוף ב' כולש"ר נכון בעת"ל: שם [אות ב] בחי"ס ד"ה ברה"א. דגם בשבת לידה שייך הכנה. ומ"ס לא הוי רק הכנה דרבנן דמדאורייתא דמותר ביום טוב הבינה לעצמו. רק כיון דמדרבנן אסור ביום טוב. מסייל הבינה רק למחר מש"ה הוי הכנה דרבנן. רמב"ן בפלחמטא

לוקוים
מסכת ביצה על חרוב הכה הו"מ כ"ה:

יכין תפארת ישראל יכין

הביסבת הוא קראוה האחרונים ב' ע"א. מדסתחלה עם מלת ביצה. אמנם למה החליטו מלת ביצה שהוא לח"ס, שבה רוב לשון המסנה עם מלת ביעץ ארמית. כבר כתב רמב"א [נא"מ ססק"ן], מדאל חציא אדם דבר פגונה מפיו, ובעניי לא ידענא פי טי ביצה כדכתוב בספר אורייתא דמשה, סביעא ארמית שאין מה"ס כבורין אותה [שלת י"ב נ']. או כי טי אר"צ שרומות לצדיק תמים [כשבת ק"ד א'], ט"ע תלויה דמתלי תלי וקאי במלת ד' ע"ע. וברוך ה' שהאר שני, טראמירין [סאכדין ד"ה נ'], דתלמיד אחד דרש מי ביצים אינו כפסיר, ושטו דסברו שאמר דמי בצעים אינו כפסיר ונכשלו בזה [ועי' חו"ס' סס]: ולהכי מדאירע כבר קלקול בזה לכן הנהיגו לומר בלשון הכסמים ב' ע"א במקום ביצה כדי שלא יכשלו עוד:

פ"א א ככל יו"ט מיירי אפילו אינו יו"ט שאחר שבת [והא דקאמר כ"ס כיו"ט שאחר שבת עסקין, לאו דכתיב איירי מתניתין, דהרי עסקין דגויה הא חטו פ"א, רק ר"ל דטעם חיסוד דמתניתין, שהוא ככל יו"ט ת"י כליסור על יו"ט שאחר שבת. חדע דה"ס דש"ס, דהרי מקשה אב"י אח"כ, יו"ט ע"למא חמרי. ומש קושיא, דלמא באת הדין כן. אע"כ דא"כ לא פויל לנקט מתניתין סתמא, דמדנקט סתם משמע דמיירי בכל יו"ט]. וה"ה הגולד בשבת, רק נקט יו"ט, דאפילו ביו"ט דקולא מחמרי ב"ה:

ב ואפילו לטלטל הביצה חסור לז"ה, רק מדנקטו צ"ש האכל לרבותא, דאפילו בלכילה שרו, נקטו ב"ה נמי לא תאכל. ואפילו בהתנגלות העומדת ללכילה חסור לז"ה, דגזרינן בטולד בכל יו"ט או שבת, אטו הגולד ביו"ט שאחר שבת או בשבת שאחר יו"ט, דאז חסור מדאורייתא משום הכנה, דאתמול היה הביצה נומר והולך צמתי אמו לטוך מחר, והרי אין שבת ויו"ט מכינים זה לזה אפילו הכנה כו' שהיא ממילה [מיהו נעומדה לגדל טיילס כל"ז חסור הכילה משום נולד [ועי' ת"ס ס"ד]. ונשנה

ח הברך קמניו י"י פ"ט
 שם קמ"ט י"י בורר כדברי
 פ"ט ש"ט שטוט ז"ל ח"י פ"י
 פ"ט ו' ח"י ח"י פ"י פ"י
 פ"ט ב"ש א"ן משלח י"י
 פ"ט ו' ב"ה א"ן משלח י"י
 פ"ט ש"ט י"י ח"י ח"י ח"י
 פ"ט ח"י ח"י ח"י ח"י ח"י
 פ"ט ח"י ח"י ח"י ח"י ח"י
 פ"ט ח"י ח"י ח"י ח"י ח"י

ואע"פ שלא נמלא כן במשנה בשם נוסח . י"ל דס"ל דזכר מהני
 שינוי סגי . לפיכך פירשו דאז או קסני: ובית הלל אומרים וכו'.
 עיין במשנה ט"ז ח בקנון. פירשו הר"ב בפ"ו דמסכת כלים
 משנה ג': בתמחוי. קערה גדולה. רש"י דף י"ב ע"ב: אבל לא
 בטבלא כ"י. דמחוי כמאן דעביד לטורף
 מחר שאין דרך לעשות בכלים הללו אלא
 הרבה. רש"י שם ועיין לקמן: ח אבל
 לא תבואה. פירש הר"ב שהרי לריכה
 סח נה. ואין טומאה ביו"ט. ומסיים רש"י
 והר"ן. שהיה לו לטמון מאתמול ולא
 תפיג טעמה ע"כ. וקשה לי ח"כ לכתרי
 בהטייה מידי דהוה חטויקת מלה
 דודאי שהוא חולדה דטומן ככל חטויקת
 תבלין וסמנין סתבב הרמב"ם בפ"ח
 מהלכות שבת שהם חולדה דטומן.
 ומיהו הר"ן ברפ"ג נקח טעם אחר.
 ואמר דלהכי אסרו חכמים טומיה לפי
 שהיא מלאכה הנעשית לימים הרבה .
 ושחיקת פלפלין אע"פ שהיא חולדה אין
 לחמה שחיקה נעשית ביום שני שהיא

נעשית לימים הרבה . שז במדוך . וזו ברחיים . ואף פלפלין ברחיים
 שלהם [דמתניתין ח' פ"ב] אינה כדרך טומיה חטים לימים הרבה .
 ע"כ. וכתב הר"ש דדמי לעובדה דהול' ועיין רפ"ג: ורבי שמעון
 מתיר בתבואה. כתב הר"ב שיכול לכותסה וכו'. ותק' חז"ל בחר
 רוב

מאתמול שאיש מפיג טעמו. והלכה שהבא לרוך מלה ביו"ט משה
 המדוכה על לדה ודך ע"י שני . והתבלין נדוכין כדרך ויין
 לריכין שטי: ח בורר איבל אוכל . מלקט האוכל אח' אח' מן
 הפסולת: בורר כדרכו בחיקו . ובלבד שלא יהיה טורח בזריחה
 הפסולת מרובה. אבל אם טורח בזריחה
 הפסולת מרובה על טורח בזריחה
 האוכל כגון שהפסולת דק ביותר. הפ"פ
 שהאכל מרובה בשיעורו על הפסולת .
 מודים בית הלל בצורר את האוכל ומניח
 את הפסולת. דלמעוטי בטרחה עדיף:
 אף מדיח ושולה . שמביא כלי מלא
 קטנים . וטמן עליו מים . והפסולת נף
 על פני המים . ומסיר אותו בידו . שולה
 כמו של נעלך (שמונה ג') ואין הלכה כרבי
 גמליאל: ח אין משלחין ביום טוב.
 דורון איש לרעו: אלא מנות . דכר
 מוכן שאינו עשוי להניחו למחר כגון
 חתיכות צמר דגנים: וב"ח אוברים כו'.
 ולא צדו ב"ה אלא לשלוח ע"י אדם אחד
 או שנים . אבל שלשה בני אדם או יותר

נשאלי מנחה אסור. דהוושא מלתא טובא וגראין קמולין למכור בזוק:
 אבל לא תבואה. שאינה ראויה לאכילה. שהרי לריכה טומיה . ואין
 טומין ביו"ט: ור' שמעון מתיר בתבואה. שיכול לכותסה במכתבה
 קטנה . ויכשלה מעטה קדרה . ואין הלכה כר"ש: י משלחין כלים
 הפורים

י ב"ן
 דאיש מפיג טעמו, גם זה שינוי רב, דלא סגי במדוך סך, רק או סך נמקוס
 מדוכה או סך פזור נמקוס מדוך: [לש] מיהו נזהגין לטנות קלח בזריחה
 תבלין, להכירה בלא יודך טפי מהלריך לז"ע. אבל ברחיים אסור
 אכילתו ע"י שינוי, מדכרה כעובדין דחול [תק"ד]. וה"ה לטמון [קאפטע]
 ברחיים אסור ובמדוכה ע"י שינוי שרי [משננות ספ]. ודבר שרגילין
 לרוך הרבה ביה, כהרדל [ומעטרטטעין], אף דמפיג טעם, אף
 ע"י שינוי אסור [מנ"א עס ז]. מיהו סחיטה, אף דמפיג טעם
 כשיסמנו מעי"ט, אפ"ה אסור ביו"ט [ע"ו ומשננות ספ]: (ס) או
 שיטה המכתסה. וה"ה גבינה [צרייבלייטען] שרי ע"י שינוי. אבל
 מלה מותר לטמון בלי שינוי, דאין טומיה אחר טומיה [ספ]:
 (מ) מלקט האוכל מהך הפסולת ואוכלו מיד: (מב) דבדלחין טורח
 בזריחה הפסולת מהאוכל, בורר פסולת. וביש טורח ביה בורר
 אשכא (ב): (ג) [ק"ר]: (מד) קערה גדולה: (מה) על השולחן
 דממחי צבור הרבה לנורך מחר. ולרשב"א בנפס ובערה דבשבת
 חיוב טלה חטאה, להכי ביו"ט כיון דאסור למעבדה מאתמול אסור
 מרבבין, אפילו לאכלה לאלהר. אבל בקנון ופמחוי, דכיון דלאו
 אורחה צבי, להכי צבבת פטיר אכל אסור, להכי צי"ע מוהר לכתחילה אף
 ס"ג] וק"י' דבקנון ותמחוי שרי בלריך לה ב"ו ביום [כמניא תק"י ס"ג]: (מו) [פיינגט ציטע]: (מז) [גרנאכטע ציטע]. דבאלו מחוי קטנים
 לנורך מחר: (מח) שטמן מים על הקמניות, כדי שינוף הפסולת ויסירנו: (מט) ר"ל ומסירו בידו, וק"י' כר"י [תק"י], ודלא כר"ב:
 (נ) מהנות: (נא) ר"ל דבר מוכן לאכילה: (נב) דמחצר טומיה. ואע"ג דחזו לבטלין קך, רוב תבואה לאו להבטיל קיימו: (נג) מלה בתבואה
 מיותר. רק קמ"ל דלאו כל מיני תבואה מותר, רק בלוהן שמוזכר בגמרא, חסין שעורים עדיש מדחזו להבטיל. וק"י' כמ"ק. וכשפולת
 מהנות לא ישלה ע"י ג' פלחים ביה דמחזי כמוליך למטור בשוק [תקפ"י]:

ב"ב
 (ב) ב"ב הר"ב. וכל ענה הגאון הגדול מהר עקיבא שלי"א,
 וז"ל קשה הוה הפסולת מוקפה ולאסור בטעמו. וא"ל מדחי לבהמה,
 דא"כ מה מקפי ש"ס פסולת מרובה על אוכל מי איכא מאן
 דשרי, וק' הרי חזי לבהמה. וז"ל מזה ראיה להוספת ד"ה ח'
 דמותר לטק אפר מוקף לנורך אטיס, דלשול לנורך אוכל נפש
 שרי, וכ"כ הוספה [דכ"ח ב'] ד"ה גריסת, וכ"כ ג"כ [ד"ח ב'] ד"ה אמר
 ע"י. ויאמר קטין חריץ שקא נמח"ח כגאון נ"י, אשהמיתיה מ"ש
 רכ"מ [פ"י מיו"ט] וכ"כ מני רס"ו [א"ח תק"י סק"ג], לרמב"ם שב' כה"ר
 הכא, ה"פ נש"ס, פסולת מרובה על האוכל מי איכא מאן דשרי לנכור
 הפסולת דפריחא מלתא דודאי בורר האוכל בכה"ג, יפ"ט. וגם בלי"ו יפה
 חסס עליו בני הרב המאה"ג מהר" ברוך יצחק שלי"א. דדוקא פסולת
 להדיא מותר לפתל מדחי לבהמה אבל במשורב באוכל, האוכל המועט, וכן
 בטל לנבי פסלה, וגם הפסלה המרובה לא בטל לנבי אוכל המועט, וכן
 מלחתי סגד לנכרי בני הרב שלי"א [התקנות שבת קמ"ב ב' ד"ה שאוכל]
 וכפי שהנהגה שם בעליון. ולפע"ד דמי לנכר כשר הי דלאסור לטמון אף
 דחזי לנכר, דעכ"פ לא יתנוה לנכר, וצ"ח קרימס מותר לטמון מדמוהר
 נפח"ס או לנכר. [ועמ"ש בקפות ד' ובלין מ"ש שם בנגד דעמ"ס]:

ואתמול כן מאתמול (ע"י נא"ח ש"ס, ותק"י
 [פיינגט ציטע]: (מו) [פיינגט ציטע]: (מז) [גרנאכטע ציטע]. דבאלו מחוי קטנים
 לנורך מחר: (מח) שטמן מים על הקמניות, כדי שינוף הפסולת ויסירנו: (מט) ר"ל ומסירו בידו, וק"י' כר"י [תק"י], ודלא כר"ב:
 (נ) מהנות: (נא) ר"ל דבר מוכן לאכילה: (נב) דמחצר טומיה. ואע"ג דחזו לבטלין קך, רוב תבואה לאו להבטיל קיימו: (נג) מלה בתבואה
 מיותר. רק קמ"ל דלאו כל מיני תבואה מותר, רק בלוהן שמוזכר בגמרא, חסין שעורים עדיש מדחזו להבטיל. וק"י' כמ"ק. וכשפולת
 מהנות לא ישלה ע"י ג' פלחים ביה דמחזי כמוליך למטור בשוק [תקפ"י]:

תוספת חדשים
 ח תריב ד"ה בורר
 מדוכה כו' אבל אם טורח
 ט' ע"כ. וכו' נש"ע שטמן
 תקי"א ס"ל ותבד רמ"א
 דוקא ח"ה רמ"א ח"י ח"י
 ביום. וכתב הרמ"א ח"י ח"י
 דאין אוכל לאלהר:
 ח תריב ד"ה ור"ש כו'
 ואין הלכה כר"ש. ור"ש
 נש"ע ח"י ח"י ח"י ח"י ח"י

תוספת רעק"א
 ובחברה צ"ל דלשונם
 לאו דוקא קמנייהם
 מהחייא דלא יבחינה.
 וב"ה מחיריה דמשמע
 ג"כ דרק משמע סמך
 נש"ע כיון דקמניי בחד
 בבא עם עור דורסן מזה מוכח דיש בו איטור מוקצה . ועדיין יש לקיין דמומין בשלחין דסיירי בהושט מע"ש דנעשה כלי מבט"י אבל חבא כנשחמ ביום דמע"ס היה
 סאכל וזעה נעשה כלי אסור דילמא באמת כנשחמ מע"ס מותר אלא דבנשחמ ב"ה היה ראו לאסור משום מוקצה בזה צריך לשקמא דמשח"ת ע"י מ"א סמך חצ"ט. וגם
 בע"מ באמת אסור כנשחמו ולא הפשימו יתר י"ם וז"ל דקשיית תוספת לב"ה דמחר לחבביה מעל רשלחן עצמות וקליפ"ם ולאין אסוריא ריש סמכין אין חילוק בין י"ש
 לשב"ד וא"כ מדאית מוקצה בעור שהושט ב"ה ע"כ משום דלא חזי לסיירי ולאן שם כלי עלת וספיר הקטן סופמין בשלחתי. כולע"ד בעודי: ח ואת דו בורר כדרכו
 לכאורה קשה איך חוזר לבורר הפסולת מתוך האוכל הא הפסולת היא מוקצה ואינו רשאי לשלול ודוחק לומר דסיירי בפסולת שראוי לאכיל בהמה. גם לפ"ש דמירשי.
 בזריחה ש"ס פסולת מרובה על האוכל מי איכא מאן דשרי היינו דבטל האוכל לגבי פסולת ואסור לשלול. ודרי דסיירי בפסולת דלא חזי לכלבית וא"כ גם באוכל מרובה
 סן הפסולת איך מסליל הפסולת הא הוא מלשל מוקצה . וכבאין נלע"ד ראיה לפ"ש תוס' בסמכתן דף ח' ע"א ד"ה ארי דמותר לטק אחר כירה המוקצה בשכיל אשכול
 פשטי"א דלשול מוקצה לצורך אוכל נפש מותר ב"ה וכ"כ ח"ט' כדף כ"ה ע"כ ר"ה גריסת ודף ל"א ע"ב ד"ה ארי'. אם כן נחא דמותר לשלול הפסולת שמוקצה בשכיל
 אוכל נפש: י כששנה נאות ח משלחין כלים . הרי"ה כתב דמתני' ב"ה היא. וכי יחזי דפליגי במדרגה [לקמן פ"ב ס"ה] דאסורי ב"ה ח"ג בהוצאת כלים דאידי ואידי
 תנאה נגור ולא אוכל נפש, וחרב"כ השני על זה דהוצאת פלבוש כדוצאת אוכל נפש שמש ושירי לכ"ע:

דע"ס
 דע"ס
 ח תריב ד"ה בורר
 מדוכה כו' אבל אם טורח
 ט' ע"כ. וכו' נש"ע שטמן
 תקי"א ס"ל ותבד רמ"א
 דוקא ח"ה רמ"א ח"י ח"י
 ביום. וכתב הרמ"א ח"י ח"י
 דאין אוכל לאלהר:
 ח תריב ד"ה ור"ש כו'
 ואין הלכה כר"ש. ור"ש
 נש"ע ח"י ח"י ח"י ח"י ח"י

הכחול אחד. מים שם פ"ג
פ"ג שם פ"ג. אכלו או
שאבו. מים שם פ"ג שם
שם פ"ג. שנינו בנחמות
ושנינו בנחמות וכו'.
ובנחמות וכו'. וכו'.
כפול ושנינו ועי' הלל
כפול. ובצורה. כ"ק
ובצורה. (א) שיר
מטנו. וכו'. וכו'. וכו'.
כ"ק. ובנחמות וכו'.
(וכנסו חייטנו) וכן ליה
כ"ק.

תוכפת הדשים
שהחלל גומר ודוקה ר"ב
גלוטו דוקה מה שהחלל
גומר הכל לא עניינם חללים
שענין לא החלל וכו'.
וכ"ק. גם פקדו נדבר וע"ס.
בנחמות. חייטנו וכו'.
כו'. וכו'. וכו'. וכו'.
עכ"ל. וכו'. עוד שם דף
למ"ד דלא אמרין כוונת
ניחא דכל דבר אפיו וכו'.
לא שייך ביה הכנה כקני
בזה שבו דבר הוש' כו'.
ולפחות ולכלל תקומו מלא
ענינא: ה"ב ד"ה סוכך
עליו כו' אבל מתחלה כו'.
אין ערובי תבשילין פחות
מכתיב עכ"ל. ובנ"ע סימן
קכ"ו. פסק דגם כסוף יבין
כתיב וכו'. וכו'. וכו'.
ובתחלה יבין פה וכו'.
ופה כתיב וכו'. וכו'.
הכפול אחד ובצורה. וכו'.
מיהו הנכיל זה דגם שאין
וז' ששכת או חלש וכו'.
לפחות הפה. לפחות דייטל
לפחות. או חלש וכו'.
עליו לפטר על כל כמי העיר:

תוכפת הדשים

הכפול אחד. מים שם פ"ג
פ"ג שם פ"ג. אכלו או
שאבו. מים שם פ"ג שם
שם פ"ג. שנינו בנחמות
ושנינו בנחמות וכו'.
ובנחמות וכו'. וכו'.
כפול ושנינו ועי' הלל
כפול. ובצורה. כ"ק
ובצורה. (א) שיר
מטנו. וכו'. וכו'. וכו'.
כ"ק. ובנחמות וכו'.
(וכנסו חייטנו) וכן ליה
כ"ק.

תוכפת הדשים

הכפול אחד. מים שם פ"ג
פ"ג שם פ"ג. אכלו או
שאבו. מים שם פ"ג שם
שם פ"ג. שנינו בנחמות
ושנינו בנחמות וכו'.
ובנחמות וכו'. וכו'.
כפול ושנינו ועי' הלל
כפול. ובצורה. כ"ק
ובצורה. (א) שיר
מטנו. וכו'. וכו'. וכו'.
כ"ק. ובנחמות וכו'.
(וכנסו חייטנו) וכן ליה
כ"ק.

הוא אופן ומבטל מו"ט לשבת ע"י עירוב תבשילין. וכן אחי חקנחא דרבנן לעקור הכנה לאורייחא. וגורחה לישב הדואל וחי מקלמי אורחין חיז ליה השתא נמי חיז ליה. ע"כ. כדאיתא בפירקין דכ"א. והכי קיי"ל דאמרין הואיל. כדפסק הר"ב במשנה ג' פ"ג דפסחים ושם הקשו בהו"ט דף מ"ו א"כ צטלח כל [איסור] מלאכה שבת הואיל ורחו' להוליה שיש בו סכנה. וי"ל כיון דלא שכיח כלל לא אמרין הואיל. פ"כ. ומ"ס הר"ב ונריך לזכות כו'. מהי"ס הרמב"ם על הדרך ר"ע מברסנורה

תוכפת הדשים

הכפול אחד. מים שם פ"ג
פ"ג שם פ"ג. אכלו או
שאבו. מים שם פ"ג שם
שם פ"ג. שנינו בנחמות
ושנינו בנחמות וכו'.
ובנחמות וכו'. וכו'.
כפול ושנינו ועי' הלל
כפול. ובצורה. כ"ק
ובצורה. (א) שיר
מטנו. וכו'. וכו'. וכו'.
כ"ק. ובנחמות וכו'.
(וכנסו חייטנו) וכן ליה
כ"ק.

הוא אופן ומבטל מו"ט לשבת ע"י עירוב תבשילין. וכן אחי חקנחא דרבנן לעקור הכנה לאורייחא. וגורחה לישב הדואל וחי מקלמי אורחין חיז ליה השתא נמי חיז ליה. ע"כ. כדאיתא בפירקין דכ"א. והכי קיי"ל דאמרין הואיל. כדפסק הר"ב במשנה ג' פ"ג דפסחים ושם הקשו בהו"ט דף מ"ו א"כ צטלח כל [איסור] מלאכה שבת הואיל ורחו' להוליה שיש בו סכנה. וי"ל כיון דלא שכיח כלל לא אמרין הואיל. פ"כ. ומ"ס הר"ב ונריך לזכות כו'. מהי"ס הרמב"ם על הדרך ר"ע מברסנורה

תוכפת הדשים

הכפול אחד. מים שם פ"ג
פ"ג שם פ"ג. אכלו או
שאבו. מים שם פ"ג שם
שם פ"ג. שנינו בנחמות
ושנינו בנחמות וכו'.
ובנחמות וכו'. וכו'.
כפול ושנינו ועי' הלל
כפול. ובצורה. כ"ק
ובצורה. (א) שיר
מטנו. וכו'. וכו'. וכו'.
כ"ק. ובנחמות וכו'.
(וכנסו חייטנו) וכן ליה
כ"ק.

הוא אופן ומבטל מו"ט לשבת ע"י עירוב תבשילין. וכן אחי חקנחא דרבנן לעקור הכנה לאורייחא. וגורחה לישב הדואל וחי מקלמי אורחין חיז ליה השתא נמי חיז ליה. ע"כ. כדאיתא בפירקין דכ"א. והכי קיי"ל דאמרין הואיל. כדפסק הר"ב במשנה ג' פ"ג דפסחים ושם הקשו בהו"ט דף מ"ו א"כ צטלח כל [איסור] מלאכה שבת הואיל ורחו' להוליה שיש בו סכנה. וי"ל כיון דלא שכיח כלל לא אמרין הואיל. פ"כ. ומ"ס הר"ב ונריך לזכות כו'. מהי"ס הרמב"ם על הדרך ר"ע מברסנורה

תוכפת הדשים

הכפול אחד. מים שם פ"ג
פ"ג שם פ"ג. אכלו או
שאבו. מים שם פ"ג שם
שם פ"ג. שנינו בנחמות
ושנינו בנחמות וכו'.
ובנחמות וכו'. וכו'.
כפול ושנינו ועי' הלל
כפול. ובצורה. כ"ק
ובצורה. (א) שיר
מטנו. וכו'. וכו'. וכו'.
כ"ק. ובנחמות וכו'.
(וכנסו חייטנו) וכן ליה
כ"ק.

הכפול אחד. מים שם פ"ג
פ"ג שם פ"ג. אכלו או
שאבו. מים שם פ"ג שם
שם פ"ג. שנינו בנחמות
ושנינו בנחמות וכו'.
ובנחמות וכו'. וכו'.
כפול ושנינו ועי' הלל
כפול. ובצורה. כ"ק
ובצורה. (א) שיר
מטנו. וכו'. וכו'. וכו'.
כ"ק. ובנחמות וכו'.
(וכנסו חייטנו) וכן ליה
כ"ק.

תגובה הע"פ סממיה חנה מעכבה [כרתן פ"ט דמנחות משנה ח] לא גזרו עליה משום שבות: ה' לרגליו. ה"ה לפניו וידיו ותרא נקט. ואפשר דנבואת נקטו דלרחוק הרגלים בזמין סוף דבר שיה לכל נפש [כדלקמן משנה ז] יותר מפניו וידיו שכן פניו וידיו נגילס יותר לרחוק זנון: אלא ח"כ דלרזין לשיטה. ומיירי כגון ששה [מהן] ומרצה לרחוק רגליו. דחי לא תימא הכי ה"ה ליט להו לב"ש מתוך. והכי חיותה בדיחא בירושלמי לזבית שמאלו לר"ך לשחות מק. תוס': ובית הלל מתירין. כהה הר"כ דמתוך כו'. כשים בו לר"ך [איוו] הגאה. עיין במשנה ה' פ"ק: עושה חם מדורה כו'. וזבית הלל קהני לה כדחיתא בצרייתא: ה' רבן גמליאל מחמיר

דכדרי ב"ש. הע"פ שהוא היה מזרע הלל המ"ס הרמב"ם בפ"ג מטערה פרקים שהקדים לפירוט המשניות: ואין זוקפין את המנורה. וכתב הר"כ זבית הלל מהירין משום דחיין בזנין בכלים. ואיט חיוב חלה חם כן עושה מלאכה כגון ממחק. או מחחק. או חורג. או חופר. שהן אבות מלאכות לעלמן. אבל חזרת חוליות שלין בהן חלה משום צנין אין בזה חלה צדקה וההלכס. רש"י. "ופירוט זוקפים עיין במשנה י' פ"ג דעדות]: גריציין פירש הר"כ ככרות עבות ר"ל

עולות *ולא שלמים: ה' לא יחם אדם חמין לרגליו. אוכל נפש התירה הסורה. ולא להכשיר אור כשביד רחוקה: ובית הלל מתירין. דמתוך שהותרה הכערה לנר"ך חילה הותרה נמי שלא לנר"ך חילה כשים בה לר"ך חיו הגאה. ופסק הלכה דחמין שהוחמו ביו"ט רוחן בהן פניו ידיו ורגליו אבל לא כל גופו. דגזרו יו"ט אטו שבת. וחמין שהוחמו מעווי"ט רוחן בהן כל גופו ביו"ט: ה' אין מומנין את החמין. מיו"ט לשבת דסבדי ב"ש חין חופין חלה ח"כ עירב שבת. ואין מצטילין חלה ח"כ עירב על הכבשול. ואין מומנין חלה ח"כ היו לו חמין מומנין מעווי"ט. וז"ה סבדי לחופין ומצטילין ומומנין על עירוב כל הכשול כלבד. ומיזה בגמרא מוכח דז"ה נמי צנו פת וצטר וכן הלכה: אין זוקפין מנורה.

של חוליות שנתפרקו חוליותיה חן מחזירין לחון דהוי ככונה ויש צנין בכלים. וז"ה סבדי חין צנין בכלים: גריצין. ככרות עבות: אלא רקיקין. ככרות לקות. דסבדי ב"ש חין חופין פת מרובה ביו"ט

שנויי נוסחאות
ה ראון לשחיה: נד"י
וכתיב וזמנתי היוראיון.
ומוסחתי עדיף דמכתי
לישא משמע סתיו ראוין
מקודם כסותו ולא עינין
שיה ראוין לחתן שותמו
(ד"ס). עושה אדם.
נד"י וכו' ז"ק וכו' יד
וכמנתי עושה וליה.
ומבדחם בגמרה. כתיב
להחם. ועי' ד"ס.
ה (כדבדי) ב"ש. נתיב
ליח. דהמין מיו"ט
לשבת. וז"ה נד"י וכל
המכות וכו' וזמנתי
נמשב' החמין לכתחלה
ביו"ט. חולס חס עדיות
פ"ג מ' הוסחתי חס
לפניו כחן.
גריצין. וז"ה נמשב' בהן
ועדיות: נד"י וכו' יד
וכמנתי חתן גריצות וכן
כסמון וכו' כתיב כחן
וכסמון גריצות; כתיב'
כי פתן גריצות; נלא'
דל. גריצין. מביחוד.
ד' מימיה.

תפארת ישראל יבין

היה קטו וציריות [כשבה ד"ג ע"ב וק"ח]. והול' לורך הגוף טפי. ומלוא טפי. מנ"ש דשרי ביו"ט: (בא) ושהת מהן דסבירא לי' דלא שרי ביו"ט רק אוכל נפש (ד'): דמתוך שהותר הכערה לנר"ך הותר נמי שלא לנר"ך. אבל כל גופו חסור. שאינו רחוי רק לפסוקים. והכי כתיב אשר יאכל לכל נפש. דלר"ך שיהיו שיה לכל [מק"ח]. ולענין ענינת העיסו נקמוס ביו"ט. עי' שנת פ"ג ס' ל"ג: (בג) דמתוך שהוא וכו' כז"ה לעיל. מיהו כשאין סקור גדול, אז רק מעווי"ט לעירוב הכשילין. דס"ל כל מלאכה שרואה לעשות מיו"ט לזבית, לר"ך שיעשה קלה מומנה מעווי"ט לעירוב הכשילין. ולא קיימת לן כן: (כה) מנורה של חוליות שנתפרקו זה מזה, אין מחזירין לחון. פת עבה, מדלר"ך לשה מרובה ופירוט ביו"ט ויהר מדלחי (כו) עגונה דקת

זו"ט: (ב) נ"ל לרבותא דז"ה נקט רגליו. דמכ"ש פניו וידיו, דחילא הרכי קטו וציריות [כשבה ד"ג ע"ב וק"ח]. והול' לורך הגוף טפי. ומלוא טפי. מנ"ש דשרי ביו"ט: (בא) ושהת מהן דסבירא לי' דלא שרי ביו"ט רק אוכל נפש (ד'): דמתוך שהותר הכערה לנר"ך הותר נמי שלא לנר"ך. אבל כל גופו חסור. שאינו רחוי רק לפסוקים. והכי כתיב אשר יאכל לכל נפש. דלר"ך שיהיו שיה לכל [מק"ח]. ולענין ענינת העיסו נקמוס ביו"ט. עי' שנת פ"ג ס' ל"ג: (בג) דמתוך שהוא וכו' כז"ה לעיל. מיהו כשאין סקור גדול, אז רק מעווי"ט לעירוב הכשילין. דס"ל כל מלאכה שרואה לעשות מיו"ט לזבית, לר"ך שיעשה קלה מומנה מעווי"ט לעירוב הכשילין. ולא קיימת לן כן: (כה) מנורה של חוליות שנתפרקו זה מזה, אין מחזירין לחון. פת עבה, מדלר"ך לשה מרובה ופירוט ביו"ט ויהר מדלחי (כו) עגונה דקת

הוכחת תרשים
ה ח"כ כו' שהיה זבית
כו' ופי' כו' שהוחמו
מע"ט וזמן כן כל גופו
ביו"ט ע"ל. וכפי' סמן
הק"ח מסיק מ"ח דחסור
ככל ע"ט. וז"ה וכו'
ועק' מהגון:

תוספת רעק"א

ואת ידן שם בהרע"ב ד"ה ובית הלל אומרים. ולא שלמים. אף דיוצא כבם די שלמי שמה כדאיתא בספרי ג' פ"א דהנחת. כבר תירצו תוספות שם דמיירי דבכר תמיך ידו שלמי שמה או דאינו יוצא ידו שיש אלא א"כ החתונ כן בתחלת ההכנה: ה' נאות טון בהרע"ב ד"ה וב"ה מתירין. דמתוך שהותרה הבערה. וז"ה הר"ן וק"ל דהא ע"כ דאף כלאו מתוך י"ל דמותר דהוי באוכל נפש עצמו דא"כ דליבא היתר רק מרין מתוך יקשה לרבה דמתקוף בביצה דף י"ב ע"א ממאי דבמתוך פליגי דלמא בעירוב והוצאה לי"ס פליגי וז"ה ח"כ קיימי' עתה דנס ב"ה לית ליה מתוך ואמאי היתר ב"ה הכא לחתם לרחיבה ולעשות מדורה. ואפשר דלרבה היה באכנת מוכח דב"ש וז"ה פליגי בביצות אב מקרי אוכל נפש ממש או לא. אבל לפי האמת דבמתוך פליגי מה"ל לן לרחוק פליגי בזה כיון די"ל בפשיטות דלשוםיחיהו אולי בפלגותיהו כמתוך: [אות מן] בחי"ט ד"ה א"כ. אלא לית להו לכ"ש מתוך. ותמוה לי מה שייכות ראויה לשתייה לענין מתוך דמצד מתוך אין חילוק בין ראויה לשתייה לאין ראויה אלא דראויה עדיף מרין הואיל דאי מקלעו אורחים וישתו וראויה עיי"ש ונזהר מיושב לי דברי תוס' פסחים דף ה' ע"א ד"ה ואומר מיירי בכל ענין אמילו א"צ לחלתו. ולבאוריה ק"ל הא מ"ס לשתרי מסעס הואיל דמקלעי אורחים צריכים לחלתו והיה מוכח דרע"ק לית ליה הואיל והול' להגם לומר למיכל. ש"ס דרע"ק לית ליה הואיל ולפי ה"ל ניהא כיון דאמרין ש"ס ל"א מתוך שהותרה הבערה לצורך. וביון דלית ליה מתוך מסיילא מב"ש דלית ליה הואיל. ואולם הא אמרינן פסחים דף מ"ז ע"ב איכתיב' בחתם מסוכנת וכו' א"כ יהיה מוכח דרע"ק מ"ל הואיל דהא מתבני' קתני רעק"א אפילו כוית הי מביית מביחחתי היינו ג"כ דיכול לאכול ע"כ דלא בסי למיכל. הרי אף דרע"ק ל"ס מתוך מ"ס יבול למכור הואיל. והנה לבאורה יקשה זה על תי' תוס' הג"ל דמיירי בב"ש אפילו א"צ לחלתו הא מ"ס וקשה ל"ס דהש"ס דפסחים גבי מסוכנת הג"ל דס' רע"ק הואיל. ונ"ל ליישב במה דקי' לי לבאורה על תרומצ' ב"ה דבכתלת הבערה א"י להנור מסנו. הא מ"ס יבול להנות משום וז"י גורם דהא כשצורך החמין יש ג"כ עצי הותר. ויהיה הכרת דרע"ק מ' דרוז' חסור והול' לומר שד"ס

ואת ידן שם בהרע"ב ד"ה ובית הלל אומרים. ולא שלמים. אף דיוצא כבם די שלמי שמה כדאיתא בספרי ג' פ"א דהנחת. כבר תירצו תוספות שם דמיירי דבכר תמיך ידו שלמי שמה או דאינו יוצא ידו שיש אלא א"כ החתונ כן בתחלת ההכנה: ה' נאות טון בהרע"ב ד"ה וב"ה מתירין. דמתוך שהותרה הבערה. וז"ה הר"ן וק"ל דהא ע"כ דאף כלאו מתוך י"ל דמותר דהוי באוכל נפש עצמו דא"כ דליבא היתר רק מרין מתוך יקשה לרבה דמתקוף בביצה דף י"ב ע"א ממאי דבמתוך פליגי דלמא בעירוב והוצאה לי"ס פליגי וז"ה ח"כ קיימי' עתה דנס ב"ה לית ליה מתוך ואמאי היתר ב"ה הכא לחתם לרחיבה ולעשות מדורה. ואפשר דלרבה היה באכנת מוכח דב"ש וז"ה פליגי בביצות אב מקרי אוכל נפש ממש או לא. אבל לפי האמת דבמתוך פליגי מה"ל לן לרחוק פליגי בזה כיון די"ל בפשיטות דלשוםיחיהו אולי בפלגותיהו כמתוך: [אות מן] בחי"ט ד"ה א"כ. אלא לית להו לכ"ש מתוך. ותמוה לי מה שייכות ראויה לשתייה לענין מתוך דמצד מתוך אין חילוק בין ראויה לשתייה לאין ראויה אלא דראויה עדיף מרין הואיל דאי מקלעו אורחים וישתו וראויה עיי"ש ונזהר מיושב לי דברי תוס' פסחים דף ה' ע"א ד"ה ואומר מיירי בכל ענין אמילו א"צ לחלתו. ולבאוריה ק"ל הא מ"ס לשתרי מסעס הואיל דמקלעי אורחים צריכים לחלתו והיה מוכח דרע"ק לית ליה הואיל והול' להגם לומר למיכל. ש"ס דרע"ק לית ליה הואיל ולפי ה"ל ניהא כיון דאמרין ש"ס ל"א מתוך שהותרה הבערה לצורך. וביון דלית ליה מתוך מסיילא מב"ש דלית ליה הואיל. ואולם הא אמרינן פסחים דף מ"ז ע"ב איכתיב' בחתם מסוכנת וכו' א"כ יהיה מוכח דרע"ק מ"ל הואיל דהא מתבני' קתני רעק"א אפילו כוית הי מביית מביחחתי היינו ג"כ דיכול לאכול ע"כ דלא בסי למיכל. הרי אף דרע"ק ל"ס מתוך מ"ס יבול למכור הואיל. והנה לבאורה יקשה זה על תי' תוס' הג"ל דמיירי בב"ש אפילו א"צ לחלתו הא מ"ס וקשה ל"ס דהש"ס דפסחים גבי מסוכנת הג"ל דס' רע"ק הואיל. ונ"ל ליישב במה דקי' לי לבאורה על תרומצ' ב"ה דבכתלת הבערה א"י להנור מסנו. הא מ"ס יבול להנות משום וז"י גורם דהא כשצורך החמין יש ג"כ עצי הותר. ויהיה הכרת דרע"ק מ' דרוז' חסור והול' לומר שד"ס

ולא כתי' יום וכו' ע"כ
נראה דהיינו דקאמרי השת'
ס"ל הכי חלה לא קתי
נמסקא דלעולם תוא דיון
והקמיס כינוי כתי' וזמנתי.
(ע"ה) ה' ע"ב ושפיר
יחם חם חמין לרגליו. כהה
והיא קה לטני וידיו
ולחא נקט ואפשר לרבות'
דלנתון כהגלסו חמין הוא
דכך שיה לכל נפש יותר
מפניו וידיו ע"כ: ואני
אומר ח"כ מתני' טעמה
דכית שמאי חתי' לחמיועין.
וזהר נחלם דכחא דהיתרא
דחתי' לשהל'
הרגלים דלה תשיבא כולי
הא וליאטו שוב לכל נפש
(שר' נז"ח). אלא וזה ח'
ממאה שרומזין רגליס
חמין. ואין רגלין זו כהרגו
רק המפיקין. אבל כהית'
הים והקסיס חמין סבל
רגליס כה כלל שנת וי"ט:
וזה קמ"ל דהכח אכז' א'
נמי שרו כ"ה. וז"ה לפני
ידיו ורגליו כלל. דדמי
קמ"ל להכח כל גופו וזהו
סבל לחת. דחתי' בגמרה:
וזה דלמא לנתון כל גופו
משום דלא שיה לכל נפש:
ובכאנת חף נמשב' חתי'
משהט' נפשיוו דלכ"ה חתי'

ישחקו. מ"י טס פקס כ"י
 פלס י"ב טו"ב ל"ח כ"י
 פ"ח כ"ה ר"י"א פ"ח
 פ"ח כ"ה ר"י"א פ"ח
 פ"ח כ"ה ר"י"א פ"ח
 פ"ח כ"ה ר"י"א פ"ח
 פ"ח כ"ה ר"י"א פ"ח
 פ"ח כ"ה ר"י"א פ"ח
 פ"ח כ"ה ר"י"א פ"ח
 פ"ח כ"ה ר"י"א פ"ח

שנויי נוסחאות

רבי יהודה. ככ"ט
 ורבי יהודה. שעושה
 חבורה. ג' וכו' וכו' וכו'
 וכו' וכו' וכו' וכו'
 וכו' וכו' וכו' וכו'
 וכו' וכו' וכו' וכו'
 וכו' וכו' וכו' וכו'
 וכו' וכו' וכו' וכו'
 וכו' וכו' וכו' וכו'
 וכו' וכו' וכו' וכו'
 וכו' וכו' וכו' וכו'
 וכו' וכו' וכו' וכו'
 וכו' וכו' וכו' וכו'
 וכו' וכו' וכו' וכו'

הוספת חדשים

וז' אין מקדוין כו"כ ט"ט. ע"י
 מה דאסין חו"ט ע"י דשבת
 בהמה אינה אלא לא וכו'
 עיקר דליכא שבת בהמה
 ליתא כ"ט אלא אסור
 ממזר איתא מן אסור
 ד"ט וכו' כ"ט כ"ט א"ט
 גלות יום טוב. פ"ח:
 ד"ר ב"ר א"ר א"ר לא כ"י ואין
 ה"י כ"כ א"ט כ"י ע"כ וכו'
 גש"ט סימן תקפ"ג. דהיינו
 מסיים זבובים כ"י א"ר
 מגרדו כ"י כ"ט. תק"ד א"ר
 שומקין את הפלפלין כ"י
 דרמיים שלהן. ולענין בהמה
 לללח לר"י כ"י ל"י כ"י כ"י כ"י
 עירובתה יתירתה אסור כ"י
 ט"ט. חו"ט ד"ה ב"י
 מדאיתערין כ"י וה"י דקדוק
 גמור ממשיכו כ"י ע"כ.
 ו"י ואין רמיס ממזר דה"ה
 לללח לר"י כ"י ל"י כ"י כ"י כ"י
 גש"ט מ"ט א"ר מותר כ"ט
 גש"ט מ"ט א"ר מותר כ"ט
 דהרמב"ם וכו' א"ר מ"ט
 דאין מוליחין משה"ט ג' בהמה
 ד"ט משום דמתי כעובדא
 דמל וא"כ ה"ל לכ"י ל"י
 מה

לקומים

ימים והפסי. דודן נותן
 שהוא שלא לערך. שאפי'
 העשונות אין דרכן לרמוץ
 יריעה בחמין בכל יום. ואפי'
 בדבר חריץ לקח ניב ארס.
 לא שאינו טוב לכל ארס.
 לא חומר הכעברה. ומה
 נשתה בלח. וז"ע על ל"ן
 הש"ס (פ"ק א"ר) (ל"ה):
 ו' חו"ט ד"ה עגלה וכו'
 וכתבו חת"י וכו' היה נ"ה'
 ל' גומר דרש"י מ"י לא כ"ט
 יושב בהמה (כמו שהעתיקו
 הא"י ולכן הקשו) אלא יושב
 עליה וישבא דייבב כ"י
 ל"ה דוקא דל"ח ח"י וכו'
 קומתו כלומר עמדה מדרס
 וכו'

להחגרד בו לחיוב [ב' ה'] והגמל מחתק בקו"ף שהם ממולא
 א"י נ"כ"ק. וכזה הר"ב והע"ג דעבד חבורה וכן ל"ן רש"י צ"י'
 המשנה. אבל בגמרא פי' מיהו כך חששא [דחבורה] בקירוד ליתא.
 וגימקו עמו דפסיק רישא מודה ר"ש כ"מ"ט לעיל. ומיהו הקשה
 הר"ש מהא דתנן במשנה ג' פ"י

דגזר הנזיר תפס כ"י אלא לא סורק.
 פי' במסרק דהוי פסיק רישא דהולס
 שער[והו כגוזו כדתן סוף פ"י דשבת]
 וכזה ש"ל שלא היה עשוי כעין שלט
 ולא היה תולס את השער. אלא שלטו
 ודאי אסור ע"כ. ובשם ר' יוחס כ"ט
 ה"ב' ס' תקכ"ג דאפילו בשלטו מותר.
 א"ע פ' שמעיר שער מאחר שאינו נהנה
 לא הוי פסיק רישא. ולא דמי לסורק
 שער שהוא נהנה ע"כ. ביו"ט.
 מדאיתערין למתני ביו"ט. ש"מ דבב"ח
 קמיתת דהיינו פרתו כ"י לחו ביו"ט.

אלא בשבת. וכן פירשה רש"י והר"ן בשבת. ומכאן נ"ל ר"ה גמורה
 למאן דסבירא ליה דאין מלווין על שבת בהמה ב"ט שהביאם הב"י
 בס' ת"ט והוא ז"ל חמה עליהן מלא ליה והרי דקדוק גמור ממשנה.
 ואל תשיבני ממתינותי דלעיל דהני נמי במתיעתא ביו"ט דהתם משום
 דבסיפא אלטרין לפרש בליני פסחים הלכך קדים ותגא במתיעתא
 ביו"ט [דע"ד השתא בכל יו"ט עסקין. אבל הכא למאי אלטרין
 למתני כלל. הא כולה מיתלתין ביו"ט עסקין. ותיובתא למאן
 דאמר שבת בהמה אסור גם ביו"ט כ"מ"ט צ"י' שם והטור בכו'
 תקכ"ב מכללן. כפירש לרישא דמתינתין ביו"ט. ובטעם שאין
 שבת בהמה ביו"ט כה"ב צ"י' ס' ת"ט. משום דלא הוי בכלל
 לא תעשה כל מלאכה דגבי יו"ט. אלא הארבעים מלאכות
 ותולדותיהן. ושבת בהמה אינו מהם. אלא לאו בפני עצמה למשן יגזר שוך וגו':
 ושוחרקין את הפלפלין. עיין במשנה ט'
 רפ"ק: אבל מקדנפין. עיין במשנה ב' פרק ה' דבכורות דמלה ארמיא היא.
 [ובגמרא דפסחים פ"ק דף י"א מ"ט גבי חמץ דגוזר התם במשנה ג' ומ"ט גבי קרטרף
 דלא גזר]. וכו' ומשום כ"י מהכות. כה"ב הר"ב משום לפייה התחון שהוא של
 מתכת מ"ט רש"י. וכו' פרק י"א. ומשנה ה' פרק י"ד דכלים: ומשום כ"י כברה.
 ל"ן ר"ב הר"ב ארמיא
 היא מקפת את הכברה. וכן לשון רש"י. ונראה שר"ה לומר הארמיא היא
 הכברה. אלא לפי שיש לה בהכרח סובב המקיפה
 מחכת כ"י. דאילו היא של מתכת ודאי טמאה משום פשוטי כ"י מהכות. כ"כ
 רש"י. כלומר א"ע"פ שהכברה אינה יכולה לקבל כלום: י' עגלה של קטן
 כו' כה"ב הר"ב ומויחדת לו לישב עליה. וכ"כ רש"י. וכחצו התוספות
 דלא גסירא דמאי קמ"ל פשיטא הא אין לך כ"י מיוחד גדול מזה.
 לך נראה לי דהיינו כ"י שעוין לקטנים להתלמד להלך והיא עומדת
 על שלשה אופנים ואוחז בו בידיו והיא מהגלגלת לפניו עכ"ל. וכדצריהם
 מוכה בדיח בגמרא. דאמרין עגלה כו' דהא סמך עולה ולרש"י
 [והר"ב] דהא יושב עליה מבעי ליה. ועוד דלא הוה לריך לפרושי כלל. וכן
 העתיק הרמב"ם בפרק כ"ה מהלכות כלים שהרי נשען עליה ולא כה"ב
 שהרי יושב עליה: ואינה נגררת. ל"ן הר"ב בשבת. וכן לשון רש"י. ומתני
 ג' מהלכות כלים שהרי נשען עליה ולא כה"ב שהרי יושב עליה: ואינה נגררת.
 דהק

ביום טובים. ושוחרקין את הפלפלין ברחים
 שלהם. רבי יהודה אומר אין מקדנפין את
 הבהמה ביום טוב מפני שעושה חבורה.
 אבל מקרצפין לה. וחכמים אומרים אין
 מקדנפין. אף לא מקרצפין לה: ה' הרחים
 של פלפלין טמאה משום שלשה כלים.
 משום כ"י קבול. ומשום כ"י מתכות.
 ומשום כ"י כברה. וי' עגלה של קמין
 טמאה מדרס. ונמלת בשבת. ואינה
 נגררת. אלא על גבי כלים. רבי יהודה

חבורה: ברחים שלהן. קטטה העשויות לך: מקרצפין.
 חבורה של עץ ששייה נסות. ואין עושין חבורה: אף לא
 מקרצפין. דגזרין קרטרף אטו קירוד. ואין הלכה כר"ב ע'
 בשלשה דברים הללו. אלא במקדנפין את הבהמה בלבד. משום
 דבהא קם ליה צטטויה דרבי שמעון
 דאמר דבר שאין מחטין מותר. וקו"ל
 כוותיה. ומכמים דפליגי עליה סברי
 כרבי יהודה דאמר דבר שאין מחטין
 אסור ואינה הלכה: ה' משום שלשה
 כלים. שאם פירש אחד מהן אינו סברי
 כלים אלא כל אחד מהם חשוב כ"י בפני
 עצמו וטמא. א"ע"פ שבטורן דרמיים הן
 מחוצרים ונראים ככלי אחד: משום
 כ"י קבול. התחונה שמקבלת חזק
 שתיקה הפלפלים דרך נקצי הכברה.
 עמאה משום כ"י קבול כלי עץ שיש לו
 בית קבול הוא: ומשום כ"י מתכות.

העלויה שכתשין ועוניתין בה הפלפלין. טמאה משום כ"י מהכת.
 דמשום כ"י עץ ליכא לטמויה. דפשוטיהן טהורין אלא משום לפייה
 התחון שהוא של מתכת: ומשום כ"י כברה. ארמיא היא
 מקפת את הכברה. משום כ"י עץ לא ממתאה דאין קבולה קבול.
 אלא חכמים גזרו טמאה על הכברה משום כ"י ארוג. ואפילו אין
 הכברה של מתכת ממתאה משום כ"י כברה: י' עגלה. העשויה
 לשחוק לקטן ומיוחדת לו לישב עליה: טמאה מדרס. אם היא הקטן
 וב נעשית העגלה חב הטמאה: ונמלת בשבת. דתורת כלי עגלה:
 ואינה נגררת. בשבת: אלא ע"ג כלים. על גבי בגדים מפני
 שפוסה חרין בקרקע. ומותר מייב משום מורש: רבי יהודה
 אומר

למשן יגזר שוך וגו': ושוחרקין את הפלפלין. עיין במשנה ט'
 רפ"ק: אבל מקדנפין. עיין במשנה ב' פרק ה' דבכורות דמלה ארמיא היא.
 [ובגמרא דפסחים פ"ק דף י"א מ"ט גבי חמץ דגוזר התם במשנה ג' ומ"ט גבי קרטרף
 דלא גזר]. וכו' ומשום כ"י מהכות. כה"ב הר"ב משום לפייה התחון שהוא של
 מתכת מ"ט רש"י. וכו' פרק י"א. ומשנה ה' פרק י"ד דכלים: ומשום כ"י כברה.
 ל"ן ר"ב הר"ב ארמיא
 היא מקפת את הכברה. וכן לשון רש"י. ונראה שר"ה לומר הארמיא היא
 הכברה. אלא לפי שיש לה בהכרח סובב המקיפה
 מחכת כ"י. דאילו היא של מתכת ודאי טמאה משום פשוטי כ"י מהכות. כ"כ
 רש"י. כלומר א"ע"פ שהכברה אינה יכולה לקבל כלום: י' עגלה של קטן
 כו' כה"ב הר"ב ומויחדת לו לישב עליה. וכ"כ רש"י. וכחצו התוספות
 דלא גסירא דמאי קמ"ל פשיטא הא אין לך כ"י מיוחד גדול מזה.
 לך נראה לי דהיינו כ"י שעוין לקטנים להתלמד להלך והיא עומדת
 על שלשה אופנים ואוחז בו בידיו והיא מהגלגלת לפניו עכ"ל. וכדצריהם
 מוכה בדיח בגמרא. דאמרין עגלה כו' דהא סמך עולה ולרש"י
 [והר"ב] דהא יושב עליה מבעי ליה. ועוד דלא הוה לריך לפרושי כלל. וכן
 העתיק הרמב"ם בפרק כ"ה מהלכות כלים שהרי נשען עליה ולא כה"ב
 שהרי יושב עליה: ואינה נגררת. ל"ן הר"ב בשבת. וכן לשון רש"י. ומתני
 ג' מהלכות כלים שהרי נשען עליה ולא כה"ב שהרי יושב עליה: ואינה נגררת.
 דהק

יבין תפארת ישראל יבין

מזמנוקבת בשוליה הוה דינה כפשוטי כלי עץ שאמקט"ו [ועיין פ"ג
 דכלים]. וכן משמע מרש"י. ואו"ל עכ"פ הדין יטמא העלוין משום
 כ"מ. הרי הו"ל כ"מ המשמש את העץ שאין דינו כ"מ [כלים פ"א
 פ"ג]. י"ל הכא שאני שהמתכות גם הוא עושה פעולה שלימה בפ"ע.
 ולא מהשב כהפסל לכלי עץ שחומר בו: (ג) הוא הארמיא שמהכר
 בו הכתין: (ד) [שטענדער] עס אופנים, כמו שעוין גם בזמנינו
 לקטן שיתלמד לילך, שכשהקטן נשען בו, העגלה מהגלגלת והולכת
 מעלמה לפניו. ונקט לה הכא דרך אגב להשמיענו דל' יודא מותר
 לגררה בשבת ויו"ט: (ה) אם הקטן וב נעשית מדרס, מדגשען עליו,
 ומיוחדת להשענתו: (ו) דהורה כ"י עליה: (ז) ביו"ט וכ"כ בשבת:
 (ח) על גבי בגדים. דאל"כ אסור דעושה חרין, דס"ל דבר שאינו
 מהכוון אסור. והרי הסופר בבית הו"ל הולדה דבונה ובשבה תולדה
 נהו

יבין תפארת ישראל יבין

ל' במגדרה ששייה דקוט, א"ע"ג שעוין חבורה, לא יחיה ליה וכו':
 [ו] קו"ל דאסור דמחזי כעובדן דחול. ודוקא ברחיים, אבל במרוכה וע"י
 שני שרי כשאר תבלין [תק"ד] א"ה במסרק של עץ ששני נסות ואינו חובל:
 [ז] הא דנקטו רבנן אין מקדנפין, ולא הו"ל רק אף אין מקרצפין.
 ל"ל דתווי להשמיען טעם האיסור, דגזרין קרטרף אטו קירוד. אמנם
 סרוק שבזמנינו דמסיר השער המסובך והמטונף, הו"ל פ"ר דיתא
 ליה ואסור [תק"ג]: (ט) נקט לה הכא אידי דאידי לעיל דרמיים
 של פלפלין. וקמ"ל דבשיטל אחד מהן, מק"ט עדיין, מדאיתו שבו
 הכלי עדיין: (י) הוא האר"ג התחון שעשוי לקבל התבלין העונית:
 (יא) הוא העלוין שנתנין לחוכו התבלין לפחון ומנוקב בהתחיתו, וא"ע"ג
 דמסתמא יש לו גם בית קבול, קמ"ל דממא גם משום כ"מ ונעשה
 אפי' אבות כעשנתא ממת. פירו' י"ל דאלו היתה של עץ הרי

יבין תפארת ישראל יבין

ל' במגדרה ששייה דקוט, א"ע"ג שעוין חבורה, לא יחיה ליה וכו':
 [ו] קו"ל דאסור דמחזי כעובדן דחול. ודוקא ברחיים, אבל במרוכה וע"י
 שני שרי כשאר תבלין [תק"ד] א"ה במסרק של עץ ששני נסות ואינו חובל:
 [ז] הא דנקטו רבנן אין מקדנפין, ולא הו"ל רק אף אין מקרצפין.
 ל"ל דתווי להשמיען טעם האיסור, דגזרין קרטרף אטו קירוד. אמנם
 סרוק שבזמנינו דמסיר השער המסובך והמטונף, הו"ל פ"ר דיתא
 ליה ואסור [תק"ג]: (ט) נקט לה הכא אידי דאידי לעיל דרמיים
 של פלפלין. וקמ"ל דבשיטל אחד מהן, מק"ט עדיין, מדאיתו שבו
 הכלי עדיין: (י) הוא האר"ג התחון שעשוי לקבל התבלין העונית:
 (יא) הוא העלוין שנתנין לחוכו התבלין לפחון ומנוקב בהתחיתו, וא"ע"ג
 דמסתמא יש לו גם בית קבול, קמ"ל דממא גם משום כ"מ ונעשה
 אפי' אבות כעשנתא ממת. פירו' י"ל דאלו היתה של עץ הרי

יבין תפארת ישראל יבין

ל' במגדרה ששייה דקוט, א"ע"ג שעוין חבורה, לא יחיה ליה וכו':
 [ו] קו"ל דאסור דמחזי כעובדן דחול. ודוקא ברחיים, אבל במרוכה וע"י
 שני שרי כשאר תבלין [תק"ד] א"ה במסרק של עץ ששני נסות ואינו חובל:
 [ז] הא דנקטו רבנן אין מקדנפין, ולא הו"ל רק אף אין מקרצפין.
 ל"ל דתווי להשמיען טעם האיסור, דגזרין קרטרף אטו קירוד. אמנם
 סרוק שבזמנינו דמסיר השער המסובך והמטונף, הו"ל פ"ר דיתא
 ליה ואסור [תק"ג]: (ט) נקט לה הכא אידי דאידי לעיל דרמיים
 של פלפלין. וקמ"ל דבשיטל אחד מהן, מק"ט עדיין, מדאיתו שבו
 הכלי עדיין: (י) הוא האר"ג התחון שעשוי לקבל התבלין העונית:
 (יא) הוא העלוין שנתנין לחוכו התבלין לפחון ומנוקב בהתחיתו, וא"ע"ג
 דמסתמא יש לו גם בית קבול, קמ"ל דממא גם משום כ"מ ונעשה
 אפי' אבות כעשנתא ממת. פירו' י"ל דאלו היתה של עץ הרי

אומר כי. תרי הנח' וינכו חלוצה דר' יהודה דת"ק נמי רבי יהודה היא דלמר דבר שאין מחטין אסור והתא היא הנח' החריפה. ואמר דלא אסר ר' יהודה בעגלה של קטן מפני שאינה עושה חריץ כעגלה ע"י חפירה אלא כובשת הקרקע וגדושה תחתיה. ונטעה עפרה נמוך. אכל אינה מיוזת עפרה ממקומה. וכבר הפסיקה הלכתא כר"ס דלמר גורר אדם מטה כסא וכפסל ובלבד שלא יחסוך לעשות חריץ:

דמק ונטלת בשבת. התם רבנא קתני דלפינו בשבת נטלת אכל דאסורה הוי רבנא דאפי' דיו"ט חסורה: מפני שהיא כובשת. פי' הר"ב מפני שהינה עושה חריץ כו'. ואריך סבר פעמים שאין האופן מתגבל והוא נגרר ומופר. ואריך סבר לא שכיח הכי. רש"י. ומ"ס הר"ב וכבר הפסיקה הלכתא כרבי שמעון לטיל במטנה ח'. ועיין מה שהצטדקנו שם בצבצת מקרדין טי':

כל הכלים יתבאר מה שביניהם שנינו נוסחאות אין נגרדין כד' וצ"ל וצ"ל ובתעורר אינו. כובשת. כפי' מוספת ולאו נהו:

תוספת חדשים
מה דפ"ל דלון מעוין כו' מדלא כתבו זה העטף אלא ודאי אין ראיה מכלל דהא גם בשבת כהנ' הרב"ח א"ל דהתם עושה משה כחל' א"ל ש"ך שניחם דהתם כמ"ס הרב"ש כסמ"ך כ"ד ומ"ס הר"ם שם לוסיין לשהח משא דיו"ט משום דמשתמש כב"ח היינו מדין מוקדם שגורו רבנן בשבת ה"ס ב"ש אכל הכה כעטעס שנין קרייה ש"ך עליה מעי"ט נודחי טי'. ועיין מ"ה כסמ"ך רמ"ו פ"ק י"ג וב"י תר"ס סק"ס גלה שגבירי נכוסים (ממחוס"ס וצ"ל):

לקריאות
וכו' דמיוהרת לעינה הוא דהא סומך קע"ה עליה הכי דלא קאמר וסב' אלא סומך אלא שדמיו' למנו"ס סב"ח ז"ל ג"כ כהו' דכ"י רש"י דיוסב דוקא קאמר והלן עמדו געזו עטס ודעו וע"כ. (כ"ל): ואיני' נגררת. לטון הרב"ש בשבת וכ"ה לטון כ"ה. ומתקיים למה לנו לפסויו כ"ו. דלפי מ"ס דמק ונעלת בשבת אלא כליא חסור דבוחה דלמיו' ב"ש חסור עכ"ל הית"ע. דעתי כנסתיו לאסור ק"כ ב"ש דבר שאינו מתקוין. ולא הכול לחס' מתקוין. ולא עוד שדרכו אינו אלא חסור על כו' סיי תמי' רש"י להית"ע. דמתי' כותיהו דייקא כמ"ס הוה ז"ל געזו. ועוד הפסח מונס' לא הפסח ומאן לגזום כהנה לאסור דבר שאין מתקוין גם ב"ש. וכל המתמיד עליו רחוי' לגמ'. ואף דעמי יבואו ודל' ב"ש מני מתמיד דבני שאינו מתקוין. דכוכה נדוכו' עובא. מכל מקום תנא דין לא ס"ל כוונתה כה'. אלא הוה הכהו' אב"י דבכרי' למה ק"ה ראב"ע

העגלה. מפני שהיא כובשת: ח'. ועיין מה שהצטדקנו שם בצבצת מקרדין טי':

כ"ן תפארת ישראל יבין

דמ"ס (מט) שמפני שמתגלגלים האופנים, לכן אינם חופרים רק מעיק ומנמיד וכובש הקרקע, ולאו מזיו עפר ממקומה. וקיימא לן דדבר שאין מתכוין וליכא פסיק רישא, טרי:

הלכתא גבירחא. כללא דפרק ב'

פרק ב' מ"א יום טוב שחל להיות בערב שבת לא יבשל בתחלה לצורך שבת אלא על ידי עירוב מהבשול כו"ה בין לאחר בין לאלפים ונמה לכתחילה שלם וכביצה. מבשל בתחלה לשבת. ויכול לערב אפילו ביה"ש אם לא אסר הוא או הציבור דמיון ברבו. ולבד שיהא התבשיל סרבר שראוי ללפת בו הפת. לאפוקי דייסא, ואפילו במקום שמתפתין בו הפת בשלה דעתן כהני משאוי דאכלי נהמא בהמא, ולרסנ"א ה"ה שאר מיני לפת וקטניות במקום שאין דרך ללפת בהן הפת דאסור, מיהא ויכול להיות התבשיל אפילו צלי, כבוש, מעושן, הוא שיהיה ראוי לאכול על ידי הכבישה והעישון, משא"כ במליח דלא. דמליח כרותח לא כמבושל משא"כ כבוש מע"ל"ס או בציר והוסף אפילו רק כדי שיתון על האור וירתיח והוא ח"י מינטען הוי כמבושל, אם נאכל כך מערבין בו, ואפילו במין דגים קטנים שהדיחן במים המין והרחתן הוא כיושולן לאכילה או בתפוחים ושאר פירות מבושלים ודגים קטנים שבישולן, ובאין לו תבשיל אחר אפילו על עשבים שבשוילי קידרה בשמלתהו בו הפת וכן על שמנונית שגורבב בסבון וגררו והוא שיש בו כו"ה, יכול לסוך, וטעמו על גדול העיר לערב על כל בני עירו ואפילו בלי ידעתם דרך דעת מנה בענין לא דעת מי שהניהו לו, ואע"פ שטעמו על כל אדם לערב, מ"מ יכול לסמוך על עירוב זה כשהמא מי ששכח ולאפו"א בשבת על ידי עצלות דרוקא ששכח מע"א, דפסק ב' נקרא מושען או נאנס או שהניהו עירוב ואבד או שאינו יודע לערב או שלא ידע שחייב כל א' לערב ומסך על הגדול ואינו כר ב' רב נדאו הוי כפוש, וכל מושען אינו יוצא בעירוב הגדול העיר, וכל מי שהוא בתוך החום העיר יוצא באופן הנ"ל, אבל מי שהוא חוץ לחומה אפילו הניהו עירוב החומין ויכול ללא לכאן אינו יוצא, אלא"כ התנה עליו המנהל להריא דתניה הלך עירוב החומין. ויובה לאחרים על ידי אחר ויכביח הוכיח העירוב במקום שהוא מונח שם ספח וחזור או המניה ונטפל מידי הוכיח ומכרך על מצות עירוב ואומר ברין עירובא הוא שרא לא לאפילו ולבשוילי ולאפו"א ולארוקי שרגא ולמעבר כל צרכא ונולסכהנ"ג בדעתו לשחום יאמר לכתחילה כפי' ולשהו"ה כרש"ל, מיהא דביעבר לא מעבב, כרש"ל וב"ה"ח מיו"ט לשבת לנא ולפלוגי או חתם לכל בני העיר והוא, ומי שאינו יודע בלח"ק יכול לאומרו בלשון שמכין, ובלא הוכיח המלאכות בהריא, אלא אסר למעבר כל צרכא והוי כלא עירב כלל, ומסב"ק כשהיה נאמרם המלאכות לא יברך שניה, ובנאכל העירוב או שנאבר דוקא בנשתתיר ממנו כו"ה סומך עליו, מיהא בהתחיל בעסתו ונאכל העירוב נומר אותה עטפה, וכל בהתחיל לבשל ואפילו לא הניהו הקדירה עריון אצל האש רק שהתחיל בחיקונו כגון שהתך הלפתות וכדומה נומר אותה תבשיל שהתחיל, ובאפה ולא אישול עריון או להיומן ונאכל העירוב או שאבד מה שנעשה בהיתר אפילו נהסבין בו לצורך יו"ט יכול הוא להניהו לשבת ולבשל כמאן ואילך ליו"ט. ובני ע"פ"א עירוב כשם אסור לבשל לעצמו כך אסור לבשל לאחרים ואחרים אינם מבשלים לו מקמחו ותבשילו אא"כ נתן להם תחלה בתנתה, ואז מותרים לבשל לו אפילו בביתו, ובאין אחרים או שאינו רוצה להקנות לאחרים י"א שמוחר

פרק ב' מ"א יום טוב שחל להיות בערב שבת לא יבשל בתחלה לצורך שבת אלא על ידי עירוב מהבשול כו"ה בין לאחר בין לאלפים ונמה לכתחילה שלם וכביצה. מבשל בתחלה לשבת. ויכול לערב אפילו ביה"ש אם לא אסר הוא או הציבור דמיון ברבו. ולבד שיהא התבשיל סרבר שראוי ללפת בו הפת. לאפוקי דייסא, ואפילו במקום שמתפתין בו הפת בשלה דעתן כהני משאוי דאכלי נהמא בהמא, ולרסנ"א ה"ה שאר מיני לפת וקטניות במקום שאין דרך ללפת בהן הפת דאסור, מיהא ויכול להיות התבשיל אפילו צלי, כבוש, מעושן, הוא שיהיה ראוי לאכול על ידי הכבישה והעישון, משא"כ במליח דלא. דמליח כרותח לא כמבושל משא"כ כבוש מע"ל"ס או בציר והוסף אפילו רק כדי שיתון על האור וירתיח והוא ח"י מינטען הוי כמבושל, אם נאכל כך מערבין בו, ואפילו במין דגים קטנים שהדיחן במים המין והרחתן הוא כיושולן לאכילה או בתפוחים ושאר פירות מבושלים ודגים קטנים שבישולן, ובאין לו תבשיל אחר אפילו על עשבים שבשוילי קידרה בשמלתהו בו הפת וכן על שמנונית שגורבב בסבון וגררו והוא שיש בו כו"ה, יכול לסוך, וטעמו על גדול העיר לערב על כל בני עירו ואפילו בלי ידעתם דרך דעת מנה בענין לא דעת מי שהניהו לו, ואע"פ שטעמו על כל אדם לערב, מ"מ יכול לסמוך על עירוב זה כשהמא מי ששכח ולאפו"א בשבת על ידי עצלות דרוקא ששכח מע"א, דפסק ב' נקרא מושען או נאנס או שהניהו עירוב ואבד או שאינו יודע לערב או שלא ידע שחייב כל א' לערב ומסך על הגדול ואינו כר ב' רב נדאו הוי כפוש, וכל מושען אינו יוצא בעירוב הגדול העיר, וכל מי שהוא בתוך החום העיר יוצא באופן הנ"ל, אבל מי שהוא חוץ לחומה אפילו הניהו עירוב החומין ויכול ללא לכאן אינו יוצא, אלא"כ התנה עליו המנהל להריא דתניה הלך עירוב החומין. ויובה לאחרים על ידי אחר ויכביח הוכיח העירוב במקום שהוא מונח שם ספח וחזור או המניה ונטפל מידי הוכיח ומכרך על מצות עירוב ואומר ברין עירובא הוא שרא לא לאפילו ולבשוילי ולאפו"א ולארוקי שרגא ולמעבר כל צרכא ונולסכהנ"ג בדעתו לשחום יאמר לכתחילה כפי' ולשהו"ה כרש"ל, מיהא דביעבר לא מעבב, כרש"ל וב"ה"ח מיו"ט לשבת לנא ולפלוגי או חתם לכל בני העיר והוא, ומי שאינו יודע בלח"ק יכול לאומרו בלשון שמכין, ובלא הוכיח המלאכות בהריא, אלא אסר למעבר כל צרכא והוי כלא עירב כלל, ומסב"ק כשהיה נאמרם המלאכות לא יברך שניה, ובנאכל העירוב או שנאבר דוקא בנשתתיר ממנו כו"ה סומך עליו, מיהא בהתחיל בעסתו ונאכל העירוב נומר אותה עטפה, וכל בהתחיל לבשל ואפילו לא הניהו הקדירה עריון אצל האש רק שהתחיל בחיקונו כגון שהתך הלפתות וכדומה נומר אותה תבשיל שהתחיל, ובאפה ולא אישול עריון או להיומן ונאכל העירוב או שאבד מה שנעשה בהיתר אפילו נהסבין בו לצורך יו"ט יכול הוא להניהו לשבת ולבשל כמאן ואילך ליו"ט. ובני ע"פ"א עירוב כשם אסור לבשל לעצמו כך אסור לבשל לאחרים ואחרים אינם מבשלים לו מקמחו ותבשילו אא"כ נתן להם תחלה בתנתה, ואז מותרים לבשל לו אפילו בביתו, ובאין אחרים או שאינו רוצה להקנות לאחרים י"א שמוחר

כ"ה אלא ב"ש. ועלה אמרין כלס כ"ה. משום דרשב"ע מודה לו. אלא בשבת דלא מודי ליה דרשב"ע דכדפי' לטיל לית הילכתא כותיה. והשתא תיקא דלתי שימא דהכא הניבא דהלכתא נמשא"כ לשיורו סת"ט הוא כנגד סלסלה הסוקה כ"ה כדחיתא בהדיל נגמרת. והיינו דקשה ליה לרב"ז דאיכפל לפסויו דכשת דוקא חייבי מהתי'. דהציג דמוקמינן לה נגמרת כ"ה דמשען ליה דבר שאינו מתקוין אסור. הי"מ מרישא שימא חיתיה. ט"מ דתסס לן תנא נגמין זה גני שבת כ"ה. דקפי' דרשב"ע בשמייה וילכתא כותיה. דפסוקין גני י"ט כ"ה משום דרשב"ע מודה לו. ודוק היטב כי נסן הדבני מלה. עם כיוון שכתובין עי'ן ח"ה סי' כ"ה"ו פסקו כ"ה ח"ך בשבת. מ"מ ממתי' דהכא ככס' כדאמתן. והסוקים נכמנו על גבנות אהרות דמוכחי כ"ה. וחי לאו דמסתרי' רוס חיתיה ד"ה"ו מנ"ל למסתק כ"ה ח"ה"ו נכ"ה. דלע"ג עיקר מסיכתא כוה כוה אכא דלמר חיי' כל מילי דמר עבדי כרכ' לכר מהני תנא. ולא סגינהו שמויה לכלל דהכנה ככס' באיסורי. ואף שיל' כוה דעצמיהו משום דק"ל הלכס' ככתבהו. נמאי ורנא ורלין. ואיכא מני מעשה כ"ה. אף נמטי' איש מוכח דשמואל יסבר כ"ה גני שבת. עי'ן דלא פסקי' הילכתא כותיה אלא געזו דרשב"ע מודה לו. והכא לא קמזי. והכר' עובדי דס' נ"ה דגרר לעילא כ"ה. נמי מוכחי דכשת ק"ל כ"ה. ולא צריכין להסי' שנלגומא. דלע"ג דחיתיהו ר' ירמיהו כ"ה. הי"ע נמאי דקאמר חלוצה דר"ס בלחוד אכל' נעין דינא לא, דוק ומשתט ש"ש טקוס ונצרינו. וינהו שמדלוקין מנר לר' מני לא ענדין כ"ה. כדכתבו התו' פי' כ"ה. ונקטין עס ככר דסילכתא כותיה באיסורי. עי'ן שס כ"ה"ה ודעו (נחס שמ"ס):

ידות ממקום שנחלבו ויבאו אותם מן המקום שהביאום. ועיר לתוהו בעולות בליה לרדך שומחין לבקר בכדי שיעשו: אלא אין רצוני לקבל כמנו, שלי שוגא אורו: ג בהמה מסוכנת. הוא ירא שמה תמוה ואין לרדך לה שכבר בעד סעודתו: לא שחוט א"כ. יודע שיש שהות ביום

פי"ו דשבת דההס נמי אסור לשתות בעלמא. וזכר כחז ב"י סי' תקט"ו הא לא נגע. וזכר כזר פי' שם שכר חלקה. ו"א"כ י"ל דמייירי ששאה מנסר או לוח שכר הוכן לישב. או לשכב עליו בשבת ולא הוקלה קך גראה לי. ולפי מ"ש דמייירי הכא כשלקטן לעלמו. אחי שפיר נמי דלא

שנויי גוסהות

היכנו. כתיב פסנו. ג י"ש שעות ביום לאכול מסנה ביות צלי. כתיב יודע שהוא יכול לאכול צלי מבשר יום ז' א"כ ד"א ונמ"ק ונמשי"ל (זהם ידוע). והטעם יודע עדיף וכן היה ג' רש"י והכ"ח וז"ל הפק הנקודה א"כ מלה יודע ופי' ל' דלא דוקא שיהא אלא שיש שעות כו' ופי' הו"ע וקירוב לוח הטעם הוא נפסחים מ"ו ע"כ (ר"ס). והר"ז כותב ס' וזמנו הוא כח"י שם. ובבב"ב גר"ז ונמשי"ל ובמסנה; כתיב וברי"ף ובמשי"ב.

תוספת חדשים

כסמן תק"ו: ג ה"ב ר"ח מביית ענינתו כ' וזמן כ"ה כ"ע. וז"ל כ"ט סי' מ"ה ס"ו. וכתיב ט"ז שם דלס יסל לאכול ביות אפילו אינו אוכל ממנה שרי אכל כבד"ה נרד דוקא לאכול ממנה ביות. וז"ל שחטה בשבת לא יבא לה כמות ג"כ: (סע)

ראשון לציון

ב"ב ת"מ ס"ח ד"א יסול כו' ס"א לא נגע כו' עיין יס"מ: ג ברע"ב ד"ה מביית ענינתו כו' וז"ל כ"ה כ"ע ע"י יס"מ:

תוספת רעק"א

לבהמתו והתם לא נופר מוח רק באם מילא א' ט"ס להשקות בהמתו משקה אחריו ישראל ואם בשביל ישראל אסור דנהגה מפלאתו. ולא מייירי שם בכל סדין מוקצה רביין דבעצמו יכול לסמא ליבא בו מוקצה. ומייירי רק סדין נהגה מפלאתו א"כ בשביל ישראל: (אות כב) בא"ד וא"כ י"ל ע"י מ"א ס"י ש"ה פ"ק מ"א דאבנים שהם מוקצה אם הם כבדים יותר לישוב עליהם דמוקצה יותר כנתיב כ"ו שאינו מיוצא ממקומו עיי"ש. א"כ בל"א א"ש הך רב"ש דאין מיוצא בדרך הלוכו: (אות כג) בא"ד י"ל ע"י אחר נ"ל. עדיין יקשה אמאי לא אסור משום שלא ידגה בסו בהרליק

מותרין ה"כ להמתין לערב ככדי שיעשו. משום דכיון שאין האיסור אלא משום דהוקלה לכל ישראל. כשילא היום שכבר עבר ואיסור מוקלה אינו אסור כלל משום מעשה הנכרי אלא מותר מיד כדמייירי בהגה דסוף פי"ו וכדעתן נמי בהדיא במשנה ה' פ"ב

מותרין ה"ף. אלא שאין רצוני לקבל הימנו"א: ג בהמה מסוכנת לא ישרוף. אלא אם כן יש שעות ביום לאכול ממנה ביות צלי י"ב. רבי עקיבא אומר אפילו ביות

דשבת. שפילו בשבת עלמו לא אסרו להטח ממעשה הנכרי כיון שאין בהם מוקלה. וכמ"ס. וכדעתן נמי בהדיא במשנה ה' פ"ב דמכשירין לפעין מרחץ. וכ"כ הר"ש. והם לקטן כשציל ישראל זה אם מותרים לישראל אחר לערב מיד יש מחלוקת בין הפוסקים כמ"ס ב"י כסמן תקט"ו ואני לא באהי אלא לפרש דברי המשנה ופירושה. ומ"ס הר"כ וזכר מוכן שבה מחוץ לתחום. בוודאי בה

מחץ לתחום מייירי. והפסק פירשו במשנה ו' פ"ב דמכשירין. ואסור זה פירש הר"ש בלילה. אבל בטלמוד שרי לרדך דשרי לישראל אחר בלילה. אין לו דין מוקלה לאסור בטלמוד. וטעמא דאסור לכל בני ציוה כחז המגיד בפ"ב מהלכות יו"ט דהרעיתיהו נמי הביא כדאמר בפרק בכל מערבין [דף מ"א ע"א כל דלתה לבי ריש גלותא אדעתא דכולהו רבנן אחא] ובעטמא דמותר לישראל אחר. משא"כ כזר שהוליק הנכרי כשציל ישראל דהן סוף פרק ט"ו דשבת. ולא חלקו ביט לזין חזירו. כחז רש"י ד"ל דגבי אסור תחומין דרבנן לא תחומי' כולי האי ודיין אס אסרוהו ע"י. טעם אחר נ"ל דחזן לתחום אסור גזרה שמה

ישלח כשציל והבה כשציל זה מותר לאחר דליכא למגור ביה שאינו מכירו. ע"כ. ומ"ס הר"כ דמותרין לערב צילי יו"ט כתי עיין ריש פ"ק מ"ש שם: מותרין הן. בטלמוד. ומיכו בלילה מודה דאסורים. והכי איתא בגמרא. הר"ן. וא"כ ה"ק דפליגי עמיה בטלמוד איתרי. וז"ל הר"כ וכל שאסור לאכלו אסור לטלולו. לא משום דעד השתא לא איתירין אלא בלילה אלא שבה לפרש כל דיני ספק מוכן: ג אלא א"כ יש שהות ביום לאכול. לישנה דמתני' דייקא. דאע"פ שאינו אוכל כיון שיהיה יכול לאכול בגי'. דהא אמרינן הואיל [כדפסק הר"כ במשנה ג' פ"ג דפסחים] ב"י סי' תל"ח בשם רבי ירוחם: [יש שהות ביום כו'. ז"ל הר"כ אלא א"כ יודע שיש שהות כו' ולא ידעתי מה הוסיף בפירושו על לשון המשנה. דהיכי יודע שיכול לאכול ביום לורך. גם אם נאמר שגירסתו כמו שהיא בסדר המשנה דבירושלמי וכן הוא בספר הר"ש ג"כ אלא א"כ יודע שיכול לאכול ביום ללי ממנה [מנשין].] אחתי לא הוסיף כלום ש"מ שיש שהות ביום ג"כ ללא לורך שזה מצע"י שמשנה [ירושלמי]: רבי עקיבא אומר אפילו ביות חו'. עיין מ"ס זבחה ביוסף משנה ז' פ"ה דמנחות: בבב"ב ובמטה. פי' הר"כ כשני בני אדם מכוס דלושח מלתא. וכ"כ רש"י והר"ן. ואין רעונס לומר שהאחד טעא בצום והשני בצום אלא ששנים נושאים בצום כאחת. או בצומה. וכן העתיקו הרמב"ם [גרי"ם] פ"ה מהלכות יו"ט. וסור סי' תל"ח. בצום או בצומה. אע"פ שס"ס לא הזכירו אס בשנים או באחד. ומלשון הרמב"ם דריש פ"ה גראה שסובר דנשיאת מוט באחד. וז"ל דרש"י הכריח פירושו ממה שנאמר גבי מרגלים [במדבר י"ג] וישאורו בצום בשנים. דש"מ דהסא נשיאת משא בצום היה בשנים. ובגמרא פרק ה' דבוסה דף ל"ד ממשמע שנאמר בצום. איני יודע שיהא בשנים. מח"ל בשנים. בשני מוטות. מבוחר יהיה דהסא מוט שנים נשיאת המשא שעליה. וא"כ כפירש"י שם דדייק מוישאורו דמשמע שנים מ"מ אחי שפיר הכא. דמדאמר הכתוב שנשאו שנים בצום. ש"מ שכן היה נשיאת משא בצום. וז"ל רש"י בר"פ דלקמן. דדרו כרגל לא לדרו באגרה ישאורו ציו"ט כשני בני אדם. בצום על כהפיהם. ע"כ. ש"מ שסובר שכן דרך נשיאת המוט. וזו תשובה לדברי הר"א"ס. שהביא ראייה ממוט דשל כפריים דו"ק [דף' לאו ממוט עלמו משמע שהו בשנים. אלא דוקא מדכתיב בקרא וישאורו. כדברי הר"א"ס. א"כ תנא דמתני' דהתמא קמיי בצום. ולא הזכיר

יבין תפארת ישראל יבין

[ת"ח. וז"ל דנקט ללי, משום דמתפלל מחר, גם שא"ל מליחה, וא"כ הדעה אח"כ [גרי"ד ע"ו]: יג) דשם אין לרדך הפסם. וקיימא לן כר"ע בזה אפילו מחזיריו [פי"ו ע"ס] וגם רמנ"א [שם פק"ג] כתב דמוזים חכמים לר"ע בזה: (ד) מייירי כצריחה או מסוכנת: (ו) [שטתגנע]: (ז) [פרלאנע]. דלושח מלתא, ומנוול יו"ט:

גדול
כמ"ס התוס' ב"ק (דף י"א) ובבב"ד. ודוחק לומר דהר"ן פליגי על התוס'. וכן פי' בש"ע בהר"ן. ונראה דכיון דאין בקיאין בקיבוע דיראה ואומריין ביום הא שוב לא סתו, ואף דנהגה אבותינו בידיו ייש לנו דין פסק מ"ס כיון דל"ש סתרו מותר אף דגזרינן דלמא נור הפלכות וששתכה וא"כ תיוו ב' הויסם ב"י מ"מ כולי האי לא פחסרינן השתא כיון דאין פעם להחמיר ולא סתרי דוק. ועוד דאם או ג"כ יאסרו בא' ויתירו בב' שוב ג"כ לא תיוו סתרי ואין קלוקל כ"כ, וא"כ כיון שמשקשין עפ"י הראי' חיי תרווייהו אסורין דהוי ס"ס סתריין ואין מתירין לא בא' ולא בב'.

יר ומותרים לפסם הא' לחלק בין תחומין דרבנן להדלקת נר שהוא דאורייתא: ג נאות כר"ז כתיבם סוף ר"ח ר' עקיבא. פי"א דמנוות עכ"ל. דהרבה מוסקים פ"ל דרם אברים שלא מירש שרי נוחא חכא. ואולם מ"ש שם בשם הרמב"ם דרם אברים שלא מירש אסור. אלא דהתם כסקדח התירו שבות לפתחו. א"כ יקשה הכא היכי שרי לאכול חי ואי דבאמת ע"י פליחה הא דמוסקים בתבו רשיעור פליחה כשיעור צלי"י וא"כ היינו שיעור ביות צלי. וראי' זו כתב בשיטה מקובצת באו יסמתי"ה דהבא ראייה מוכרחת דרם אבריה

אבר כביא. פי' ויבטלו כל
פי' י"ח: ד' בבור יעלה
כ"ט: פי' רש"י. כ"ז
פי' ונכח פי' פי' ד' בבור
שטחה. כ"ז פי' בנכ קני
ע"ז פי' פי' כ"ט פי' פי' פי'
פי' פי' פי' פי' פי' פי'

שני נוסחאות

מביא (בידו) פי' נד"ג
וכי"ק ונכמטי"ר מביאה.
וכ"כ פי"ט (ושם יתח.)
וכ"כ פי"ט שם פי"ט
הכמ"ט ד' שו"ט (שם)
אברהם אברהם של
יעשה בדרך שהוא עשה
(בחול) ויזכר טוב שהיה
הכונן זה אשר ונמוטה
(ד"ס) ד' מוכחה.
נד"ג ונכמטי"ר המוכחה
כבי"ק ה פ ת ה.
מבעוד יום. נד"ג ונכ"ק
וכי"ק ונכמטי"ר משרב
יו"ט ד' ובעשה ושאלו
כבי"ק משה. וכל פי' נד"ג
וכי"ק ונכמטי"ר ונכ"ט
ששאלו; כדל"ס. ויבאו
ושאלו.

תוספת חדשים

ד' במשנה ר"ש אמר.
כ"ט שמון ת"ח ס"ט
סמך כ"ט אכל ט"ל
נמוט ועבר ודלחו פי"ט
שטח על פי' ופי"ס
רמ"ה אס נפל לבור אכור
לשטחו אלא עשה לו
פריסה נקמוט;

תוספת רע"א

אברהם של שרש שריא
ובשער הסלך פי' ח"ב
מחל' מאבלות אסורות
כ"ה ב ליטב ליטבת
הרמב"ם ד"ל כד"ח חי
היוני לאכול ע"י חלוטה
בחובץ דשרי כמ"ט
הרמב"ם שם: ד' נאות
כ"ח כהו"ט ד"ה אין
זה. דמיוקל לי' חכ"ס
וה"י דשרי אף דמחמיר
כ"ח במקצה יותר
פירש פי"ט כיון דל"ל
רואין מומין ב"ט לא הי'
מוקצה דעתו להראותו
להכח' ד' נאות כזהר"ב
י"ה בה"ה בכהמח
קדשים מיירי. ור"ס שה"ס
מסופק דפי' דשרי בשום
ביוון קדשים. ת"י;

אור גדול

ד' במשנה ואם לאו לא
ישחוט. לכאורה לפאן
דל"ל גבי אפרוח שנוגף
ביו"ט ומותר משום
הואיל ופתיר ע"ז מ"ו
בשחיטה. א"כ לפי'
כבוד שגם פי' מות
ביו"ט ניטא היתאיל ופתיר
עצמו. ועי' (שם) אין
זה מן המובן. עי'
בתי"ט ד"ח אין זה מן
המובן כו' הידאי לישנא
דאין זה מן המובן מוכיח
דאין מוכן ל"ט ואמר
אפילו דיעבד כו'. והנה יושיון בנמ' [כ"ו ב'] רש"י ד"ה חכמים אומרים אין זה מן המובן כו' איכא לומר דנולד הוא ופוסק עמו דשרי דיעבד קאמר רש"י לביי כו'. מבואר מרש"י הדבחה ליכא דרוקא דיעבד רק דאיכא למימר הכי ולכך לרבה בר רב הונא ל"ק רק. לאביי דייסי. ולהלן שם ברש"י ד"ה אי' ות מן המובן. כתב ומשחתא ע"כ ושיון כו' בדיעבד קאמר עכ"ל א"כ מבואר דל"ל לרש"י דמייבחה הוא וקשיא נמי לרבה בר רב הונא. וא"כ לכאורה דברי רש"י שרדי אחריו. וזמנא דאפשר רוח תלמי

בלשון טוב מלה לשחמט מינה דבשנים. מהיכא שמעינן דס"ל
דוקא בשנים. והרי מוט של כפריים אינו בשנים. וכתיב בחמי.
דו אינה סברה כלל וכלל שהתנה יסמוך על הדקדוק של וישאווה
שכתוב ההוא שנאמר בו במוט. שכל אותו המוט הוא דקאי.
דאינו וישאווה היה מאוחר בכתוב.

היה צאפטר לומר כן מה שאין כן
באשר הוא מוקדם. ואף גם לאת לא
יחא לי. מדחמרינן בפרק ראשית הגז
[קל"ז ע"ב] לטון תורה למוד. ולטון
הכמים למוד. ח"כ היאך יסמוך התנא
על לבן תורה: אבל יביאנה בידו
אזכרים כו'. עיין ר"ש פרק ד'
ד' אין זה מן המובן. פירש הר"ב
ללא משום מיקלה וכי' וגראה כדן
כו' [במשנה ב' פרק ה'] והכי קאמר

אין התרתו היתר. ואינו מוכן להיות כשר. וכן כשר רש"י. וקשיא לי
דלע"ג דודאי דלישנא דאין זה מן המובן מוכיח דאע מוכן ליו"ט
ואכור אפילו דיעבד שראהו והתירו. מ"מ מידי הוא טעמא שלא
יראהו אלא משום שנראה כדן כו' והגע ענמן אס עבר ודן מי לא
הי' דעו דין. דכולי האי ודאי לא החמירו בשבות שלהם. וכמו בלויק
דחגיגין נמי גבי דלא רעין לקמן בפ"ה דודאי אס קידש דמקודשת וכן
בהלילה ויבוס. וכן הביאו הר"ף והר"ם לקמן חלוטו כ"ז דהיה
מתני' הירושלמי וזמן ששעו בין הלכות. בין שוגגין בין מזדיין. בין
מוטעים. מה שעשו עשו בשבט ואל"ל ביו"ט. [ומינה אין כל כך
רציה מהירושלמי. דהא הר"ף והר"ם מסיימו ביה. ושמיין מינה דמאן דעבר והקני בשבת מקרקעי. חו מטלטלי. הקנחתו
הקנחה. ע"כ. הלכך י"ל דלא אמרו מה שעשה עבוי אלא לענין המעשה שנעשה שהוא קיים. אבל היכא דאיכא איסורא אריה
הוא דרבע עליה]. והנה בפירש"י שהעתיקו התוספת לא נכתב וה"ק אין התרתו כו' ומשום כך נכתבו דלרש"י בדיעבד מותר.
והקשו מלישנא דאין זה מן המובן דמשמע דאכור אפי' דיעבד. ולפיכך פירשו הם דלע"ג דשאר דוכתי לית ליה לר"ס מוקלה
הכא אכור אפילו דיעבד מטעם מוקלה. משום דאית ליה דאין רואין המום משום דהוה כדן וכי' הלכך אין זה מן המובן. דלא
הוי דעתיא עלייה מאתמול. וכחך הר"ן משום דמי יימר דמזדקק ליה חכס כדאיסא דס"פ כירה. ע"כ [ואמתי דפוק ועיין
בפירש"י שבסוגיא ותמלא שבארבעה מקומות פירש דאין זה מן המובן דלאכור דיעבד הוא. וכן מוכח להדיא ג"כ בהסוגיא
ענמא דדיעבד נמי אכור. ובמשנה ג' פ"ב דתרומות הכחתי לקלא הסוגיא. ועי"ט] והרמב"ם כהנ דהלכה כר"ס. אע"ג דר"י
ור"ס הלכה כר"י טעמייהו כמ"ס הר"ף מדיאסא כגמרא דמי ורדינאי לא חוי בוכר ביו"ט ואל"ר אמי שפיר עבד. ויש ע"ס
בפי' הרמב"ם שז"ט וסוחטו בכור ל"ל והפלוה מהכור: ד' בהמה שמהה כו'. [כחך הר"ב צבחה קדשים מיירי כדקחתי עליה
ועל החלה מה חלה דקדישא. אף בהמה דקדישא. גמרא ומה ש[פ' הר"ב בהמח קדשים שמהה אכורה בהנחה וטעונה קבורה
כדחנן במשנה ג' פרק ז' דתמורה. ועי"ט. ומ"ס הר"ב דבהמח חולין מחתנין כו' וס"מ כשהיה מסוכנת כו' דל"ה ביו"ט קי"ל
כר"י דמוקלה אכור כמ"ס במשנה ג' פרק דלקמן ובמסוכנת מיהא מודה ר"י דשרי. וכבר נכתבו בזה במשנה ד' פרק

ללא משום מוקלה אכור ליה. דהא לית ליה לר"ס מוקלה. אלא
מפני שמחירו ביו"ט ה"ל כמחקט. וגראה כדן דין דגזור ביה
משום שבות. וה"ק אין התרתו היתר. ואינו מוכן להיות כשר:
ד' בהמה שפירה. צבחה קדשים מיירי כדקחתי עליה
ועל החלה כנטמאת. ובהמח קדשים שמהה אכורה בהנחה וטעונה
קבורה. הלכך לא יזוזה ממקומה. אבל בהמח חולין מחתנין
איתה לפני הכלבים. והני מילי שהיתה מסוכנת מאתמול דעתיא
עליה. אבל לא היתה מסוכנת מאתמול אף בהמח חולין לא
יזוזה

יבין תפארת ישראל יבין

יו' אע"ג דעי"ז מסיס בהלכה: יח) בעל מום, שלא הראהו לחכס
מעיו"ט: יט) ביו"ט, וירא שימות סס, והרי כשאינו ראוי לו אכור לטלטלו
להעלתו. [וגיל' דמהאי טעמא נקט רש"י נמי בכור בזה"ל דאלו בזמן
הבית, גם כשלא יומט הרי חוי ליה כשיקריבנו ויאלכנו, ואף דע"כ דיו"ט
היום ואכור לשחטו ביו"ט, עכ"פ אינו כאלן דין ומוהר לראות מומו,
דכרי גם קודם שימות חוי ליה כשיקריבנו. ולפ"ו שפיר נקטה
מהניתינן בכור ולא שאר קדשים קלים מדליידי בזה"ל והרי הכך אינן
מלויין בזה"ל. ואיל' בל"ג ג"כ אי אפשר למקט שאר קדשים קלים,
דכרי גם כשוממו לא חזו לו היום מדלריכיס פדיון, ואין פודים
קדשים ביו"ט. יתחא דכרי ממהניתינן דנקמן מוכח דאף דאין פודין
לכתחילה, עכ"פ כיון שעבר ופדלו פדוי, מוכן הוא כעבד, ומותר
לשחטו: ב) ירד הכקי במוס שחוטטין עליו, ויראה את המום שבו
מאתמול: בא) קבוע: בב) דמוקלה ליכא, דמאתמול דעתיא עלייה:
בג) שאינו קבוע, אף שהיום נולד בו מום קבוע, אעפ"כ אפילו

אדם. משום דאושא מלחא. ומולול בכבוד יו"ט: ד) בכור
שנפל לבור. בכור בעל מום שלא הראהו לחכס מערב יו"ט
מבעוד יום להתירו. ופלו לבור ביו"ט וירא שמה ימות סס: ירד
מופחה. ככקי להבחין בין מום קבוע למוס עובר: ויראה, מום
שהיה בו אתמול. אס מום קבוע הוא:
יעלה וישחוט. דמשום מוקלה ליכא.
דמאתמול דעתיא עלייה: ואם לאו לא
ישחוט. ה"ק ואס לאו דאורו מום שהיה
בו מערב יו"ט לא היה קבוע אלא היום
נעשה בו מום קבוע. אפי' עבר והפלוה
לא יסחוט. ולא אמרינן מאתמול הוה
דעתיא עלייה. וכיון שיש בו עבשו
מוס קבוע נשחטיה. דהואיל והמוס
של אתמול לא היה קבוע מוקלה
ממת אכור סוה: אין זה מן המובן.

אבל מביא בידו אברים אברים:
ד' בכוריה) שנפל לבורים. רבי יהודה
אומר ירד מוכחה ויראהה, אם יש בו
מוכה) יעלה וישחוט. ואם לאו) כו'.
לא ישחוט. רבי שמעון אומר כל שאין
כוכו ניכר מבעוד יום, אין זה מן המוכן: ד'
ד' בהמה שמתה. לא יזוזה ממקומה,
ומעשה ושאלו את רבי טרפון עליה. ועל

ללא משום מוקלה אכור ליה. דהא לית ליה לר"ס מוקלה. אלא
מפני שמחירו ביו"ט ה"ל כמחקט. וגראה כדן דין דגזור ביה
משום שבות. וה"ק אין התרתו היתר. ואינו מוכן להיות כשר:
ד' בהמה שפירה. צבחה קדשים מיירי כדקחתי עליה
ועל החלה כנטמאת. ובהמח קדשים שמהה אכורה בהנחה וטעונה
קבורה. הלכך לא יזוזה ממקומה. אבל בהמח חולין מחתנין
איתה לפני הכלבים. והני מילי שהיתה מסוכנת מאתמול דעתיא
עליה. אבל לא היתה מסוכנת מאתמול אף בהמח חולין לא
יזוזה

ללא משום מוקלה אכור ליה. דהא לית ליה לר"ס מוקלה. אלא
מפני שמחירו ביו"ט ה"ל כמחקט. וגראה כדן דין דגזור ביה
משום שבות. וה"ק אין התרתו היתר. ואינו מוכן להיות כשר:
ד' בהמה שפירה. צבחה קדשים מיירי כדקחתי עליה
ועל החלה כנטמאת. ובהמח קדשים שמהה אכורה בהנחה וטעונה
קבורה. הלכך לא יזוזה ממקומה. אבל בהמח חולין מחתנין
איתה לפני הכלבים. והני מילי שהיתה מסוכנת מאתמול דעתיא
עליה. אבל לא היתה מסוכנת מאתמול אף בהמח חולין לא
יזוזה

יבין תפארת ישראל יבין

עבר והעלכו, לא וכי': ב) אף דר"ס לית ליה מוקלה, במוקלה
מהמה אכור מודה. דס"ל אין רואין מומין ביו"ט. והולה נמי דרעה
אחרים דמאן יימר דמזדקק ליה חכס. [רש"י כחך דלפני אין רואין
מומין ביו"ט, דהר"ל כדן דין. וגיל' דמ"ט לא דמי לשאר הוראת או"ט
דמותר ביו"ט, דהתם מחתל מותר הים, מנאיכ הכל מתהלס אכור הים,
עוד ל"ל דמ"ס הוס ככא כדן דין, משום דמשיקרא הוס ממון גבוה, דמי
למוכח, וכשהת ממון כהן, והו"ל שפיר כדתי ממונות ופי' איה רט"ו תליח
סקיט: ב) בהמח קדשים מיירי ומה"ט קחתי סתמא שמה,
דמשמע אפילו היתה מסוכנת מעיו"ט, ואי בחולין כה"ג סרי' לטלטלה,
דמוקלה ליכא דהרי מעיו"ט דעתיא עלייה לכלבים [כא"ח תקי"ח].
אבל הכא דבקדשים, אפילו במסוכנת ביו"ט אכור לטלטלה. דלע"ג
לכשיפדנה בחייה חויל לכלבים, עכ"פ בעיי העמדה והערכה,
וכשמתה אי אפשר. להכי לריכח קבורה ולא חויא למידי. ואפילו
בקדשי זבח הבית דלר"ס לא בעיי העמדה והערכה [במשנת י"א כ'
ותמורה

איכא לומר דנולד הוא ופוסק עמו דשרי דיעבד קאמר רש"י לביי כו'.
מבואר מרש"י הדבחה ליכא דרוקא דיעבד רק דאיכא למימר הכי ולכך לרבה בר רב הונא ל"ק רק. לאביי דייסי. ולהלן שם ברש"י ד"ה אי' ות מן המובן. כתב ומשחתא ע"כ ושיון כו' בדיעבד קאמר עכ"ל א"כ מבואר דל"ל לרש"י דמייבחה הוא וקשיא נמי לרבה בר רב הונא. וא"כ לכאורה דברי רש"י שרדי אחריו. וזמנא דאפשר רוח תלמי

יונה ממקומה: החלה שנשמאת. אינה ראויה לכהן צו"ט. אף להסקה או לתהה לכלבו דאין מצטרין קדשים מן העולם צו"ט, ואפילו ע"י אכילה בהמה. גזירת הכתוב היא שאין קדשים טמאים מתבטרים מן העולם צו"ט: ׀ אין נמנין. אין פוסקים דמים להיות בניס שלשה בני אדם אומרים בהמה זו בשלשה זווים זו לכל אחד: ושוחטים ומחלקים ביניהן. למחלה לשנים ולרביע ואין מוצרין פיסוק דמים: שוקל אדם בשר. אע"פ שאסור לקבול בליטרא דהוי מטבה חול מותר לקבול כנגד הכלי וכנגד הקופיץ ולמחר יראו הקופיץ והכלי כמה משקלו: וחכ"א אין משגיחין. אין מטייעין בכף מאזנים כל עיקר. ואפילו לשמור הכשר מן העכצרין אסור לשום אחרו צכף

ממסכת שבת: החלה שנשמאת כו'. כתב הר"ב אינה ראויה אף להסקה או לתהה לכלבו. עיין מ"ש בזה במשנה ג' פ"ג דפסחים בס"ד: ׀ אין נמנין. פי' הר"ב אין פוסקים דמים וכתב רש"י דמקח וממכר בשבת צו"ט אסור. בספר עזרא [בסופו (המחה י"ג) ע"כ. ובספ"ה דף ל"ז "אמתניתיין ללא מקדישין טו"] פירש"י מדכתיב ממזלו חפלקן ודבר דבר [והוא בנביאים יבטיח נ"ח] א"כ מקח וממכר אתי יודי כתיבת שטרי מכירה וכולה חרה גזירה היא: אבל נמנין עליה מערב צו"ט. כלומר ובהי יכונין למחר לחלק ביעותן. ודפריך בגמרא היכי עביד אהס לא נמנו צעיו"ט פריך. [וכן פירש"י היכי עביד דקתי שוחט הוא ומחלקין ביעיה היכי עביד שידעו למחר ט'. ומשקין

ועל החלה, מיהו עס כולו פ"ו ׀ אין נמנין. כ"ל פ"ג ס"ג סג קמ"ח ע"ג: ר"א. כ"ל כ"ס פ"א: אין משגיחין. מ"י ל"ד מ"ז: ר"ע פ"ג ס"ב ס"ג ל"ו ע"כ ס"ב פ"א ס"ג ס"ג

שנויי נוסחאות לבית המדרש. גי"מ לפירוש, ואמרו לו. ד"ע וצמח"ד אמרו לו. ר"א י"ג ס"ב ס"ג ס"ג לא ייונה ממקומה ואינו נכון. ולכתרה לקח. במשגל. בתחלה. כתיב בתחלה. הכלי. הקופיץ. כתיב כלי. קפיון. כתיב כ"י. הקופים. כתיב הקופים.

ראשון לציון ׀ תו"ט ר"ה אין נמנין כו' ונפ"ה דף ל"ז אמרתי כו' כגמ' דף לו. דמפרש כ"ס אמרתי דקתי לה מקדישין טו' דטעמא גזירה שמיט מקח וממכר פי' רש"י דכתיב ממזלו חפלקן כו' ע"י ש סדר למטה:

תוספת רעק"א נאות בין הרע"ב ר"ה הרח"ה. אף להסקה. למח דכתב הרע"ב דדוקא סבוכה שמהה שרי בלא"ה אין החלה שנשמאת בלא"ה אלא דלמי להסקה ולכלביו דבה"ש היה סוכן לאדם ואסור משום מוקצה אלא דלמי אוקימתא דר"ש דמתי"ב כר"ש ובהמת חולין מותר אף בבע"ח שולין ביה צריכים לפעמא דחלה דאין פוסקים קדשים ב"מ ובזוח מושב ל"י קיימת תו"ט בשבת שהבאתי שם פ"ב ס"ב ב"ה בשמן שריפה ד"ל דרבה ס"ל דמתני' דהבא כר"י או ר"ש מורה כבע"ח שבתו משה חלה שנשמאת אף דהוי להסקה ולכלביו אסור משום מוקצה דבה"ש וה"ה עו"מ לאבילה וה"ה דאמרין ב"מ ב"ה

י ב י תפארת ישראל בועז

תמורה ל"ג כ"י. עכ"פ לדידה אין סודין טוס קדשים להחליף לכלביו (א): כו' דנ"ב לא חיף, דלאכילה אסורה לעולם, ולהסיקה כהן תחה הכשילו היאם אסור דאין מצטרין קדשים טמאים ביום טוב (ב): (ג) נמנין הוא [אשטעטען], שכבר יודעים שער בהמה זו, שהיא נמכרת בעד ד' או כ"י סלעים, לא יאסרו למטה עליהן הצירים צו"ט, למר ביום טוב, איני אהם ממנה בעד סלע ואלהה בעד שהים. דכל פיסוק דמים אסור משום מקח וממכר. וה"ה בלא נמנין, כגון לומר הן יו בסלע בשר, אסור, דכל פיסוק דמים צמין שולן דמיו ידועים, או דמיו שדמיו ידועים אבל מלרף, שאומר, כבר אני חייב לך פרוטה, הן עוד בעד פרוטה ואלהה חייב לך צ' פרוטות, אסור [כר"ש ס"ה ואל"ה ס"ג]. והרי הכא אין דמיו ידועין דמי יודע כמה ליערות יגיע על חלקו, והרי זה לא אפשר רק ע"י משקל, והרי אסור לשקול. רק קמ"ל נמנין, דאף דפיסוק דמים אסור רק משום מקח וממכר, ומקח וממכר אסור משום שמה יכתוב [כרמ"ס ע"ג משנת] א"כ הד"ה דהכא צבתי חצורה דבית יונה לא גזרינן, דמדכרי אהדי, דהרי מה"מ משלשין את הפסח לתנור עם הסיכה ולא היטיבן שיחמו [בשנת ד"כ פ"א]. וה"ל מדכרי אהדי שלא וכתבו, קא מכמע לן דלפ"ה אסור הכא. משום דהי מילי בגזירה דרבנן, אכל מקח וממכר דלחיה מקרא, דכתיב ודבר דבר [כר"ש שנת ק"ג כ"י], ואלהה נמי מקרא דנמניה [י"ג, כר"ש ב"ה כ"י ב"ל]. וס' דל"ז א', כי רש"י ב' האקדמות יחד. להכי דברי קבלה כדאורייתא דמי, ואפילו צבתי חצורה גזרינן: (ד) ביום טוב בלי גזר [תיק]. וקמ"ל דהוכח דכבר נמנו עליה מעו"ט שיקח זה בסלע זה צב, אז אפילו מוצרין בשבת החלוקה צו"ט פיסוק דמים כגון לומר קח בסלע כמו שהמרה אהמונ, אפ"ה שרי, דכל פיסוק דמים שאינו ללורך שרי, דה"ל כחשבון של מה צכך [שנת ק"ג ע"א]. ונ"ל דאהא קאמר בש"ס היכה ענין, ר"ל היכה שלג נמנו עליהן מעו"ט היכה עביד. ומטי, מעמיד בהמה אחרת אלו זו, ואומר זו כו', ולמחר יאשוו אחרת. וכבר כתבו דהכא דלרש"י לא היה גרסת המשנה, אבל נמנין וכו', ואפשר עוד דלרש"י האי שוחטין ומחלקין כ"ל או שוחטין ומחלקין: (ט) [פלייטשקעטע]: דה"ל

פ"ג (א) [בך י"ל כוונת רש"י בש"ס, ע"ש. מיהו כ"ל דמשו"ס לר"ך נמי לפעמא דהעמדה והערכה, משום דבתמורה [דל"ז א"ל]. למד לישגה סודין קדשים להחליף לכלביו, א"כ לדידיה מתכוין מיידי רק בקדשי מוצה ומשום העמדה והערכה, כעס קמא דרש"י. עוד י"ל דלע"ז דמתניתיין ודאי בקדשים מיידי, דמדכתיב סמחא ודאי משמע אפילו בנפוכות, וא"כ ע"כ רק בקדשים אסור לעטלה. עכ"פ א"כ למ"ד מודה ר"ש בצע"ח שמה, למה לא אשמעינן צבחות חולין בריחה שמה. י"ל דלחנן גירלה בני לאשמעינן נמי הך סמחא דלמחר, דצעי העמדה והערכה, או דאין סודין להחליף לכלביו. או דקמ"ל, דלא מצעינן בחולין בריחה ודאי אסור לעטלה אלא אפילו בקדשים שיש לחוש לציונן כשיוצחו כן, אפ"ה אסור לפנותו: (ב) [ולבאוריה דלהכי שאלו רחמי. דללמח בהמת קדשים קילא מדמתצוה, משא"כ חלה. או חלה קילא דליתא בשאלה. דלע"ז דהרד"א ליעילא, ככל מוכן הוא אלא שבת, דצבר וחקנו, מתוקן בשנת מ"ג א', משא"כ בקדשים, אף לנמנין דקמ"ל א', [מיר דל"ז א' וערכין כ"ג א'] להקדים צענות אינו הקדש, וכך פסק הרמב"ם [פ"ה דגזירות ה"ו] דצין קדשי מוצה או צדק היות איתנה בשאלה. עכ"פ היינו בהקדש טעות דשור שחור ולבן [כמיר ס']. או צלמך הרי עלי, ללא אהא מיד לרשות הקדש עדיין, אבל בשפרים כבה, הרי לו היכה דליתא ל"ז א', כגדורים ע"ה א', והרי אפ"ה תרומה כשצא כבר ליד כהן ליתא בשאלה [כגדורים י"ב א']. א"כ לא יאה כה הדיוט חטור מהקדש [בנעין י"ב א']. ואף למאי דקאמרין בגדר ב' מיותר, ומנה ראשונה והפסיר קרבן, ושא"ל על ראשונה, עלתה לו סנייה צרלשונה [כצפונות ל"ח א'], אכלהו ל"ל דש"ס התם, עכ"פ כאלה כרי וגילח איתא בשאלה. י"ל דלהכי נשאל על הנזירות קמא מדקיימו מירות סנייה ולא פקעה הקדושה מהבהמט. ותו דהתם לא שאלו רק חטיות, אבל קדשים גופייהו מיוון שפירשין ליתנהו בשאלה. ואין להקשות הרי אפילו נשחטו מותרים בשאלה [כגדורים ע"ה א']. ואפ"ה ח"ל דמסתכלי כרת נשחטו חוץ, כגון שמת המקדים ושחטה אחר. או שחט קדשי לבור. י"ל דוקא בשכר נשחטה בחוץ, ולאכרה ע"י בהמה, הו ליתנהו צי גזא דרמנא, משא"כ כשעדיין בקדושה, משעה שפוסרטה ליתנהו בשאלה, אמנם כרמב"ם [צ"ב ק"כ ע"ב]. ותו"ס [כריתות י"ג ב' ד"ה ארבע]. ורש"י [י"ד כ"ג], כולוה י"ל דדוקא בשכר, מרק דמן ליתנהו בשאלה. ואע"פ כ"ל דלצטרך לאשמעינן חלה, דלמח רק בקדשים אסור לעטלה, משום דאין שאלין להקדשות רק מדוחק [כרמב"ם סוף הל' גדרים] משא"כ חלה. וכ"כ מחלקין חו"ט [פסחים דמ"ו ב' כ"ג] בין מע"ט אסור לעטלה, ע"ש. או י"ל דנקט חלה לאשמעינן דלע"ז דרק מדרבנן אסור לעטרו צו"ט, א"כ

אור גדול בב' לשנות דרש"י ב"ה דאין זה מן המוכן דלעיל דכתב דאין זה מן המוכן משמע אפילו ריעבר. ועוד מדמלגינוהו להרי בב' דלשינא דאין זה מן המוכן משמע דיעבר. א"כ בניולד ומימו עמו שיה מן המוכן ג"כ ע"כ יעבר דוקא דכן משמע הלשון. משא"כ לשינא אהיינא דעיקר הראי' מדמלגינוהו. אבל הלשון דאין זה מן המוכן לא משמע דיעבר, א"כ שפיר אשירי שזה מן המוכן היינו לכתחלה רק דאיכא למימר ג"כ יעבר דוקא. וא"כ ד"ב ריש"י הנ"ל ואל"ה בב' הלשונות דלעיל ד

הולך אדם . דע ס"ב פ"א
פ"ד פ"ג י"ג כ"ב כ"ג כ"ד
ל"ו ל"ז כ"ח כ"ט ל"א ל"ב
ל"ג כ"ד כ"ה כ"ו כ"ז כ"ח
כ"ט כ"י כ"ב כ"ג כ"ד כ"ה

שנויי נוסחאות
הולך אדם אצל הנזיר
הרגיל אצלו ואומר לו .
כד"ז ובכ"ק ובכ"י"ג
ובכ"ה וכ"ה אומר אדם
להבירו וכ"ה כד"ז
וכד"א (ובכ"ה . לחנוני)
בע"ז הבית להיות מונח
בחור ביתו כד"ז בעל
בתים . מניין . ביחס .

תוספת חדשים

ס"ז סכ"ג מחיר בכלי המידה
למדה א"ש נזמן לנזק המדה
לביטוי . וא"ש א"ש מוכרין
למדה לגמרי רק פותח מעט
או מוסף מעט בכל ענין
שכי ובכ"סור דלא יזכור לו
סכום דמים ומהם ומנין .
דוקא דנזמן לו שיש בידו
כבר סך ידוע כמנין לו
מדה או דמים ולאומר לו
סך לו וזמר ויהיה סך יותר
אצל כל"א פ"ה כ"י . ובכ"ר
שנקמו ידוע מותר להודיע
לו כמנה דמים נרץ :

בימול בית המדרש . הכי תניא בגמ' וכתב רש"י ולי"ג במשנה
מפני צירורי המדות . ולמאן דגרס מפרש הכי מפני בטול בה"מ
אל זכו מועד לא יהיה פטוי לשהות ולבדר מדותיו שלא ירחיקו
לפיכך ממלאך בלינה וטעמא שרלה שלא ירחיקו . לפי שעל ידי
הרחיקות שמעלה היין גמלא שאין בהמה
מלאה ואצרייתא פירש שהרחיקות הן
נקראים צירורין . לפי שמכריח אותן
מן היין כששותהו . אל"ג על דקלשי
ודגני פ"כ . וג"ז הפירוש עולה כהונן
במשנתיעט : חנוני הרגיל אללו .
[ובמשנה שפסוד ירופלמי אומר אדם לחברו הן לי כו'] :

הוא מדכיר ליה מנין אלא סך לריכין . הר"ן :

מחוט זמן בית המדרש כדי שהא פטוי ציום : מפני מצוי
המדות . כשהיה מוכר שמן היו לו [מדות הרבה ומביאין
הלקוחות כליון ומועד לכל אחד ואחד במדה לעלמו . ומחמתו
והולכות לחוך כליון כל הלילה כדי שלא ישאר לו השמן המדוכב
בצווי המדה ובדפנותיה ונמלא גוזל
א"ת הלקוחות :

ברח"ס עושה כן . מפני מצוי
המדורותא . הולך אדם אצל חנוני הרגיל
אצלו . ואומר לו הן לי ביצים ואגוזים . שבן הרך
בעל הבית להיות מונה בחוך ביתו :
שמחוך שרגיל אללו מאמיט ונותנו לו בלא פסוק דמים . רש"י . [ובמשנה שפסוד ירופלמי אומר אדם לחברו הן לי כו'] :

י"ב תפארת ישראל בו עזו

לכ"י הרבה בא"ס ללמוד ממנו , ואין לו פנאי לבקר המדה יפה , ע"י
שימחין עד שישקוט הרחיקות [שוים] שזמדה שמהכחוה על ידי שממחר
למוזן שלא יתבטל מתורה וכשימחין יתבדר כמה מדר . לכן מילא
המדות בלינה : מ' אף שבחלו אינו ממנה למוזן , ועי"ג לא יעלה
הרחיקות : מא' שלא יסעך להעתיק עד שימלא מה שבדוק במדה
מאיתו דבר שנמרה : מב' שמאמיטו בלי פסוק דמים , מדרגיל אללו :
ר"י מכסריי אולכ נסה . רק נחקס . חלל נעשות כלי למכסריי אולכין . גס
נימא דידודו משחית המיחלת נוח אינו אסור לר"י רק מדרבנן . מלמחי כעובדין דחול . וכן משמע מרש"י במתניתין ובגמרא . עכ"פ הרי גס נדרבנן
חייסין למראית עין . למה"ס לא תלה בהמה בזוג לר"ה . מלמחי כמוליכה להמיר . [כעג"ל ש"ה ס"ז] . וכ"כ לא יעלה מנות ג' בני אדם יחד ציר"ס .
מדמחי כמוליכין למכור [תקס"ו מנ"ל סק"ג] . וא"ל דמקה וממכר דלמכונותו הקרא . כדאורייתא דמי . אבל בעיקרו נדרבנן לא נזרי כולו
האי . ליחא , להרי נר הטובה דעיקרו נדרבנן . ואפ"ה ע' פתחים נרץ להלליק כשישין מעט טעם [כ"ל"ה תרע"א ס"ח] . וכ"כ אסור לאכול בשר
קוף נחלז שקדים מכ"ס [כש"ך ד"ל ס"ו סק"ו] . אלמא דאשילו נדרבנן חייסין לחלל . וג"ל דשאני הכא . כיין דחשפין ס' . נרבים ליכא טעמא
[כ"ה כ"ד ז' מנ"ל רמ"ד סק"ח] ואשילו טעים מחשבו רבים נענין זה [כש"ך י"ד קמ"א סק"ו] :

הלבחא גבירתא . כללא דפרק ג'

שחמה בשרה אשילו בהמה בריאה לא וביאנה במום או במוסה רק בידו
אברים אברים : מ"ד . בכור בוח'ו שאסור לשחמו בלא מום , אסור לחכם
לדאותו ביום טוב אם יש בו מום [רק לראות ולשתוק ואשילו לגמור בלבד
שהוא מום מותר דרברים שבלב אינם דברים כרש"ל] ואשילו בדעיבד
וראוי שיש בו מום אסור לשחמו , ורק בראה המום מערב יום טוב שזוא
ראוי לשחמו ויכול לחקור ביום טוב אם נפל האום סאלי ומתירו , ובנפל
ככור לבור אסור להעלותו דאינו ראוי לשחמו , אלא יעשה פרנסת במקומו ,
ואותו ואת בנו שנפלו לבור משום עער בעלי חיים סעלה הא' על פנת
לשחמו , והזור ומעלה הב' , וצריך לשחמו א' מהם איזה שירצה ,
ובחמות שאינן א"י מותר להעלותן אף על פי שאינן שוחפ' א' מהם .
מ"ה . בהמה שחתה ביום טוב מוקצת ואסור לפלמלה ממקומה , ואף על
פי שהיתה חולה מערב יום טוב , אלא אם כן חיתה מסוכנת מערב יום
טוב דאו מותר לחתכה בלבלים , מה שאין כן בקדשים דצריכה קבורה
היא מוקצת לסלמל , מ"ו . אסור לקנות בשר בפסוק דמים לזר לבשר
הן לו בסעל , אלא מהלק לחקונים שלישיית או רביעית כמו שדרך להלק
ומביא ב' בהמות ויאמר וזו כזו [לא מח שאחה נושל בער זו אתך בער זו]
ולמחר שמין הנשאר וכו' ירע , ולי"א דוקא ישראל לישראל לא לעכו"ם
ולשקול בשר אשילו בביתו לידע במה יבשל אסור , ואשילו ליתן בסף
סאונים לשטרתי מעבירים אסור אם תלויה במקום שרגילים לשקול בה , ורק
לשקל בידו שלוקח החתיכה בידו ומשער כמה יש ואין בידו ה' משקל
מותר , ובהוא אומן והוא לטבור לא בבית אשילו כוח אסור , ומותר לוטר
הן לי לטרא והוא הותך בדרכו ביודע לכויך דרך החתיכה ליטרא או ציה .
ואין נוקבין בכשר רק ביד לא בסכין ולסימן אשילו בסכין יורשום היבות
מותר על ידי שני : מ"ז . להשחיז סכין דוקא על גבי הבירתא , או על גבי
עץ , או חרס או אבן ולא במשחות שלהן ויכול לחתוך בו בדוחק או
שנפנס או מותר , ואין מורין דבר זה לרבים גם לא עושין אותו בבני
רבים . מיחא להעביר שמנונית המכין , על גבי עץ או חרס או על גבי חביתה
מורין לרבים : מ"ח דין מליאת כלי מירדה ביום טוב ושבת ע"י שבת ש"ב :

פרק ג מ"א ב כל מלאכת האמורה בשבת אסור ב"מ חוץ ממלאכת
אוכל נפש וחיוץ מרפואה וחבשה וכן מכשרי אוכל נפש שלא
היה אפשר לעשותה מחמתו ויום המרירה אשילו אוכל נפש כשאינו
מפני טעם כלל בעשאו מעי"ם ועב"ם או בעשאו ב"מ לצורך ישותו כשנינו
ועב"ם אסרו חכמים קצירה מצינה צידה וכו' ומה נולדשי יתו' אסור
מדאורייתא ואין צדין דנים מן הדיברים א"כ בביביר קפון והמים צלולים
או שסכר אמת המים בבניכה וביציאה מעי"ם שאמת המים צרה ואינם
יכולים להשמש , ובנתנם מערב יום טוב לחוך חיבה נקובה במים חזיא
רוביה יש להחמיר ליקח מתוכה ביום טוב על ידי עכו"ם . מיחא היה ועוף
שהוכנו מאתמול על ידי שאומר זה וזה אני נושל נע"י מ"א , מ"ג מותר
לצורך מביבירן שלהן כשאין מחומרין צידה שאין צריך לומר חבא מצורה
ונצירו , וכל שאסור לצודו וכל היה ועוף שהם מוקצת אסור ליתן לפניהם
מוזנות רק בראוק מהם קצת רשמא יבא ליקח מהם . מסק צירה במצורות
היה ועוף ודגים שהיו פרושות מעי"ם וביום טוב מצא בהם אסור עד ליל
יום ב' בכדי שיטעמו , אלא אם כן ידוע שניצודו מעד יום , כגון שמצא
מצורות מקולקלות מערב יום טוב דמותו , וכן חדין כספק נקלס או נפל
מאיל' היום דאסור ועכו"ם שחביא דורן לישראל ביום א' דיום טוב ויש
בו ס' אם ניצוד או נתלש היום אסור עד ליל יום ב' ככש"ע , ובחל יום
טוב בה' ו' והם פירות שראויין לאכול חיון גדלמלמל ולבשל אסור ביום
טוב סותיים בשבת חוץ מבי' מים דר"ה , ובחביא העכו"ם ביום ב' אפי'
בשאר יום אסור בשבת , ובשבת שלמני יום טוב והביא בשבת אסור בא'
דיום טוב משום חכנה : מ"ג . בהמה מסוכנת וכבר אבל אסור לשחמה
ביום טוב אלא אם כן יש שחות ביום כדי לאכל ביתה צלי כן ביום ואשילו
קודם השמש , ואשילו לא יאכל נוליא כיוון שאינו שוחמה לצורך יום טוב
אסור להשימה וכן בעוף שלא למרות הנוצות , ובבהמה בריאה אסור
אלא אם כן יאכל ממנה באמת בזית , והמנהג שלא לשחמו בהמה אלא
לצורך גדול , מח שאין כן עוף דמותו אף על גב שיש בו רישותא וצריך
בידוק , מיחא לאחר מערות יום טוב א' לצורך יום טוב שני נזנתין אסור .

ואפילו בתוך תחום שבת. כיון דלית ליה פותחת לא בעינן סמוך הלא אפילו רחוק עד קרוב לכוף תחום שבת. ואם הוא סמוך לא בעינן פותחת. ובסמוך בלא פותחת או פותחת בלא סמוך שרי. והלכה כר' יוסי: [ג] אין מבקעין עצים מן הקורות.

השדירות בארץ. כדי שלא יתקמו ועומדות לנזין. ולא מן הקורה שנשברה ביו"ט. ואע"ג דהשתא להסקה קיימא בה"ש לאו להכי קיימא: ואין מבקעין לא בקרדום. מחני' חסורי מהסרא והכי קמי חבל מבקעין מן הקורה כשצברה מעיו"ט וכשהו מבקעין אין מבקעין לא בקרדום: ולא בגמרה. כעין סכין ארוך מלא פנימות. וקולטין זו ענים פנים. וכלי אומן הוא: סגל. אף הוא כלי אומן ונראה כרוגה לעשות

מלאכה. אלא בקופיץ. סחס קופיץ הוא סכין של קלבים ואינו כלי אומן. ויש מהן שיטש להן שני ראשין. ראש אחד רחב ונקרא ל' נקבות. וראש אחד ל' ונקרא ל' זכרות. ואין מבקעין זו אלא בלד זכרות שלו: נוטל במקום הפחת. ולא אמרינן מוקלים מהמת איסור הן. דאין יכול לפתחו זיו"ט והסח דעמיה מינייהו. דבית דתנן במתניתין מיירי שאינו בניו בטיט ובסוד. אלא סדור של לבנים זו על זו בלא טיט. והשתא אין בפתיחתו איסור דאורייתא הלכך לאו מוקלים נינהו. כי היכי דאמרינן גבי טבל דלאו מוקלה הוא שאם עבר ותקט מחוקן: אף פוחת לכתחלה. דהואיל ואין שם טיט אלא לבנים פדורין זו על זו לא הוי סותר ושרי לפחות לכתחלה. ואין הלכה כר"מ: [ד] אין פוחתין את הגר. לישול אחד מן הביצים של יולד חרש. ולהחזו אגרופו לפתחו לחקוק כר מפני שטובה כלי: ואין עושין פחטין. דאיכה נמי כלי נינהו לגורפי וכו'. ופתיחה נמי כלי היא להדלקה שרייכה עשייה ותקון ואין פוחתין אותה לטעם לפי

מבקעין זו אלא בלד זכרות שלו עשו לבקע זו ענים. נר"ל ממקום הפחת. פי' הר"ב דבית דמהני' בסדור לבנים כו' שאין בפתיחתו איסור דאורייתא. וכן כחב רש"י. והסקו בחוס' הר"ן בשם הרמב"ן דהבא הפירות עלמן ראוי. ולא נעשו בחסם לבית אלא בדבר אחר גורם שאינו יכול ליהנות מהן. ואינו אלא כאלו היה פירותיו במקום שאינו יכול להלך שם. ע"כ. ומ"ש הר"ב כי היכי דאמרינן גבי טבל [בנמרח שלישי פירקין שלישי] דף [לד] ונ"מ' בשם הרמב"ן ה"ג הני פירות ראויין הן ולא דמו למעוה דמייל הכר שהמעוה אינן ראויין. ובסו"ס נמי לא שייך לומר גבי טבל. אלא שדבר אחר גורם שאינו יכול להנות מהן: [ד] אין פוחתין את הגר. פירש הר"ב לישול מן הביצים כו' מפני

יוסף בסימן חק"א ונ"ל דעממא מחוס דכל שיט לו מסגרת מחו כחלר ולא הוא פנים שבתו כמוקלים ע"כ. ופסק הר"ב דהלכה כרבי יוסי. ושמעת מיניה דבעינן מיהת שלא יהא מוקלים דהא חזא מסרתי מיהו צני רבי יוסי. וטעמא כמו שאפרש במבנה

דלקמן: [ג] לא מן הקורות. פירש הר"ב שנומדות לנזין. ואפילו לר"ם. כמ"ש הטור סימן חק"א. וכחב ז"ל דעממא מפני שהן מוקלים מהמת חסרון כיס דמוהה ביה ר"ם [וכדכתיב הר"ב בסוף משנה א']: ולא מן הקורה שנשברה ביו"ט. כתב הר"ב דבין השמשות לאו להכי קיימא. וכיון דאתקלא בין השמשות אתקלאי לכולי יומא. רש"י ריש מילתין וכדכתיב הר"ב בסוף פרק ג' דשבת. ושמע מינה דסחס מתניחין כרבי יהודה

דמוקלה חסור. ואע"ג דשבת סחיס לן כר"ם כמשנה ד' דפרק כ"ד מתניחין את הגביה לפני הכלבים וכמו שכתבתי שם בס"ד היינו טעמא דשבת חסירא ולא אתי לזולתי ביה סחיס כרבי שמעון דמיקל. וי"ט דקיל וחתי לזולתי ביה לאתקולי ביה טפי סחיס כרבי יהודה דמחמיר. גמרא דריש מילתין. וממתני' דלעיל אין ראיה דכיון שכתבתי בשם רבי יוסי לא הוי סתמא ועיין סוף מילתין: ואין מבקעין כתב הר"ב מתניתין חסורי מהסרא וה"ק אכל מבקעין כו'. וכחב הרמב"ם בפ"ד מהלכות יו"ט ולמה לא נאסר הבקוע כלל מפני שאפשר שיפגע בעץ עבה ולא יכול להבצריו וימנע מלבשל לפיכך הותרו לבקע בשניו וכל הדברים הדומין לזה. מזה הטעם הותרו

בין מה שהותרו וחסרו מה שאסרו. והראב"ד כתב כיון דח"א לבשל ולאפות בלא ענים עשו הבקיעה כדיכח מלח שהותרו אחוה פ"י שניו במ"ו דפ"ק: ולא בקרדום. סחס קרדום עשוי כמין כלי אומנת שעשין זו אוכפות וסרגות שקורין 1) אישי"ש. ויש שיט לו שתי פיות כו' רש"י: מגל פי' ערוך מגל יד עשוי לבצר עלמות וענים והוא חלק. ועיין לקמן: בקופיץ כתב הר"ב ואין וד' הרחב קולטין זו העץ לרחבו דמני למלאכה האומן. רש"י: שאין בפתיחתו איסור דאורייתא. וכן כתב רש"י. והסקו בחוס' הר"ן בשם הרמב"ן דהבא הפירות עלמן ראוי. ולא נעשו בחסם לבית אלא בדבר אחר גורם שאינו יכול ליהנות מהן. ואינו אלא כאלו היה פירותיו במקום שאינו יכול להלך שם. ע"כ. ומ"ש הר"ב כי היכי דאמרינן גבי טבל [בנמרח שלישי פירקין שלישי] דף [לד] ונ"מ' בשם הרמב"ן ה"ג הני פירות ראויין הן ולא דמו למעוה דמייל הכר שהמעוה אינן ראויין. ובסו"ס נמי לא שייך לומר גבי טבל. אלא שדבר אחר גורם שאינו יכול להנות מהן: [ד] אין פוחתין את הגר. פירש הר"ב לישול מן הביצים כו' מפני

שטובה

ג אין מבקעין. יום טוב
כיון שבת. כמ"ש
בית. יום טוב מילתין ל' ד
בית. יום טוב מילתין ל' ד
בית. יום טוב מילתין ל' ד
בית. יום טוב מילתין ל' ד
בית. יום טוב מילתין ל' ד
בית. יום טוב מילתין ל' ד
בית. יום טוב מילתין ל' ד
בית. יום טוב מילתין ל' ד
בית. יום טוב מילתין ל' ד

שנוי נוסחאות
ואפילו כו' שבת. כמ"ש
וכי"ט אפילו. והשבת.
ל' מן הקורות.
דל"ג וכו' וכו' וכו'
וכמ"ס ל' ל' וכו'
מבקעין. דל"ג וכו'
וכמ"ס ל' ל' וכו'
בקרדום ולא בגמרה ולא
במגל. כמ"ס בסדר מיל.
סגרה וכו' דל"ג וכו'
וכמ"ס ל' ל' וכו' בקרדום.
בפניחה. בקרדום. דל"ג
בקופיץ. כמ"ס בקופיץ.
(סרוס) ופחה. דל"ג
וכמ"ס וכו' ל' ל' וכו':
וכמ"ס ל' ל' וכו':
ל' ל' וכו':
בית. כמ"ס בחלה.
ד אין פוחתין. דל"ג
וכמ"ס וכו' וכו' וכו':
פוחתין. ואין עושין.
כמ"ס וכו' וכו'.
(בר"ם). דל"ג וכו':
וכמ"ס וכו' וכו' וכו':

תוספת הדינים
בבשנה אין מבקעין
כו' וכ"כ בש"ס פי' הגל
כאומן שמה. ולענין
קופיץ י"א דלא חסרו רק
בסדן. ואמרינן אמרינן
אפילו בסדן: חו"ט י"ח
נוטל כו' ומהן ה"ן כו'.
ו"ט ספון הריף והרובים
דפי' צני' כמ"ס כ"ג כ"ג
ש"י וכ"כ בש"ס סוף סימן
תק"ט:

ראשון לציון
פד' ג חו"ט ד"ה לא
מן הקורות כו'
וכדכתיב הר"ב כו' עין
יש סדר למכס:

הוספת ריק"א
לבהמה יכול לעשות בו
כל צרכו דהא סס קים
באיכלים ובכלים אף
לד'. וכן כתב המג"א
לחידא סימן תקי"ח ס"ק
י' ואי דמיירי באיצי
אם בן למאן דאית ליה
מוקצה אסור להאכיל
מסנה לברבא אם כן
למאי הלבנת נקט אם כן
דפתחילים להסיק ולא
בש"פ מו דמתחילים
בעריות התבן להאכיל
לבהמה ומה חידוש
יותר ברסקה מלהאכיל
לבהמה וצ"ע:

ל' [אויסהלפי:]
ל' [קאהלנ:] (ל' דה"ו' כלי לגורפי וכו'. ולר"ן חסור משום
מבנה

הפארת ישראל ביעז

יו' אע"ג דרחוק קלת מהעיר. אבל בסמוך חוץ ע' אמה וד' טפחים,
לא בעי סגור. וי"א דהלכה כתי"ק, וי"א כר' יוסי [עש]: שמוקלות
לנזיין: י"א אפילו היה רעוע מעיו"ט עכ"פ נו"ל הוא [תק"ח]:
ב) מוקלה כשצברה מעיו"ט: כא) [אקסטר]: כב) [זענע]:
ג) [זענע]. משום דמוקלין למלאכתן: בד) [פלייטהאקטע], שלדו
ל' רחב, ולדו ב' מחודד, ולא שרי רק בלד המחודד כדי לטנות
מחזקן בקוע בחול. ואף דבקיעת ענים הו"ל מכשירין שאפשר לעשותן
מעיו"ט דאסור. עכ"פ בקיעת ענים אינה מלאכה רק אסור מדחול'
עובדין דחול, ולגירד יו"ט שרי ע"י שנוי. ואקן נוהגין לאסור בקיעת
ענים אפילו בחו"מ. ורק לבקיעת בסדן שרי אפילו ביו"ט [עש]:
כה) מוכנים לאכילה: כו) שכלל הכותל ביו"ט: כח) מכאן מוכח דההוא
דוקא ברעו"ט: כז) שכלל הכותל ביו"ט: כח) מכאן מוכח דההוא
עכ"פ ביו"ט לפחות הסחורים בארץ בחורף, שריין ביו"ט. מיכן
בעשה לגורף ישראל, אסורים [תק"ח] ועיין פ"ג סי' י"א: כט) ודוקא

בהמה הכולל מאבנים סדורות זע"ז בלי טיט: ל) [אויסהלפי:]
לב) [קאהלנ:] (ל' דה"ו' כלי לגורפי וכו'. ולר"ן חסור משום
מבנה

ב) [אויסהלפי:]
לב) [קאהלנ:] (ל' דה"ו' כלי לגורפי וכו'. ולר"ן חסור משום
מבנה

המביא פרקד ביצה

שטוטה כלי. וכפירש"י. והא קמ"ל דלע"ג דליט כלי לענין קבלת טומאה עד שילפרטו בכבשן כסחם מתניחין דספ"ד דכלים. והל"ג דכסוגיא דגמרא פ"פ הכרייתא משמע דבהך פתיחה חזי נמי לקבולי טומאה. וזה אי אפשר קודם שילפרטו בכבשן דהוי כלי

שטוטה כלי. ולמעשה ביד מותר: חותכה באור. טעם שני ראשי הפתילה צפי שפי גרות שלרין להדליקו כחמת ומדליק בחלמץ דהספח לא מוכח דלאקווא מנה מניין אלא להדלקה בעלמא. והלכה כר"י יהודה: ה ואין חותכין את הנייר.

אלמה. ומשום כך פירשו הסו"ס בענין אחר וגם הר"ן פי' בענין אחר. [מ"מ] הואיל וע"פ מתי' דכלים מופרשא ספיר כפירש"י. הלכך לא נטה הר"ב מפירושו. וגם הסו"ס צ"ל תקי"ד לא כתב אלא פירש"י: רבי יהודה אומר.

שטוהנין צו שמן ועומד צפני האש. כ"ז שהשמן בחוכו. ואינו נשרף: מליח. דג: אין גורפין הנור וביורים. אם נפל לחוכן מטפילה של חטור ומן הטית. אין גורפין לחוכן דמתקן מנה הוא. ואח"כ כרצון דאמרי מכשירי אכול נפש חסירי: בכבשין. משכיבין את האפר ואת העפר כדי שיהיה חלק. ואם אי אפשר לו לאפות אלא ח"כ גרף. מותר: מקיפין מקרבין ו' אלל ו' כמו אין מקיפין בריאה: לשפות. לערוך ולהוסיב עליהם קדרה והאור בין שתי החביות. ואסר לה משום דדמי לבנין: [ואין

שנויי נוסחאות (לשנויים) וכלים נ"ב כתיב ובי"מ וכמסנין: נחשני' לית. (לשנויי) דרומי. וכלה דב"ל ובי"מ וכמסנין ובי"מ ובי"מ נחשני' לית. וכלה דב"ל ובי"מ כתיב ה ואין חותכין. כתיב אין. דמיר. וכלים נחשני' דב"ל ובי"מ וכמסנין את הנייר. ואין גורפין. כתיב במסנין אין. ואין מקיפין. כתיב ובי"מ וכמסנין את הקדרה. נחשני' לית. וכלה דב"ל ובי"מ כתיב ובי"מ ובי"מ. וכלה דב"ל ובי"מ כתיב ובי"מ ובי"מ. וכלה דב"ל ובי"מ כתיב ובי"מ ובי"מ.

סומכין] את הקדרה בבקעה. ללא נתנו עינים אלא להסקה. ובקעה. עינים שכתבטו: וכן הדלת. אין סומכין אותה בבקעה. דעליס מוקלים הם אלל כל תשמש. חוץ מן ההסקה: ואין מנהיגים את הבהמה במקל. משום דגראה כמוליכה למכור בבוק: ן משלפניו. ממה שלפניו צבית: לחצוין בו שניו. ליטול בשר החוץ בין שיניו. ומשלפניו לאו דוקא. דלרבי אליעזר אף מן החגר

האסכלה. מפני שהמתכה מתחמם ושורף את הדג. רש"י: "אבל מכבשין. פי' הר"ב משכיבין את האפר ואת העפר כדי שיהיה חלק. ומסיים רש"י משפילו ומשוהו. שלא יגע צפה כמדובקן בדפנותיו וישרפנו. מכבשין פרימבר"א בל"ז 1) עכ"ל. והל"ג דבגורפין לא הזכירו אפר חד מהרי' תלת נקטין: ואין מקיפין. פירש הר"ב מקרבין. וכ"כ רש"י ועיין פרק ד' משנה ג' דמסכת סרומוס. ומ"ש הר"ב כמו אין מקיפין בריאה. וכן לשון רש"י והר"ן. והתכמת שלמה לא הגיה בזה. ותמהני דבהדיא אמרו רבי יוחנן ורבי אליעזר צפרק ג' דחולין בגמרא דף כ' ע"א. דמקיפין בריאה ואין חולק עליהם. ויש למחוק מלה אין. א"ג יט להגיה בצושי. דהכי איחא דהס סוף דף מ"ו ע"ב. דאין מקיפין בצושי. וכתבו הר"ב בסוף פ"ג דשקלים. [ובמסנה ה' פרק י"א דשבת]: לשפות. פי' הר"ב לערוך ולהוסיב כו'. ולשון עברי הוא כמו שפות הסיר דמלכיס ב' ד'. [ל"ח] ויחוקאל כ"ד [נ']. ומ"ש הר"ב ואסר לה משום דדמי לבנין. מסיים רש"י ומדרבנן משום דמתחזי כאלהא: ואין סומכין את הקדרה בבקעה. פירש הר"ב דלא נתנו עינים אלא להסקה. גמרא. ופירש הר"ן שכיון שאין מיוחדין אלא להסקה בלבד אין תורת כלי עליהם. ויש להם דין מוקלה לגבי שאר מלאכות. ע"כ. והיינו דחנן בקעת שכתבקה להסיק ואפ"ה אין סומכין כו'. ורש"י פירש בגמ' דף ל"ג ע"ב. דעליס הואיל ודרבן לדבר האסור. כגון לעשות כלים לא התירו לטלטלן אלא להסקה: וכן בדלת. הר"ב העתיק וכן הדלת. ולא שגורם קן במשנה דהא בגמרא פריך בדלת ס"ד. ומשי אימא וכן הדלת. [ובמסנה שסדר ירושלמי הגירסא וכן הדלת. ואולי קן גירסת הר"ב. גם ל"ג בצבלי הפירכא וכו']:

ואין מנהיגין את הבהמה במקל. פי' הר"ב משום דגראה כמוליכה למכור בשוק. נמ'. וכאז הר"ן ופי' תימא ולמה לן האי טעמא יתישוק ליה משום מוקלה. דהא לא נתנו עינים אלא להסקה. איכא למימר נפקא מיניה דאפילו אומייה מתחמול דלאו מוקלה הוא. אפ"ה אסור. מכוס דגראה כו' ע"כ. וקדושיה מבוחרת. דקטיא ליה לאוקמא מהני' בתרי טעמי. ודלא כמ"ש הב"י סוף כ"ה תק"ג שהוקשה לו דה פוק ליה משום מוקלה לפי שאפילו רבי שמעון מודה במקלה כי האי. דזו מנין לו. ועוד דבהדיא איחא איכא בגמרא דס"ד דר"ה בר"ש מהיר מטעמא דלאו כאלה לויגנא. [ואו דארלפי שלא נתנו עינים כו' כדלעיל בד"ה ואין סומכין מסיים באתה ברייתא ור"ש מהיר]. ן נוטל כו' משלפניו לחוץ בו שיניו. כתב הר"ב משלפניו לאו דוקא וכו'. כ"כ רש"י. ומסיים ורישא לא אחא לאשמועינן אלא היתר טלטול עינים אף שלא להסקה. ע"כ. כלומר ודחן כסיפא ומגבב כו' ומדליק ה"ה שלא להדליק. אלא לחוץ נמי שרי כמו ברישא. ומ"ש הר"ב והא דנקט משלפניו משום רבנן כו'. כ"כ רש"י. ואשכחן כיולא בזה במ"ד פ"ק דשקלים. עוד שם פ"ז מ"ו. ובמ"ג פ"ז דיומא. ועיין מ"ב ס"ט דערובין. ובמסנה ט' פ"ב דיבמות. ובפ"ו משנה ה'. ובפ"ו דכחובות מ"ו. ובפרק חלק משנה ג'. וכן במשנה ט' פ"ה דמאזי. [ואסוף פ"ו דתמורה]: ומגבב עי' בפ"ה הר"ב מ"ו פ"ט דשביטת:

ואין חותכין. ופירש"י. והא קמ"ל דלע"ג דליט כלי לענין קבלת טומאה עד שילפרטו בכבשן כסחם מתניחין דספ"ד דכלים. והל"ג דכסוגיא דגמרא פ"פ הכרייתא משמע דבהך פתיחה חזי נמי לקבולי טומאה. וזה אי אפשר קודם שילפרטו בכבשן דהוי כלי

שנויי נוסחאות (לשנויים) וכלים נ"ב כתיב ובי"מ וכמסנין: נחשני' לית. (לשנויי) דרומי. וכלה דב"ל ובי"מ וכמסנין ובי"מ ובי"מ נחשני' לית. וכלה דב"ל ובי"מ כתיב ה ואין חותכין. כתיב אין. דמיר. וכלים נחשני' דב"ל ובי"מ וכמסנין את הנייר. ואין גורפין. כתיב במסנין אין. ואין מקיפין. כתיב ובי"מ וכמסנין את הקדרה. נחשני' לית. וכלה דב"ל ובי"מ כתיב ובי"מ ובי"מ. וכלה דב"ל ובי"מ כתיב ובי"מ ובי"מ. וכלה דב"ל ובי"מ כתיב ובי"מ ובי"מ.

תוספת חדשים ה' הר"ב ד"ה חותכה באור ט' והלכה כר"י וכלים נ"ב ע"פ ס' תקי"ד פ"ח וכתבנו שיהיה נידק לשחיין. וגם אין פירוש את הדג (שם) ואין טעם שמנין כסומן קמ"ב. ואין שוכן המס וידין נסיון קמ"ב וגריפה חטור כסיון תקי"ו סוף ד'. ואין סומכין הקדרה כו' כפי' תקי"ב ואין מנהיגין בהמה כפי' תקי"ב:

ואין חותכין את הפתילה לשניסיה. רבי יהודה אומר חותכה באור לשתי גרותיה: ה אין שוברין את החרס. ואין חותכין הנייר לצלות בו מליחה ואין גורפין הנור וביריסיה. אבל מבכשין. ואין מקיפין לשתי חביות. לשפות עליהן את הקדרה. ואין סומכין את הקדרה בבקעה. וכן ביום טוב. ור' אליעזר בר' שמעון מתיר: ן רבי אליעזר אומר נוטל אדם קיססיה משלפניו. לחצוין בו שיניו. ומגבב מן האבל מכבשין. פי' הר"ב משכיבין את האפר ואת העפר כדי שיהיה חלק. ומסיים רש"י משפילו ומשוהו. שלא יגע צפה כמדובקן בדפנותיו וישרפנו. מכבשין פרימבר"א בל"ז 1) עכ"ל. והל"ג דבגורפין לא הזכירו אפר חד מהרי' תלת נקטין: ואין מקיפין. פירש הר"ב מקרבין. וכ"כ רש"י ועיין פרק ד' משנה ג' דמסכת סרומוס. ומ"ש הר"ב כמו אין מקיפין בריאה. וכן לשון רש"י והר"ן. והתכמת שלמה לא הגיה בזה. ותמהני דבהדיא אמרו רבי יוחנן ורבי אליעזר צפרק ג' דחולין בגמרא דף כ' ע"א. דמקיפין בריאה ואין חולק עליהם. ויש למחוק מלה אין. א"ג יט להגיה בצושי. דהכי איחא דהס סוף דף מ"ו ע"ב. דאין מקיפין בצושי. וכתבו הר"ב בסוף פ"ג דשקלים. [ובמסנה ה' פרק י"א דשבת]: לשפות. פי' הר"ב לערוך ולהוסיב כו'. ולשון עברי הוא כמו שפות הסיר דמלכיס ב' ד'. [ל"ח] ויחוקאל כ"ד [נ']. ומ"ש הר"ב ואסר לה משום דדמי לבנין. מסיים רש"י ומדרבנן משום דמתחזי כאלהא: ואין סומכין את הקדרה בבקעה. פירש הר"ב דלא נתנו עינים אלא להסקה. גמרא. ופירש הר"ן שכיון שאין מיוחדין אלא להסקה בלבד אין תורת כלי עליהם. ויש להם דין מוקלה לגבי שאר מלאכות. ע"כ. והיינו דחנן בקעת שכתבקה להסיק ואפ"ה אין סומכין כו'. ורש"י פירש בגמ' דף ל"ג ע"ב. דעליס הואיל ודרבן לדבר האסור. כגון לעשות כלים לא התירו לטלטלן אלא להסקה: וכן בדלת. הר"ב העתיק וכן הדלת. ולא שגורם קן במשנה דהא בגמרא פריך בדלת ס"ד. ומשי אימא וכן הדלת. [ובמסנה שסדר ירושלמי הגירסא וכן הדלת. ואולי קן גירסת הר"ב. גם ל"ג בצבלי הפירכא וכו']:

ואין חותכין את הפתילה לשניסיה. רבי יהודה אומר חותכה באור לשתי גרותיה: ה אין שוברין את החרס. ואין חותכין הנייר לצלות בו מליחה ואין גורפין הנור וביריסיה. אבל מבכשין. ואין מקיפין לשתי חביות. לשפות עליהן את הקדרה. ואין סומכין את הקדרה בבקעה. וכן ביום טוב. ור' אליעזר בר' שמעון מתיר: ן רבי אליעזר אומר נוטל אדם קיססיה משלפניו. לחצוין בו שיניו. ומגבב מן האבל מכבשין. פי' הר"ב משכיבין את האפר ואת העפר כדי שיהיה חלק. ומסיים רש"י משפילו ומשוהו. שלא יגע צפה כמדובקן בדפנותיו וישרפנו. מכבשין פרימבר"א בל"ז 1) עכ"ל. והל"ג דבגורפין לא הזכירו אפר חד מהרי' תלת נקטין: ואין מקיפין. פירש הר"ב מקרבין. וכ"כ רש"י ועיין פרק ד' משנה ג' דמסכת סרומוס. ומ"ש הר"ב כמו אין מקיפין בריאה. וכן לשון רש"י והר"ן. והתכמת שלמה לא הגיה בזה. ותמהני דבהדיא אמרו רבי יוחנן ורבי אליעזר צפרק ג' דחולין בגמרא דף כ' ע"א. דמקיפין בריאה ואין חולק עליהם. ויש למחוק מלה אין. א"ג יט להגיה בצושי. דהכי איחא דהס סוף דף מ"ו ע"ב. דאין מקיפין בצושי. וכתבו הר"ב בסוף פ"ג דשקלים. [ובמסנה ה' פרק י"א דשבת]: לשפות. פי' הר"ב לערוך ולהוסיב כו'. ולשון עברי הוא כמו שפות הסיר דמלכיס ב' ד'. [ל"ח] ויחוקאל כ"ד [נ']. ומ"ש הר"ב ואסר לה משום דדמי לבנין. מסיים רש"י ומדרבנן משום דמתחזי כאלהא: ואין סומכין את הקדרה בבקעה. פירש הר"ב דלא נתנו עינים אלא להסקה. גמרא. ופירש הר"ן שכיון שאין מיוחדין אלא להסקה בלבד אין תורת כלי עליהם. ויש להם דין מוקלה לגבי שאר מלאכות. ע"כ. והיינו דחנן בקעת שכתבקה להסיק ואפ"ה אין סומכין כו'. ורש"י פירש בגמ' דף ל"ג ע"ב. דעליס הואיל ודרבן לדבר האסור. כגון לעשות כלים לא התירו לטלטלן אלא להסקה: וכן בדלת. הר"ב העתיק וכן הדלת. ולא שגורם קן במשנה דהא בגמרא פריך בדלת ס"ד. ומשי אימא וכן הדלת. [ובמסנה שסדר ירושלמי הגירסא וכן הדלת. ואולי קן גירסת הר"ב. גם ל"ג בצבלי הפירכא וכו']:

תפארת ישראל יבין דאף דבזה מטלטל מוקלה, עכ"פ כיון דאם לא יעשה קן יתקלקל הפס שרי. או ל"ל דלכפי שרי מרוב טלטול כלאחר יד [אמנם כ"י תק"ו פירש דמיידי משטלעו האש עם האפר שבו, דזו אינו מוקף. וע"ש בגמרא סוף: [לש] אין מקרבין: (א) חביות של חרס: (בא) ר"ל להוסיב קדירה עליהן ממשל לאש שבין החביות. וחסור מדדמי לבניין: (ב) [שפאן]. דעליס מוקפין מלהטלטל רק להסקה: (בג) וכן הדין בדלת שאין סומכין אותה בבקעה [תק"ב]: (מד) דמתחזי כמנהיגיה למכרה [תק"ב]: (מה) [שפטעכטן] (פו) מהמוכחים לפניו, ואפילו מונחים בהאר: (מז) דעליס מוכנים נמי להא

תוספת ר"ה חותכה באור ט' והלכה כר"י וכלים נ"ב ע"פ ס' תקי"ד פ"ח וכתבנו שיהיה נידק לשחיין. וגם אין פירוש את הדג (שם) ואין טעם שמנין כסומן קמ"ב. ואין שוכן המס וידין נסיון קמ"ב וגריפה חטור כסיון תקי"ו סוף ד'. ואין סומכין הקדרה כו' כפי' תקי"ב ואין מנהיגין בהמה כפי' תקי"ב:

החלז נמי מותר ליטול. דקאמר כל מה שכתב מוכן הוא. והא דנקט משלפניו. מהסו דבנן דפליגי. דחפילו משלפניו להדליק אין. לחתוך לא. דסברי לא נהנו עלים אלא להסקה: והכמים אומרים מגבב משלפניו ומדליק. אצל מן החלז לא דהואיל וקסמין דקין קן וטורח לקושש. ולגבבן. מחמתול לאו להכי קיימי. ודקאמרת טמל קיסם לחטף בו שינוי. אן איח לן דאף משלפניו לא יטול אלא להדליק. דלא נהנו עלים אלא להסקה. ובחתי פליגי. והלכה כחכמים. ואין מותר ליטול קיסם לחטף בו שינוי אלא מאכוס של בהמה. ולא יתקטנו ויתקנו לך. אלא ח"כ היה לח וראוי למחלז בהמה. שכל דבר הראוי למחלז בהמה מותר למחלו. בין ביו"ט.

החצרמה ומדליק. שכל מה שבחצר מוכן הוא. והכמים אומרים מגבב משלפניו ומדליק: ו אין מוציאיין את האור. לא מן העצים. ולא מן האבנים. ולא מן העפרים. ולא מן המינים. ואין מלבנין את הרעפים לצלוח בהו"ט. ועוד אמר רבי אליעזר. עומד אדם על המוקצה ערב שבת בשביעייתו. ואומר מכאן אני אוכל

והכמים אומרים ט. כחז הר"ב ואין מותר למול ט' אלא מאכוס ט' פירוש ממה שבחך האכוס: אין מוציין את האור לא מן העלים ט'. כגון שמוכנין אותן זו בזו. או מכין זו בזו עד שחלה האש. רמב"ם ריש פרק ד' מהלכות יו"ט: [ואין מלבנין את הרעפים. הר"ב הקדים לפרש הרעפים קודם שפירש על אין מלבנין כו'. וכן הוא ג"כ בפירוש חך סס גרם במשנה ולא מן הכמים ולא מן הרעפים. ואין מלבנין כו'. חכ"ל ל"ג לפו. כ"י"ף והרא"ש להא דלא מן הרעפים וכן אינו בטור סימן תקכ"ב: ועוד אמר ר"א כו'. כחז הר"ב משום דחלה אחת לקולא. כ"כ רש"י וקשיא ליה דהא אפסוקיה במלחא אחרימא. וכפי הא לא שייך למחוי ועוד. כמה שכתבתי במשנה ה' פרק ב' דערובין. תירלו התוספות להסס דהוה חדא לתומר וחדא לקולא. כי אפסוק לא שייך למחוי מו ועוד. אצל הכא דחרי קולי נינוו. שייך למחוי ועוד חט"ג דאפסוק. והא דאפסוק מהוס דבשי למחוי מיילי דאור גבי סדלי. [ותמחוי דהא התס או נמי חרמי לתומר. ולא חדא לתומר וחדא לקולא. אצל בתוספות דהסס דף כ"ג. כחזו בזה הלשון. בחרי קולי שייך למחוי ועוד. חט"ג דאפסוק במלחא אחרימא דכה דחרימא עדיף ע"כ. וגמלאו חרי קולי בחדלי. וגס ועוד כו' במשנה ב' פרק ט' דנדרים. אך לא אפסוק במלחא אחרימא] וסר"ן כחז כיון דבמחי דאפסוק סבירא ליה חיכו נמי לא הוה הפסק: ערב שבת לרבווח נקט ע"ש דחט"ג דהסס לן תג"כ במשנה ד' פרק כ"ד דשבת כר"ש לזית ליה מוקלס. וכמ"ס עוד הר"ב בספ"ג לשבת אפ"ה בהך מוקלס דגרונרות ולמקלס. מודה ר"ס מהוס דחנהו בידיס ולא חזו. שמסרימיה * כשמחייבין. קודם שייבזו. כדחתא בפרק ג' דשבת בגמרא דף מ"ה. ובסוף מזכילין. ופסקיהו כל הפוסקים. כמ"ס בטור בסו"ט ש"י. ג"ל. ומ"ס שאין לבחור קודם גמר מלאכה. וגמר מלאכה הגרונרות בסוף פ"ק דמעשרות. ואפ"ה שבת קובעת למעשר כדאשכחן לר"א בתרומה דקובעת למעשר קודם גמר מלאכה. כדחן במשנה ד' פ"ב דמעשרות. גמרא: ואומר מכאן אני אוכל למחר. ובמשנה ג' ה"י. אלא או מנענע כב"ש. או אומר זה * כשמחייבין. הכוס נשים שסס מחייבין וסולתין קודם שחיבבו לגמרי וגמ"ס קיפו אותה ללא טרף.

בין בשבת. ואין בהם משום סקן כלי: ו אין מוציאיין את האור. משום דמוליד. ודמי למלאכה. שבוזח האש הזה ביו"ט: מן העפר. יש קרקע כשחפורין אותה מוציאה אור ממקום מחפורת שלה: ולא מן המים. נוחים מים בכלי זכוכית לבנה. ונחתו בחמה. כשהשמש חם מאל. והזכוכית מוציאה שלהבה. ומציאים נעורת. ומגיעים בזכוכית. והיא נוערת: רעפים. כלי חרס חלולים באמלגן. שמכסים בקן הגנוס: אין מלבנין. בחור את הרעפים. דוקא ברעפים חדשים משום דמחי ליה מאכ בהוסק זה. סקן מחסמין ומתחוקים על ידי האור: ועוד אמר ר"א. משום דחנה אחת לקולא גבי מוקלס. והרר חמר אחרימי. קאמר ועוד: עומד אדם על המוקצה. הנריך הזמנה. והזמנה מועלת לו: ערב שבת בשביעייתו. שאין מעשר טהג זה ואין מחוסר אלא הזמנה. והוא הדין במעשר ובשאר שני השבוע. [אלא] אורחא דמלחא נקט דהסס מוקלס לאו מעשר הוא דגרונרות ולמוקלס קן סהס מוקלס ואין רגילין לעשר קודם גמר מלאכה: מכאן אני גומל למחר. וסני

ועוד. כמה שכתבתי במשנה ה' פרק ב' דערובין. תירלו התוספות להסס דהוה חדא לתומר וחדא לקולא. כי אפסוק לא שייך למחוי מו ועוד. אצל הכא דחרי קולי נינוו. שייך למחוי ועוד חט"ג דאפסוק. והא דאפסוק מהוס דבשי למחוי מיילי דאור גבי סדלי. [ותמחוי דהא התס או נמי חרמי לתומר. ולא חדא לתומר וחדא לקולא. אצל בתוספות דהסס דף כ"ג. כחזו בזה הלשון. בחרי קולי שייך למחוי ועוד. חט"ג דאפסוק במלחא אחרימא דכה דחרימא עדיף ע"כ. וגמלאו חרי קולי בחדלי. וגס ועוד כו' במשנה ב' פרק ט' דנדרים. אך לא אפסוק במלחא אחרימא] וסר"ן כחז כיון דבמחי דאפסוק סבירא ליה חיכו נמי לא הוה הפסק: ערב שבת לרבווח נקט ע"ש דחט"ג דהסס לן תג"כ במשנה ד' פרק כ"ד דשבת כר"ש לזית ליה מוקלס. וכמ"ס עוד הר"ב בספ"ג לשבת אפ"ה בהך מוקלס דגרונרות ולמקלס. מודה ר"ס מהוס דחנהו בידיס ולא חזו. שמסרימיה * כשמחייבין. קודם שייבזו. כדחתא בפרק ג' דשבת בגמרא דף מ"ה. ובסוף מזכילין. ופסקיהו כל הפוסקים. כמ"ס בטור בסו"ט ש"י. ג"ל. ומ"ס שאין לבחור קודם גמר מלאכה. וגמר מלאכה הגרונרות בסוף פ"ק דמעשרות. ואפ"ה שבת קובעת למעשר כדאשכחן לר"א בתרומה דקובעת למעשר קודם גמר מלאכה. כדחן במשנה ד' פ"ב דמעשרות. גמרא: ואומר מכאן אני אוכל למחר. ובמשנה ג' ה"י. אלא או מנענע כב"ש. או אומר זה * כשמחייבין. הכוס נשים שסס מחייבין וסולתין קודם שחיבבו לגמרי וגמ"ס קיפו אותה ללא טרף.

מעשר כו' דאין מגביהין כדבפירקין דלקמן משנה ב'. ומ"ס ואין רגילין לעשר קודם גמר מלאכה. וגמר מלאכה הגרונרות בסוף פ"ק דמעשרות. ואפ"ה שבת קובעת למעשר כדאשכחן לר"א בתרומה דקובעת למעשר קודם גמר מלאכה. כדחן במשנה ד' פ"ב דמעשרות. גמרא: ואומר מכאן אני אוכל למחר. ובמשנה ג' ה"י. אלא או מנענע כב"ש. או אומר זה * כשמחייבין. הכוס נשים שסס מחייבין וסולתין קודם שחיבבו לגמרי וגמ"ס קיפו אותה ללא טרף.

ומ"ס ואין רגילין לעשר קודם גמר מלאכה. וגמר מלאכה הגרונרות בסוף פ"ק דמעשרות. ואפ"ה שבת קובעת למעשר כדאשכחן לר"א בתרומה דקובעת למעשר קודם גמר מלאכה. כדחן במשנה ד' פ"ב דמעשרות. גמרא: ואומר מכאן אני אוכל למחר. ובמשנה ג' ה"י. אלא או מנענע כב"ש. או אומר זה * כשמחייבין. הכוס נשים שסס מחייבין וסולתין קודם שחיבבו לגמרי וגמ"ס קיפו אותה ללא טרף.

יבין תפארת ישראל

יבין תוספת רעקא

להא. (ט"ז) מנקט ג"כ מהמונחים כאן וכאן בהר"ה. ומדלקט סמוך לקדירתו. קדירתו מוכחה עליו, שאינו מעמר לזורך מחר. מבחי"כ לעיל במשנה ב' דמונחים צדדה שייך חסם מעמר לפיך רק מכוונם שרי: (מג) אצל בהר"ה ל"א. אצל לחטוף שניו בכל מקום אכור דלא נתנו עלים רק להסקה אצל לגבב ולהניח, לכ"ע אכור [תק"ח]: (ג) כשיחך ב' עלים זע"ו, ילא חס מצייתין: (גא) לפיעי בקר מחלהבדים החת העטר: (גב) כמגמיר וזכוכית מים צממה, והעטרת נלקט צו. וקטעס סולה מדכו"ל

מוליד. מיכה בעבר ועסה שרי [תק"ז]: (גג) [גליהען]: (גד) [דאכניענעל]: (גה) אפילו רעפים ישנים [וזהו כ"ג]. מותרתחוקין ע"י הלבוץ [תק"ח]: (גו) אמשהו' קרי דהסס נמי תלה ר"א קולא: (גז) פירות שמונחין ליבם וסוקלו ונאסרו מלאכלן שבת כיון דחין בידיס סכנתן להתיבב, להכי נריך לעמוד ולסומן מע"ס אפילו לר"ס לזית ליה מוקלס. ולהכי נקט צבטיית, משום דפירות צביעיה פטורים ממעטר, ולהכי סני צביעימיס מע"ס צפוי. אצל בשאר פנים, כיון סהסס פירות מוקלין לחטוף שניו ויהא סמא יקסום. וא"כ י"ל דס"ל דמרבן דמרבא ליכא מרבא דלמסא חך חששא דרבנן דרשמו יקסום חסיר משילמול מוקצה ולא שריי משום כבה"ב. אע"כ דפרכת הס"ס דר"א דלא לשמא יקסום כיון דפחירי ממה שלפניו ואמ"א אומר ממה שאינו לפניו. אבל רש"י לשיטתיה דס"ל דשעמא דרבנן משום מוקצה י"ל באמת דפרכת הש"ס דמרבין חכמים דאסרו משום מוקצה במקום כבוד הבריות, ואדרבא סאוותו סוניה ראייה ברורה לשיטת רש"י דר"א לאו דוקא משלפניו אמר, ובהקדמס דמ"ס תוס' הג"ל ד"ה והכמים דשעמיייהו משום גזירה שסא יקסום וכתבו וכן סמיק בגמ'. אינו מוכן. דאדרבא בהיפוך מוכח דהא כברייתא במלגותא דר"א ורבנן דר"א נוטל קיסם משלפניו וחב"א לא יטול אלא מאכוס קתני עלה ושוןי שלא יקסמנו וכו' והב"א אחד זה וא"ו אינו אלא משום שבות. הרי דהכמים דר' אלעזר דברייתא זו ו' דקטימה הוי כלאחר יד וסמילא יח' לשמא יקסום כדאמריןן כסוניה עלה דרבנן דקא אמרי התם פסור אבל אסור הכא מותר לכתילה. וא"כ הא דאסרו רבנן דהתם ברישא לחצוי בו שינוי ע"כ משום דלא ניתנו עדים אלא להסקה. א"כ שפיר כתב רש"י חך טעם דרבנן דמתני' דמה"ל נישא דרבנן דר"א דמתני' לאו הנהך רבנן דר' אלעזר דברייתא ו"ל דקטימה ולפ"ו יחי' ראייה ברורה לרש"י דלאכאורח תסוה כסוניה דשבת דפריך ספלוגתא דר"א ורבנן דברייתא דלא יטול אלא מן האכוס ואסמי לא פריך ספלוגתייהו בבתני'. והו"ו לכאורה תסיה גדולה. וניהא לי דמתחניתיין י"ל שעמיייהו דרבנן משום שסא יקסום לוח פריך כברייתא דרבנן ס"ל דקטימה הוי כלאחר יד וסמילא ל"ג לשמא יקסום וע"כ האיסור דקיסם לחצוי בו שינוי משום מוקצה דגזרי' אף במקום כבוד הבריות, ומעתה אם נישא דר"א דוקא משלפניו קאמר פריין קשה דלפריך סמתני' דהא עכ"ס ספ"ט ס"ב כח מרסיח משלפניו ול"ג שסא יקסום ע"כ הא דאסרו מלח חצוי משום מוקצה וכוח לא מצינו חולק. אע"כ דר"א לאו דוקא קאמר דחפרכא רק סחכמיס והוי' לספירא דשעמיייהו משום שסא יקסום ולהכי פריך כברייתא. ולהתסוי דחפרכא מדר"א קשה כני"ל דלפריך סמתני' ור' גינה חשבי: אע"כ ככנו בהרע"ב ד"ה והכמים. שכל דבר הראוי למאכל בהמה. בגמרא אריי אוכלי בהמה אין בהם משום תיקון כלי (ומותר לקסום לחצוי שינוי) איתביה כו' אבל אסור לחצוי בו שינוי וכו' ואם קסמו הייב הסאת וכו' בי תניא הואו בקשין. ובתוס' ד"ה פסור וכו' וע"ק דשעמ"ע דבקשין פתסר לר"י ובסמוך סחיר ר"י אף להריות דאמר דשפשא ויחייב אלוהא וכו' וכתבי

לחצוי שינוי הוא משום שסא יקסום. וא"כ י"ל דס"ל דמרבן דמרבא ליכא מרבא דלמסא חך חששא דרבנן דרשמו יקסום חסיר משילמול מוקצה ולא שריי משום כבה"ב. אע"כ דפרכת הס"ס דר"א דלא לשמא יקסום כיון דפחירי ממה שלפניו ואמ"א אומר ממה שאינו לפניו. אבל רש"י לשיטתיה דס"ל דשעמא דרבנן משום מוקצה י"ל באמת דפרכת הש"ס דמרבין חכמים דאסרו משום מוקצה במקום כבוד הבריות, ואדרבא סאוותו סוניה ראייה ברורה לשיטת רש"י דר"א לאו דוקא משלפניו אמר, ובהקדמס דמ"ס תוס' הג"ל ד"ה והכמים דשעמיייהו משום גזירה שסא יקסום וכתבו וכן סמיק בגמ'. אינו מוכן. דאדרבא בהיפוך מוכח דהא כברייתא במלגותא דר"א ורבנן דר"א נוטל קיסם משלפניו וחב"א לא יטול אלא מאכוס קתני עלה ושוןי שלא יקסמנו וכו' והב"א אחד זה וא"ו אינו אלא משום שבות. הרי דהכמים דר' אלעזר דברייתא זו ו' דקטימה הוי כלאחר יד וסמילא יח' לשמא יקסום כדאמריןן כסוניה עלה דרבנן דקא אמרי התם פסור אבל אסור הכא מותר לכתילה. וא"כ הא דאסרו רבנן דהתם ברישא לחצוי בו שינוי ע"כ משום דלא ניתנו עדים אלא להסקה. א"כ שפיר כתב רש"י חך טעם דרבנן דמתני' דמה"ל נישא דרבנן דר"א דמתני' לאו הנהך רבנן דר' אלעזר דברייתא ו"ל דקטימה ולפ"ו יחי' ראייה ברורה לרש"י דלאכאורח תסוה כסוניה דשבת דפריך ספלוגתא דר"א ורבנן דברייתא דלא יטול אלא מן האכוס ואסמי לא פריך ספלוגתייהו בבתני'. והו"ו לכאורה תסיה גדולה. וניהא לי דמתחניתיין י"ל שעמיייהו דרבנן משום שסא יקסום לוח פריך כברייתא דרבנן ס"ל דקטימה הוי כלאחר יד וסמילא ל"ג לשמא יקסום וע"כ האיסור דקיסם לחצוי בו שינוי משום מוקצה דגזרי' אף במקום כבוד הבריות, ומעתה אם נישא דר"א דוקא משלפניו קאמר פריין קשה דלפריך סמתני' דהא עכ"ס ספ"ט ס"ב כח מרסיח משלפניו ול"ג שסא יקסום ע"כ הא דאסרו מלח חצוי משום מוקצה וכוח לא מצינו חולק. אע"כ דר"א לאו דוקא קאמר דחפרכא רק סחכמיס והוי' לספירא דשעמיייהו משום שסא יקסום ולהכי פריך כברייתא. ולהתסוי דחפרכא מדר"א קשה כני"ל דלפריך סמתני' ור' גינה חשבי: אע"כ ככנו בהרע"ב ד"ה והכמים. שכל דבר הראוי למאכל בהמה. בגמרא אריי אוכלי בהמה אין בהם משום תיקון כלי (ומותר לקסום לחצוי שינוי) איתביה כו' אבל אסור לחצוי בו שינוי וכו' ואם קסמו הייב הסאת וכו' בי תניא הואו בקשין. ובתוס' ד"ה פסור וכו' וע"ק דשעמ"ע דבקשין פתסר לר"י ובסמוך סחיר ר"י אף להריות דאמר דשפשא ויחייב אלוהא וכו' וכתבי

בללא דפרק מ"א ב. אפי"ה שהות"ה הוצא ביו"מ אמ"י רק לצורך קצת כלכלי מ"א מ"ה. לא ישא משאות גדולות כבחול רק בשניו כגון המביא כדי יין במקום למקום לא יביאם בכל ובקומה לאח כחובו די או ה' כיום אלא יביאם על בתימו או לפני אחד או ב' דמובת שלצורך יום טוב הביאם, ומזוית לזוית או מכית לבית באותו הצד שדי בכל עמין. וכן כתבן לא ישיביל הקומה לאחריה, אלא נוטלה כדון. וכן משאות שרדבן לישא אותן כמות ישא אותן על גבו מאחוריו, ושרדבן מאחוריו ישא אותן על כתפו, ושרדבן על כתפו ישא אותן בידו לפניו או יפרוש בגד עליהן [ויזהר בכורים מלאים מים מוסת כא"ח סי' ש"ך ספ"ן], וכל כיוצא בזה שמום שוניו, וזביון, אורחים אפילו באותה עיר וא"א לשנות דצריך לסתר. עושה כדרכו. מיהא על גבי כהמה לא יביא בכל. מתחילין בערימת התבן אם הוא תבן מרה ויש בו קוצים וזילני לה, שעומד להסקה נתבן שעומד למאכל כהמה או לשאר תמישי ואין. מונה באוצר שני להסיקו. טפלים עצים המסוכים לרתיני המכה. בנמסכו אחר שנמר שני הסוכה, אפי"ה שסמכו לעבותה ונמסא"כ בתחלת עשייתה לעבותה או לחוקה דאמרו. ובורק הביולות על הסכך דאינן בלילות לגבי סכך ברעתו להסיקן מותר לישלן משם. אין מביאים עצים משהא אפילו מכוונים שם מערב יום ש"כ אבל מנכב בשדה משלפניו [ורש"ל ובי"ה אוסרים בשדה] וכן בחצר לוקמ"מ שלפניו ומדליק עם ואמור לנכב ולהנות. ומביאין מהמכוננים שבר"ה ואפילו היה מוקפת שלא לשם דירה, ולכלב שיהא שם סמנת [וליש"ש בחד שני או סמנתה או תוך ע' אמה] וחיהו חוק החום שבת דבוטסר אחת היא סקצא. עלי קנים ועלי גפלים אף על פי שהם מכוונים בקרמף כיון שהרוח מפרדת אותם הם כמפורין ואמור. ובהנייה עליהם כלי כבד מערב יום טוב הרי אלו מוכנים. ועצים שנשרו מאילן כיום טוב אין מסיקין בהם ובנשרו כיום טוב לתגור מרבה עליהם עצים מוכנים שלא יהיה האיסור ניכר ומסבלין ובלבד שלא ינע בהם עד שיתבטלו ברוב ובמפלו בשבת אמר כו"ט שלאחריו אפילו על ידי ביטול: מ"ג אין מבקעין עצים מקרות ששומדות לבנון ולא מקרה ששברה ביו"מ אפי"ה רעועה מעי"מ וקרובה לחשבר. ובשברה מערב יו"מ אפי"ה להסיק כלי בקע מבקעין ממנה התביבות גדולות, ולא יבקע לא בקרדס או במעגל או במטורה אלא בקומץ, שהיא סביב דקצבים ויש עשין בו ב' ראשין ורמי לקורס, ובצד הקצר שלו, אבל לא בצד החרב. יש שמתיר רק בסכין וכן נוהגין אפי"ה בהור"ם, ובצריך לסחר ביטולו מותר במזו וקעיעה לבקע גם דקות קצת רק לא דקות מאד רק לא יבקע ויניח לפניו ויעשה צבור אלא כל בקע עשה יש"ר מד על האש. עצים גדולים קצת וראויים להיסק כלא ביקוע לא יבקע, ולשברם ביד יש מי שאמר, ויש"ש מחיר אפי"ה כש, רק לא באבן, בית שדוא סלא פירות מוכנים ונמאת נוטל מסקום ההמה, וה"ה ביש לו למתות פסונים כבוד ומתחן עכ"ם בשבת או ביו"מ אין בהן שמום מוקצה ומותרים ומכמ"ק בעשה לצורך ישראל אמור עד לערב בכר"ש: מ"ד. אין מתחין נר של חום דהיינו בערוך רק כמו ביצים של יוצר

למטעך אותו ביד לקשות לו בית קבול, ואין עשין פסחין וינין מוציאין אש מעצים או מאבנים או עפר או מים ואין נופחין במסוה אלא בשפופרת או במסוה דביב על ידי שינוי להפכן שלמעלה למטה, ומותר לכסות אש בכלי או בעפר מוכן אם אינו מוכנה, וליש"ש אפי"ה מכבהו דבר שאינו מתכוין הוא ודוקא לצורך אותו יום לא ליום שני. אין הותכין הפחילה לב' אלא אם כן ע"י שנותן שני ראשיה בבו ב' גרות ומדליק באמצעה והוא שיהא צריך לשתיהן. ואין גורלין הפחילה ולא מהתכוין אותה, ובאינה קשה כל צרכה יכול למסקת בידו להקשותה וכן לשרותה בשמן כשאין בשמן נר דלוק דאו הוא מכהה, להסיר מהם שבראש הנר חלב ושעור אפי"ה באצבע וכל שכן בכלי אמור ורק להמות המה למטה מותר, ובנר עסק אפילו לנמץ המה מותר ביד לא בכלי: כ"ה אין מלכניס את האבנים ונלי"א רק לבנים אמור לצלות או לאפות עליהם שעל ידי זה מחוקן ובתקן מנא ואין שוברין ההרס ואין הותכין הנייר לצלות עליהם ואין מוציני הקנה לעשות כמו שמוד לצלות או לתת קרום שלו תחת חרץ על האסקלא, ונשהו למצוה אנונים במסלית מותר ל"ח שמת תקרע דאין זה קורע ע"מ לחפור ולא אכפת לן. תגור שנפל לתוכו מטה המים כאפשר לאפות ולצלות בו בלא גרימה ולא יתחדך המת או הצלי, אמור לגרוס רק להשכיב חאס והאמר שיהיה חלק, וביש במיה כ"כ שמהרך המת או הצלי, או אפי"ה שאפשר לצלות או לאפות, מותר אפי"ה לגרוס וזה בתנודים שלהם שמרביקים המת בדמנות, ובשלנו דאי"ה לאפות כלא גרימה מותר לגרוס מאפר ונחלים, לכבו לצורך אוכל נמש מותר. ורק בכבר גרף אמור לגרוס פעם אחת הניצוצות והנחלים קפנים, או בתגור נרול וגרף סקצתו ואפשר לאפות שם, אמור לגרוס השאר וכן אמור אחר שכבר התגור לסבול המכברת במים לכבותה שלא תשרף. אמור להקיף ב' הבינות דחרס או ב' אבנים לשמות עליהן קדירה דנראה כבונה אלא אותה הקדירה ומכניס האבנים תחתיה וכן במסוה שאותו הקרשים למעלה ומכניס חרמלים וניחא שולחן שלנו דאין לו דמנית טענות לארץ מותר להושיב על רגליו בלא שינוי ולי"א אפי"ה במטעות לארץ לארץ שחתהיו וכן במדורה כשמעריך העצים ומניח וע"י או ישפוך עצים בעירוב או יניח עץ למעלה ומניח אחרי תחתיו. ואחר תחתיו, אין סומכין קדירה או דלת בבקעת לחא דאינה ראויה להסקה ומוקצה למשל. מיהא לצלות או להסיק בו שרי אפי"ה דבמ"ע אינו ראוי. אין מנהיגין בהמה במקל אפי"ה מנהיג סאתמול דמחוי כמוליכה למבדח בשוק: מ"ו. אין ניכב עצים מחצר ע"י לעיל מ"א, ולא ניתנו עצים רק להסקה אבל לחצון שינוי וכדומה אמור: מ"ז. ע"י לעיל מ"ד ומ"ה. מוקצה שאינו ב"ה"ה כסירות שמונחות ליבש והקוצו מלאכל דדחן בידים להתיבש, אין צריך שירשום מערב שבת ומערב יו"מ אלא יאמר סמאן אני נוטל לסחר. ולמב"א במירות אחיו ולא היו, ודלמא מסלפל מחר מירי דלא היו צריך שירשום וע"י לעיל מ"א מ"ז, והיבא דמותר להכין באסירה במידו שאינן בע"ה מותר להכין מ"מ א"ל לב' בב' ימים טובים גדולות:

רע מברטנורה

משילין פרקה ביצה

תוספת יו"ט

ציונים

פרקה א משילין פירות דרך ארוכה. מי שיש לו פירות או תבואה שטוח על גגו להתייבש וראה נשמים ממשמשים וצחים החירו לו לטרוח ולהסליך דרך ארוכה שבגג. והם טפלים לארץ. דליכא טרחא יתירא ודוקא ארוכה דכל ארוכה מלמעלה למטה. [בתקרת הגג]. אבל חלון כגון גג שמוקף מחיה וחלון כסותל וצריך להגביו עד החלון ולהסלילו. כולי האי לא סרו רבנן למטרח: ומכסין את הפירות. ולא אמרינן מורה שלא לצורך יו"ט הוא דמסום הפסד ממון סרו ליה רבנן: דאף. נשמים הנוטפים מן הגג: וכן כדי יין וברי שמן. מכסין הראיין והדר תני וכן כדי יין כו' לאשמעינן דלפילו בהפסד מועט החירו. וכבר כתבתי שם דלא קי"ל כוותיה: ונתנינן כלי תחת הדלף. כהב הר"ן ומיהו דוקא בדלף הראוי [לרחיבה]. דאי בשאינו ראוי אסור לתת כלי תחתיו דאסור לטלטל דיר מלמעלה למטה הוה והמ"מ שמעיט מלה. ה"ה ותקן בתקרת הגג.

פרקה א משילין. פ"ה הר"ב להסליך. לישנא דמי יל זיתך [דברים כ"ה] גמורא: ומכסין פירות כו'. פירש [סר"ב] ולא אמרינן טורח שלא לצורך יו"ט כו' וכו' רש"י. וכאז הר"ם ויותר נראה כדברי ר"י. דבשבת דקתי צסיפא. קאי אחי תרי צבי. דמדקתני רישא ביו"ט אבל לא בשבת. וכסיפא קתני בשבת. משמע דקאי אחרי צבי. ע"כ: וכן כדי יין מוקמינן בגמרא דצטיבולא דאסור לטלטל. והא קמ"ל. דלא תימא צפירות הראיין לטלטל דוקא. קמ"ל דהפילו צפון ראויין. דכלי יעיל לצורך דבר שאינו נוטל. וזמ"ד שאינו נוטל כמ"ם הר"ב במשנה ז' פט"ו ומשנה ב' פ"ה דבשבת מוקמינן דוקא צפירות הראיין מועט החירו. וכבר כתבתי שם דלא קי"ל כוותיה: דאי בשאינו ראוי אסור לתת כלי תחתיו דאסור לטלטל.

י כ"ן

תפארת ישראל

י כ"ן

פ"ה א ר"ל משליכין: ב) כל חלון הוא כמותל, משא"כ ארוכה הוא בתקרה. וקאמר הכא, דלא פירושו על הגג, ומתירה שופסוד נשמים, מותר בטרחה הסלקתן דרך הנקב שבתקרה הבית. אבל להצביע ולהסליך דרך חלון שדופסו, אסור: ג) אפילו מוקפין [וי"ח]: ד) ר"ל בכל עת אפילו בשבת: ה) טפות מועטות שטופין

מהגג. וכ"ש מפני נשמים עממן דמרכיבין דשרי [ק"י]: ו) מכסין אותן מפני הדלף. וכולו לאו ז' אף ז' קמי דלא ז' פירות שכתיהלחחו יתקכו אלא אפילו יין שאינו נפסד כ"כ ע"י שירדו לתוכו ארוה טפות מעור. ולא ז' יין טע"פ כשיתערב בו מים יתחלס, אלא אפילו בשמן שא"ל שיתערב עם מים, ואפשר ע"י סינון להפרידס אפי"ה שרי לטסון

תוספת חדשים

פ"ה א משילין פ"ה. וכו' בש"ע בלחוס משנה כ"ט גמ' והק"א: תוספת רע"א פ"ה א [אות דב] בתו"מ ד"ה וצ"ל וכו' וכו' רש"י. והתוס' ל' לששה

משולין פרקה ביצה

לכטל כלי מהיכט [כדפירש הר"ב ברוך פרק ג' דשבת] ע"כ. והטור סימן של"ח חולק בזה. [ודבריו לריבין עיין ע"ש צב"א]. והרמב"ם פכ"ה מהלכות שבת אסורו מטעם אחר. לפי שאין עושין גרף של רעי לכתחלה: **ב** לא עולין צולין. עיין משנה ח' פרק בתרא דערובין. ומ"ש הר"ב גזירה שמה יתלוס דהוי איכורא דאורייתא. דהיינו קולר שהולס מן המחובר. רש"י: ולא שטין על פני המים. כתב הר"ב גזירה שמה יתלוס גזירה של שטין על פני המים. פירש"י כלי של גומא. שאורגין אהו ועושין כמין חבית חרוכה. ולמדן בו לבטל: ולא מטפחין. פירש הר"ב קף על קף. ויש כף ויאמרו יחי המלך. דמלכיה צ"י ו"א [י"ג] מהורגס וטפחו יד. [ועיין לקמן]: ולא מספקין. פ"ה הר"ב קף על ירך. כמו ספקיה על ירך דירמיה ל"א [י"ח]. [ודבריו הר"ב מפירש"י הן. ואלי הבאחי אלו הרחיות מהוך הסכוקים. והר"ף והרא"ש הביאו ירושלמי ולא מספקין. הבא מחמהו. דהכיב (במדבר כ"ד). וחרף חף בלק אל בלעס ויספוק את כפיו. מטפחים טיפוח שהוא לרנוט. והטור בה"ט סימן הקכ"ד. תפס לפירש"י ולהירושלמי. חף שבהלכות שבת סימן כל"ט. לא כתב אלא כפירש"י. אכן כ"ל דבחסס נקט לדירושלמי כלל. דמהיכי חייה לחלק. בין בחמהו לרנוט. וזה כ"ל דקטיה לרש"י ודמש"ה לא מפרש צבבלי כדירושלמי אלא סמך לו אלישיהו דקראי. ולכך תפס רש"י פירשו. ולא כמו בירושלמי. וכן נמי על לא עוקר אחת ומניח אחת. לא חש ליה רש"י לפרשו במשנהו. אין לורך. לכך לא כתב בוס פירוש על אין מרקדן. ואחריו נמשך הר"ב. וגם הר"ף והרא"ש. חף שהביאו הירושלמי על מטפחים ומספקים כדלעיל לא הביאו על מרקדן. מה"ט גופיה. והקרוז אלי אי הוי מעייני בפסוקי והוו מסכחין להו. לא היו חושבין להירושלמי. הואיל והצבלי לא מפרש ובמו שכתביה. וגם אין לירושלמי ראייה. אלא על מספקין. ולא על מטפחין. והלמא הכל בחמהו. ומטפחים לאחורי היר. דפלגי תפס. ובסודר המנהג דירושלמי. מספקים קודם מטפחים. וכדמפרש להו כך בירושלמי. דא"כ הוי לא זו חף זו. וכי תימא דא"כ לרנוט שרי. ואמאי אדרבה לרנוט כ"ש דליהסר. אמינא אין הכי נמי ולכך לא נריך למתנייה וחי מתנייה כמו שהוא לירושלמי. קטיא דהוי זו ואין ל"ל זו]: ולא מרקדן. בקהלת ג' עת לרקוד. מהורגס לטפוח צהלולא ובשמואל צ' ו' מפוז ומכרר. מהגרמנין מרקד ומשנה. [ועיין לעיל]: ואלו הן משום רשות. פ"ה הר"ב משום דהקד דסיפא כו' קרי להני רשות. ולהקד קמאי קרי שבות. דאסור שבות גמור יש בהן לפי שאין בהן לך לסלק גזירה חכמים מעליהן. שאין בהן לחלוחית מטה. רש"י: לא דנין וכו'. כתב הר"ב וטעמא דכלהו גזירה שמה יתלוס עמא יתכוז פסק דין לריבין ושטר ארוסין לקדושין ושטר חלינה לחוללה. וכחוזה ליבמה. רש"י. וכתב הר"ב וכו' גירושין דלא סגיא אלא בכתיבה. ולריך ג"כ שיהא נכתב בו ביום. ומש"ה לא חש למתנייה. ומיהו כדוספתא חני ליה: ולא מעריבין. כתב הר"ב ערך פלוני עלי.

מכסין אוחן מפני הדלף: תחת הדלף. לקבל את המים שלא יטנפו הבית. ואם נתמלא הכלי שופך ושונה וחיט נמנע: **ב** כל שהיובין עליו. שאסרו חכמים לעשותו בשבת משום שבות: או משום רשות. שיש בו קלת מלוא. אבל לא מלוא גדולה. וקרוז הוא להיות דבר הרשות. ויש בו איסור מדברי סופרים: או משום מצוה. או שיש בו מלוא ממש ואסרו חכמים לעשותו בשבת: חייבין עליו. שלא לעשותו צו"ט: ואלו הן משום שבות. שהסילו עליו חכמים לשבות מהן ואין בעשייתן שום מלוא: לא עולין באילן. גזירה שמה יתלוס: ולא רוכבין על גבי בהמה. גזירה שמה יתלוס וזמרה להנטינה: ולא שטין על פני המים. גזירה שמה יעשה חבית של שייטין: ולא מטפחין. קף על קף: ולא מספקין. קף על ירך: ולא מרקדן. צרגל. וכולהו גזירה שמה יתקן כלי שיר: ואלו הן משום רשות. מכוס דהקד דסיפא הוו מלוא גמורה. לגביהן קרו להני רשות: לא דנין. דין. וזמנין דהוי רשות כגון שיש בעיר גדול ממנו. שאין מוטל עליו לרין: ולא מקדשין. קדושי אשה. וזמנין דלא הוי מלוא גמורה אלא רשות כגון דאית ליה אשה ובנים: ולא חולצין ולא מיבמין. נמו בזמן שיש אחיו הגדול ממנו הוי רשות. דמלוא בגדול ליבם. וטעמא דכלהו גזירה שמה יתכוז: ולא מעריבין. ערך פלוני עלי

תחת הדלף. בשבת: **ב** כל שהיובין עליו) משום שבות. משום רשות. משום מצוה. בשבת. חייבין עליו ביום טוביא. ואלו הן משום שבות. לא עולין באילין. ולא רוכבין על גבי בהמה. ולא שטין על פני המים. ולא במפדין. ולא מספקין. ולא מרקדן. ואלו הן משום רשות. לא דנין. ולא מקדשין. ולא חולצין. ולא מיבמין. ואלו הן משום מצוה. לא מקדשין. ולא מעריבין.

על ירך: ולא מרקדן. צרגל. וכולהו גזירה שמה יתקן כלי שיר: ואלו הן משום רשות. מכוס דהקד דסיפא הוו מלוא גמורה. לגביהן קרו להני רשות: לא דנין. דין. וזמנין דהוי רשות כגון שיש בעיר גדול ממנו. שאין מוטל עליו לרין: ולא מקדשין. קדושי אשה. וזמנין דלא הוי מלוא גמורה אלא רשות כגון דאית ליה אשה ובנים: ולא חולצין ולא מיבמין. נמו בזמן שיש אחיו הגדול ממנו הוי רשות. דמלוא בגדול ליבם. וטעמא דכלהו גזירה שמה יתכוז: ולא מעריבין. ערך פלוני עלי

מרקדן איהא בירושלמי. קופין עוקר שחי רגליו כלה. רוקד עוקר אחת ומניח אחת. לא חש ליה רש"י לפרשו במשנהו. אין לורך. לכך לא כתב בוס פירוש על אין מרקדן. ואחריו נמשך הר"ב. וגם הר"ף והרא"ש. חף שהביאו הירושלמי על מטפחים ומספקים כדלעיל לא הביאו על מרקדן. מה"ט גופיה. והקרוז אלי אי הוי מעייני בפסוקי והוו מסכחין להו. לא היו חושבין להירושלמי. הואיל והצבלי לא מפרש ובמו שכתביה. וגם אין לירושלמי ראייה. אלא על מספקין. ולא על מטפחין. והלמא הכל בחמהו. ומטפחים לאחורי היר. דפלגי תפס. ובסודר המנהג דירושלמי. מספקים קודם מטפחים. וכדמפרש להו כך בירושלמי. דא"כ הוי לא זו חף זו. וכי תימא דא"כ לרנוט שרי. ואמאי אדרבה לרנוט כ"ש דליהסר. אמינא אין הכי נמי ולכך לא נריך למתנייה וחי מתנייה כמו שהוא לירושלמי. קטיא דהוי זו ואין ל"ל זו]: ולא מרקדן. בקהלת ג' עת לרקוד. מהורגס לטפוח צהלולא ובשמואל צ' ו' מפוז ומכרר. מהגרמנין מרקד ומשנה. [ועיין לעיל]: ואלו הן משום רשות. פ"ה הר"ב משום דהקד דסיפא כו' קרי להני רשות. ולהקד קמאי קרי שבות. דאסור שבות גמור יש בהן לפי שאין בהן לך לסלק גזירה חכמים מעליהן. שאין בהן לחלוחית מטה. רש"י: לא דנין וכו'. כתב הר"ב וטעמא דכלהו גזירה שמה יתלוס עמא יתכוז פסק דין לריבין ושטר ארוסין לקדושין ושטר חלינה לחוללה. וכחוזה ליבמה. רש"י. וכתב הר"ב וכו' גירושין דלא סגיא אלא בכתיבה. ולריך ג"כ שיהא נכתב בו ביום. ומש"ה לא חש למתנייה. ומיהו כדוספתא חני ליה: ולא מעריבין. כתב הר"ב ערך פלוני עלי.

י כ י
 (יה) זקרקא רשות ולא מטה, דמיירי דיש גדול ממנו בעיר: (יש) לארס אשה, וכו' רשות, דמיירי דאית ליה אשה ובנים. וי"א דצולין לו אשה ובנים, שרי [גל"ט]. ואלו צ' אסורים גזירה שמה יתכוז: (ב) זקרקא רשות דמיירי שיש לה גדול ממנו: (בא) אסור משום מקח וממכר, דאסור מדברי קבלה [נמתי' י"ג]. כך כתב רש"י גי'א דכ"ז ב'. וס' [דל"ו א'] כ' משום דבר דבר. ועי' שנת [ק"י ב'] גרש"י ותוס' סס. ועמי' לעיל פ"ג ס' ג'ז]. והוקא כלי ידוע אסור להקדים, אבל לדוד משה שרי. וי"א דוקא למקדש אסור לנחור, דממוילא למרי מרשבו דמי למו"מ. אבל הקדשות דידן חולין גינהו, ולא נפיק לגמרי מרשותו, ושרי [מג"א ש"י סק"י א'] (בב) לומר ערכי עלי, או באומר ערך פלוני עלי, נותן לפי ערך השנים [פ"י ויקרא י"ז], דאם הנערך זכר, מכן חודש עד ה' שנים, נותן ה' שקלים. ומכן ה' עד כ', נותן כ' שקלים. ומכ' עד ס' נותן כ' שקלים. ומס' ולמעלה נותן ט"ז שקלים [וי' הבן יח]. ואם הנערך נקובה, עד ה' שנים, כ' שקלים. ומכן ה' עד כ' שקלים, ומכ' עד ס' שקלים. ומס' ולמעלה נותן י' שקלים

שנויי נוסהאות **ב** כל שהיובין עליו פ"ה ש"ס כו' (בשבת) חייבין טו' נמשכין כל שורא שרוא שרוא חייבין. ועי' תוית דה כל הלו. משום רשות משום, דכ"ז וכו' ומשום ..משום. ואצ"ל כתיב וכו' ומשכין אלו וכן כסודר. ולא מספקין ולא מספקין. גז"ל וכו' (ובס לא. לא.) וכו' ומשכין אלו וכן כסודר. ולא מספקין ולא מספקין.

תוספת רעק"א **ב** במשנה כל שהיובין טו' וכן פסק ג"כ בכתוב מנהג כתי' גל"ו וסי' הקכ"ד וסי' גל"ט: במשנה כל שהיובין עליו בשבת חייב עליו גי"ט. ולומר אכל לא כל שהיובין עליו גי"ט חייבין עליו בשבת דהא אינא אסור מוקף לאסור גי"ט ושרי בשבת כדאיתא בר"ש. פ"ה:

תוספת רעק"א לשיטה זו הא קתני בברייתא בסוגיא פורסי' מתבטל ע"ג א ב ב"י שבת. פורסי' מתבטל ע"ג לבינים. שבת. ומ"ש דלבינים דאבינים סותר לבטותן בשבת ומ"ש. פורסי' דא סודר לכחותן בשבת ועי' [שוב מצאתי שהוקשה בן ב"י פ"ה דייס]:

י כ י
 לככותן: (ז) לקבל הנוטפין, ובנתמלא שופך ושונה. ודוקא בדלף הראוי לרחיכה [גלימ], ומלת צבנה אכלהו קאי: (ח) ר"ל שאסרוהו חכמים: (ט) ר"ל אפילו אם יש בו קלת מלוא, ואפ"ה אסרוהו חכמים: (ו) ר"ל או שיש בו מלוא ממש ואסרוהו חכמים בשבת: (יא) כ"ל דר"ל כמו בשבת, אם עשאן חייב מכת מרדוה מדרבנן, כ"כ צו"ט: (יב) בין לא או יבש. וכמו כן אסור להניח או ליטל שום חפץ שם, דגזרו שמה יהלש ענף ממש. מיהו מוזהר ליגע צולין אם לא יגדנו, וכמו כן מוזהר ליקף או ליטב על גבי עשבים. ועכ"פ אסור למשמש בהן צדיו [רע"ז ס' גל"ו]: (יג) שמה יתחוד זמורה להנטינה [ועיין שנת פ"ד ס' ג']: (יד) שמה יעשה בשבת חבית שלמדן לטוט עליה: (טו) קף אל קף [קלאטטען] בל"א: (טז) להכות אב ירך: (יז) [טאלענען]. וכולהו אסורי שמה יתקן כלי שיר. מיהו צעושה לכבוד התורה, הכל מוזהר. [ונ"ל דכתיב ליה למיחש לשמה יתקן כלי שיר. דמי לך דאמרין [פסחים ד"א א'] איכו גופיה מחויר עליו לעשר, מייל אכיל מיס. היי כבוד התורה ואימתה תזכירו [ועי' גל"ט]:

עלי. וטחן כפי השנים כמו שכתוב בפרשת ערכין: ולא מחרימין. הרי בהמה זו חרס וחסה חרמים לבדק הבית. וכולאו אסרינהו רבנן משום דדמו למקח וממכר כמוצא מרשותו לרשות הקדש: ולא מגביהין תרומות ומעשרות. ואפילו כדי ליחס לכהן בו

ולא מחרימין כו'. ולא מגביהין תרומה ומעשריה. כל אלו ביום טוב אמרו. קל וחומר בשבת. אין בין יום טוב לשבת כו'. אלא אוכל נפש בלבד: הבהמה והכלים. כרגלי הבעליבה. המוסר בהמתו לבנוה. או לרועהו. הרי אלו כרגלי הבעלים. כלים המיוחדין לאחד מן האדון שבבית. הרי אלו כרגליו. ושאלין מיוחדין. הרי אלו במקום שהולכין: ד השואל כלי מחבירו מערב יום טוב.

לנודך אוכל נפש. החרה נמי שלא לנודך. ואיכא נמי מטיילין פירות דרך ארובה דריש פירקין. דשבת אסור. וכו' מותר: ב כרגלי הבעלים. אין אדם יכול להוליכה ביו"ט. אלא במקום שבעליה יכולים לנודך: או לרועה הרי אלו כרגלי הבעלים. מחטיין כשיש בעיר שני רועים. דלא ידעיין להי מיבייהו הויא לה דפח בעלים. הלכך הרי הן כרגלי הבעלים. אם אינה אלא הרועה מצעוד יוס. אבל כשאין בעיר אלא רועה אחד. כל בני העיר מעמידין בהמתן ברשותו ובקניית שבתו. והויא לה כרגלי הרועה: ושאלין מיוחדים. לאחד מן אלו לכולן: הרי אלו במקום שהולכין. למקום שכולין יכולין לנודך מותר להוליך את הכלים. אבל אם ערב אחד מן לכוף אלפים לנפון. והשאר לא ערב. הוא מעכב על ידם מלהוליכה לדרוס. אפילו פסיעה אחת. מפני חלקו. והן מעכבין על ידו מלהוליכה לנפון. אלא אלפים אמה. שכן

וכ"כ רש"י. והר"ן פירש ערכי עלי ע"כ. ולענין הדיון שניה שוים אלא לישאל דמערבין דייק טפי לפי הר"ב ורש"י. דלומר ערכי עלי בכלל גמריהו הוא. כדפי' ברפ"ק דערכין. ודחנן מעריכין. משום דלאסורא הוא מלך המעריך. ואילו תנא גמריהו הוה משמע דלאסורא מלך הגעריך.

וליהא: ולא מחרימין. כתב הר"ב וחסה חרמים לבדק הבית. וכפירש"י והר"ן. ותמיהני שפירשו דלא כחכמים דס"ל דסתמן לכהנים במשנה ו' פ"ח דערכין. והא ודאי דכסתמיהו לכהן. דהו נמי כמקח וממכר. ואפשר דכ"ס הוא דדמי למקח וממכר. כיון שהוא מהדיוט להדיוט. וכזבחה הוי. לאשמועינן דאפילו לבדק הבית דלגבוה. מחוץ כמקח וממכר. אלא דאלתי לא ניחא מ"ס וחסה חרמים לבדק הבית. דהא ליחא חליבא

דהלכתא. ומ"ס הר"ב דכולאו אסרינהו משום מקח וממכר. עיין מ"ס בזה משנה ו' פ"ג. וכי תימא הא אמרינן דחפטי שמים מותרין. כמ"ס במשנה ג' פרק כ"ג דשבת גבי מחטיין כו' דמשדכין החינוקות כו'. י"ל דלא דמי כולי האי למקח וממכר. שאינו יואל מרשות לרשות לגמרי כמו הני דהכא. ולדבירא להו כמ"ס בצור וב"י סימן ס"ז גבי משדכין. דאין להסיר סכום ממון. רק לדבר אלו אם רולה להשדך לא קשיא כלל: ולא מגביהין תרומה כו'. עיין פ"ק משנה ו': כל אלו ביו"ט אמרו ק"ו בשבת. ה"ק כי איחטו בו מדרשא לענין יו"ט מיחטו. וק"ו בשבת ובירושא דקתי כל שחיבין כו' בשבת. חייבים עליו ביו"ט ר"ל אחרים שלא הזכירו במשנתנו זאת. ודקתי ואלו הן אסיפא קאי כל אלו ביו"ט כו' דאלו הן שאמרו משום שבות כו'. [ואף שבמשנה שבסדר ירושלמי הני' כל שהוא משום שבות. משום רשות. משום מלוה חייבים עליו ביו"ט. אפילו הכי ודאי דר"ל בשבת. דאלת"ה מאי שבות רשות.

וליהא חליבא. והאיכא קאי]: אין בין יו"ט לשבת כו'. להיות מותר לכתולה ביו"ט. מה שאסור בשבת. אבל לענין עונשין. יש הרבה. שזה בסקילה. וברת. וזה בלאו נרידא. כ"כ רש"י ואוס' במשנה ה' פ"ק דמגילה. ומה"ט ניחא נמי דללא חביב מוקלה דביו"ט אסור. ובשבת מותר. כמ"ס במשנה ג' פרק דלעיל דלא בא אלא לומר דאין מותר ביו"ט מה שאסור בשבת. וכתב הר"ב. אבל אגן ק"ל דאמרינן מותר שהותרה הולאה כו' במשנה ה' פ"ב. ומ"ס הר"ב וה"ג איכא משילין. וה"ה דלפירושו ופירש"י לעיל. איכא נמי מכסים פירות כו'. דהני בתריה. ובפ"ק דמגילה משנה ה' כתב כגון משילין כו': ד המוסר בהמתו בהמתו לבנו. ואע"ג דהוא יחיד לא קשה לפי שדרך בני אדם למכור כליו והפטיה לבניהן. ואין מחטיבים אותם. כאילו הולאים מרשותם. המגיד פ"ה מהלכות יו"ט: ד מערב יו"ט. כתב הר"ב ואפי' לא בא ליד

השואל

תוספת רע"ק
מקצה דבי"ט אסור. במסר מחוץ ראובן השיג דהא דהו לכה' ואילו מתי"י דהכא בב"ש כמ"ס הרע"ב. ואי דהקטיוא בחיפוך דלכ"ש בשבת יש מוקצה ובי"ט אין מוקצה ברישא כריש מסכתין. בזה ליהא לחירונו דחתי"י:

ומלוה איכא. והאיכא קאי]: אין בין יו"ט לשבת כו'. להיות מותר לכתולה ביו"ט. מה שאסור בשבת. אבל לענין עונשין. יש הרבה. שזה בסקילה. וברת. וזה בלאו נרידא. כ"כ רש"י ואוס' במשנה ה' פ"ק דמגילה. ומה"ט ניחא נמי דללא חביב מוקלה דביו"ט אסור. ובשבת מותר. כמ"ס במשנה ג' פרק דלעיל דלא בא אלא לומר דאין מותר ביו"ט מה שאסור בשבת. וכתב הר"ב. אבל אגן ק"ל דאמרינן מותר שהותרה הולאה כו' במשנה ה' פ"ב. ומ"ס הר"ב וה"ג איכא משילין. וה"ה דלפירושו ופירש"י לעיל. איכא נמי מכסים פירות כו'. דהני בתריה. ובפ"ק דמגילה משנה ה' כתב כגון משילין כו': ד המוסר בהמתו בהמתו לבנו. ואע"ג דהוא יחיד לא קשה לפי שדרך בני אדם למכור כליו והפטיה לבניהן. ואין מחטיבים אותם. כאילו הולאים מרשותם. המגיד פ"ה מהלכות יו"ט: ד מערב יו"ט. כתב הר"ב ואפי' לא בא ליד

השואל

תוספת רע"ק
מקצה דבי"ט אסור. במסר מחוץ ראובן השיג דהא דהו לכה' ואילו מתי"י דהכא בב"ש כמ"ס הרע"ב. ואי דהקטיוא בחיפוך דלכ"ש בשבת יש מוקצה ובי"ט אין מוקצה ברישא כריש מסכתין. בזה ליהא לחירונו דחתי"י:

אין בין יו"ט לשבת כו'. להיות מותר לכתולה ביו"ט. מה שאסור בשבת. אבל לענין עונשין. יש הרבה. שזה בסקילה. וברת. וזה בלאו נרידא. כ"כ רש"י ואוס' במשנה ה' פ"ק דמגילה. ומה"ט ניחא נמי דללא חביב מוקלה דביו"ט אסור. ובשבת מותר. כמ"ס במשנה ג' פרק דלעיל דלא בא אלא לומר דאין מותר ביו"ט מה שאסור בשבת. וכתב הר"ב. אבל אגן ק"ל דאמרינן מותר שהותרה הולאה כו' במשנה ה' פ"ב. ומ"ס הר"ב וה"ג איכא משילין. וה"ה דלפירושו ופירש"י לעיל. איכא נמי מכסים פירות כו'. דהני בתריה. ובפ"ק דמגילה משנה ה' כתב כגון משילין כו': ד המוסר בהמתו בהמתו לבנו. ואע"ג דהוא יחיד לא קשה לפי שדרך בני אדם למכור כליו והפטיה לבניהן. ואין מחטיבים אותם. כאילו הולאים מרשותם. המגיד פ"ה מהלכות יו"ט: ד מערב יו"ט. כתב הר"ב ואפי' לא בא ליד

האשה יוכלו מעט שני
 פני אלה מיהם שם פני משה
 שם ספרו י"ב: ר"י פטר.
 כדכתיב: "וישם י"ב רבתי חלה
 פ"ב ה"ה טיובין פ"ה ה"י:
 ד"ה הנהלת י"ב ע"ה מ"ה מ"ה
 פ"ה י"ב ה"ה מ"ה מ"ה מ"ה
 סימן ע"ה ספר י"ב: הנהלת
 של הקדוש י"ב פ"ב מה"ה
 ש"ס ה"ה ה"ה: בור של יחיד
 עיניו מ"ה פ"ה מ"ה מ"ה ה"ה
 י"ב ה"ה י"ב פ"ה מ"ה מ"ה ה"ה
 ע"ה ספר י"ב:

שנויי נוסחאות
 השואל. המשאיל.
 כתיב שואל משאיל.
 האשה. וכו'. רש"י.
 ובמסכת: ד"ג ובמסכת
 וכן האשה ואין להכנסה
 בזאת הנדה, והמחיר ל"ג
 ל"ה (ד"ס). תבלין ומים
 ושלח וליעסוהו. בתוספת
 ל"ה. וט"ו ר"ב: בגלין
 כ"ה תבלין לקדחתה.
 וכן כתיב מ"ה מה"ה י"ב
 הלכה כ"ה ע"ה ר"ס שתיק
 בזה. ר"י יחידה. כתיב
 כ"ה נטעות ו"י ויס' (ד"ס).
 ב"ן. כמס' ב"ו.
 ה' והשבת. כתיב:
 ובמס' והשבתה וכן
 בסוף גחלה ושלחבה
 כתיב וכן כתיב וכן
 בסוף. (המוציא גחלה
 ל"ה חייב ושלחבה
 פסוק. ד"ג וכן כתיב
 וכתיב ובמס' ל"ה
 כ"ו וכן ל"ה כתיב
 וכתיב גם המאירי לא
 גרס לה (ד"ס). בור.
 כתיב באר (ד"ס). כרגלי
 היחיד. כתיב ר"ה כרגלי
 וש"ך אנשי נאמרה. ד"ג
 וכתיב ובמס' ל"ה
 וכן ה"ה כרגלי נאמרה.
 כתיב יחיה ועין ד"ס.

תוספת חרשים
 המוסר כ"ו אלא שקי"ך
 לרוב כתיב. אלא כתיב
 כתב דיקא נמי דקתי לבנו
 או לרוב משמע שם בט
 גדול לרבות א"ן א"ו כ"ו
 דלא ידוע מהמחול למי
 ימסרה ע"כ. וא"כ אין
 יחולת אלא בש"ס ש"ז
 הסיקודעה הכתובים וכו' וכו'
 המגיד משנה: ד' ב"ב
 ד"ה שאין כהן כ"ו.
 ואין הלכה כ"ו וכ"כ בש"ע
 ס"ז ס"ז ס"ז י"ב וכן הנהלת
 כרגלי נעלה שם סוף י"ג
 ודעי בור שם סוף י"ד
 ונהרות המושבין שם סוף
 פ"ו ודעי משנה י' ו' ג"כ
 שם סוף י"ז י"ח ודעי
 מדבריה וביניהם כתיב
 ח"ה ס"ז ו"ה משקין כ"ו
 ג"כ ח"ה: ו"ה בשמנה
 כרגלי אמה העיר. ע'
 כתיב שם שקסא לרבי
 העור ולא נירא כלל דאין
 כתיב שם משמעות כדברי
 העור מה דקון דגלי ל'
 סוף

ראשון לציון
 ד' ה"ה ר"ה כרגלי
 שתיב כ"ו ומס' משום
 לו ומס' כ"ה ד' י"ט.

השואל אלא ב"ט והשואל דק"ה חני. בדבורא בעלמא. ולא משך
 מצטוד יוס. וקמלין כיון להסמכה ברשותיה אוקמיה. רש"י:
 ביום טוב. כתב הר"ב ואפילו היה רגיל להשחיל בכל י"ט.
 פ"ה להשחיל כלי זה. להשואל הזה. וכיון דבערב י"ט זה לא א"ל
 לא אוקמיה ברשותיה. משום דמימר
 אמר דלמא משכה אינש אחרינא.
 ואולי ושחיל מוניה. גמ': כרגלי
 שתיב. ובגמ' פריך אמאי לא בטלו
 מים ומלח אגב העיסה. ומסיק משום
 דהוי ליה דבר טיב לו מהירין. וכל
 דבר טיב לו מהירין החמירו חכמים
 דאפילו בחלק לא בטיל. והא דבספ"ג
 דחלה הנן. הטבל שלא במינו בנותן
 טעם. והרי טבל דבר טיב לו מהירין
 הוא וכמו שכחתי שם. וה"כ מים
 ומלח עם הקמח מין בשאינו מיט הוא.
 חרנו הסו' דקון להעיסה אינה נלושה.
 אלא ע"ה המים ["והמלח]. והקדירה

נהקנה בשביל התבלין והוי מין במינו. כשנתערבו זה בזה
 כיון דבלאו הכי לא מיתקנה. והר"ן מסיק בדגריס פ"ו
 דף כ"ב דשחיל בין יש לו מהירין לאחר זמן. ובין יש לו
 מהירין עכשיו. כגון עיסה זו שאף מים ומלח מותרין
 עכשיו. במקום כרגלי שתיב שים זה. ולפיכך אף במין בשאינו
 מיטו. לא בטיל והביא ראיה לדבר: ד' בור של יחיד כו'.
 כל מקום שזונה בור הוא מים מכוונס. והכי מוקמינן בגמ'
 דאילו הטבעים הרי הן כרגלי כל אדם פ"ה הממלא ראשון:
 כרגלי איתה העיר. כתב הר"ב אלפים אמה לכל רוח חוץ
 לעבורה. וכן פ"ה רש"י. וגראה בשני דזוקא כשלא עירב אחד
 פירש רש"י שם. אבל הטור סימן ע"ז כתב אלפים אמה לכל רוח.
 עמו. עד כאן. וכתב ב"י שכן נראה מפירוט רש"י. וקשיא לי
 שיעירב מכל מקום לא הפסידו האחרים בערובו של זה ואינו מעכב
 על ידהם. וקשיא מאי שנא מהא דפירש במשנה ג'
 ופסקו גם כן הטור לעיל מהך. ולריך עיון. ובס' הרשב"א והר"ן
 כתב הביט יוסף. דמתניתין בשלא עירב אחד מהם.
 אבל כל שיעירב הוא מוליך למקום ערובו. שבור זה כבור שותפין
 ויש ברירה. ע"כ. *ואפשר לי לומר שגם רש"י יסבור
 כן. ושחיל ממתני' ג'. דבמים סדרך כל אחד למלואו. ומה שממלא
 שותהו. או עושה בו לרכויו. והם האלפים וכלים שייך
 בהם לומר יש ברירה. אבל בכלים שאינם מיוחדים דמשנה ג'.
 לא שייך לומר יש ברירה. שהרי אחר שעשה בכלי מה שרצה
 מחזיר

סוף מותרין בהן: ד' כרגלי השואל. שהרי קנה שביטחו אללו
 בין השמשות. דבין השמשות שהוא כניסת היום. קונה שביטה
 ואפילו לא בא ליד השואל אלא ביו"ט. דלאו ברשותיה קיימין
 בין השמשות הרי אלו כרגליו של שואל. ואם שאלו ביו"ט. מחשיבה.
 הרי הן כרגלי המשחיל. לפי שקנה
 שביטה אלל בעליו. ואפילו היה רגיל
 להשחיל בכל יו"ט: האשה ששאלה
 מהברתה תבלין. לקדחתה: ומים
 ומלח. לעיסתה: הרי אלו. הקדירה
 והעיסה: כרגלי שתיבין. אין מוליכין
 אותן אלא במקום שתיבין יכולות
 לילך. דקון דביום טוב שאלה. קנו
 התבלין. או המים והמלח שביטה אלל
 בעליהן: שאין בהם טעם. אין
 נכרות לא בקדירה ולא בעיסה. כגון
 שהתבטול עבה. ואין המים נכרים בה
 הילכך אין מעכבות הולכתן. ובמלח
 לא פליג רבי יהודה דמיירי בעסה
 שנושה במלח שהיא גסה ועבה. שהיא נכרת ויש בה ממש.
 ואין הלכה כר' יהודה: ד' ושלחבת. כגון הדליק נרו בשלהבת
 חזירו אינו מעכב באבור תחומין: מועלין בה. הנהנה ממנה
 מביא חטא משילוח: ושלחבת לא נהנין. לכחילה מדרבנן.
 ואם נהני לא מועלין אין חייבין קרבן מעילה דלית בה ממשא.
 וכן המוליא גחלה בשבת לרשות הרבים חייב ושלחבת שדחפה
 בידו מרשות היחיד לרשות הרבים פטור: כרגלי היחיד. אין
 מוליכין המים אלא כרגלי בעל הבור: כרגלי איתה העיר.
 אלפים

הוא לא קן מהם. דאם לא קן הוא מעכב. כדפירש הר"ב במשנה ג' וכן
 ואפילו עירב אחד מהם לרוב חמה. אינו יכול להוליכו
 וקשיא לי לדברי הטור משמע דאף על גב שהיה יכול להוליך למקום
 מאי שחיל ממתני' ג'. וקשיא מאי שחיל ממתני' ג'. וקשיא מאי שנא
 מהא דפירש במשנה ג'. ופסקו גם כן הטור לעיל מהך. ולריך עיון. ובס' הרשב"א והר"ן
 כתב הביט יוסף. דמתניתין בשלא עירב אחד מהם.
 אבל כל שיעירב הוא מוליך למקום ערובו. שבור זה כבור שותפין
 ויש ברירה. ע"כ. *ואפשר לי לומר שגם רש"י יסבור
 כן. ושחיל ממתני' ג'. דבמים סדרך כל אחד למלואו. ומה שממלא
 שותהו. או עושה בו לרכויו. והם האלפים וכלים שייך
 בהם לומר יש ברירה. אבל בכלים שאינם מיוחדים דמשנה ג'.
 לא שייך לומר יש ברירה. שהרי אחר שעשה בכלי מה שרצה
 מחזיר

יבין תפארת ישראל בועז

א' ללפון וא' לנרוס, לא יזינה ממקומה: (לב) אף שלא קבלה עד
 וי"ט ואף אחר שהחזירה: (לג) אף שרגיל להשחיל: (לד) ביו"ט:
 (לה) העיסה והתבטול: (לו) כלעול סו' ל"א. ולא אמרינן דמים ומלח
 בטלין בעיסה. דמשום שמהן נעשית העיסה, הו"ל יחד כמין במינו
 דלא בטל בדשיל"מ [חוס] (א). או י"ל דוקא דבר שאינו מותר רק
 אחר זמן, בטל בלוינו מינו. אבל מים ומלח כהא, שגם עכשיו יש
 לו היתר במקום כרגלי שתיבין מותרים, אפילו בלוינו מיט לא בטל
 [ר"ן נדרים י"ג א']. וקטע הך דינא בגמ' משום דאורחא דמלתא
 נקט דאשה רגילה בעשיית עיסה [כ"ק פ"ג א'] מיהו אפילו ביט לה
 בעל מיירי אפ"ה הוה כרגילה ולא כרגלי בעל האשה, דלא גרע אשה
 מרובה במשנה ג': (לז) שאין ניכרות בעיסה או בתבטול עבים:
 (לח) אם הדליק בשלהבת של חזירו: (לט) מותר לטעמה בנר שלו
 אף שלא כרגלי בעליו: (מ) לכתחילה מדרבנן: (מא) ר"ל אין חייב
 קרבן מעילה כשנכחה ממנה: (מב) בשבת: (מג) שדחפה בידו לר"ה:
 (מד) מימיו כרגלי בעל הבור: (מה) אלפים לכל רוח חוץ לע' אמה:

פ"ה (א) כתבו חוס' אף דלשיל"מ מני בטל בלוינו מיט, כהא דבאו
 לתקן וא"ו כמינו יחשב. והקטע רבנו נתנאל אמו"ר זק"ל
 א"כ למע בטל שאור חסין בעיסת אורו ספ"ג דחלה, והרי סיים שם דטבל
 במינו במשהו. וי"ל דרק בליסור מלך ד"ה כחומין נחשב כמינו ולא בטבל
 לשאר מל"ע. עכ"ל. ודו"ק שחלה שלח ראה אור, היה נראה לכאורה,
 דהרי בל"ו ק' להך פוסקים דס"ל דלשיל"מ אפי' שלא במינו לא בטל, והרי
 החס כפ"ג דחלה אמרינן להדיא דטבל בטל שלא במינו. ואי"ל דהך פוסקים
 וחס' בילה כה"ל ס"ל, דדוקא בילה שנגלה ביו"ט דלמחר יהיה מותר
 מעצמו מיחשב דשיל"מ, אבל טבל דאין איסורו בא רק ע"י מעשה אדם
 שיפרוס תרומה, לא מיחשב דשיל"מ מדלא נכח שיבוא החירו למחר, והא
 דלמחרין החס נפ"ג דחלה דטבל לא בטל במינו, אין העטם משוב
 דשיל"מ, רק משום דכתיבו כך איסורו כך אסורו [כע"ז דע"ז ב'], וכן טעמא
 רק במינו שייך, דרק במינו חסה אחת פוטרת בכרי, יתח, דהרי נדרים
 [ד"ח א'] אמרינן להדיא דטבל דכוותי' אף דחלו צמעה אדם מיחשב
 דשיל"מ

תוספות ר"ע
 ד' (אח לרן) בתי"פ ד"ה בור של יחיד. פ"ה הממלא ראשון. חיינו דאם אורו
 יחיד נהן רשות ביום לאחר למלא מן הבור כרגלי אותו הממלא כיון דבערים
 מושבים אין להם שביטה ולא נעשו כרגלי הבעלים ופי' סמלא זה כשראו

וד' ספחים, וז"ב המים כרגלי הממלא. ובמילאן עכו"ם דינו כפי
 ל"ה

לקנות שביטה תיכף הממלא הוא הבעלים כיון דברשות עשה ובאומר סמלא לך
 וכו'. אבל במילא שלח ברשות סיד כשסמלא נעשו כרגלי הבעלים דחיינו
 כאותו יחיד שהוא בעל הבור: נאות לרן בתי"פ ד"ה כרגלי איתח הפיר.
 וז"ל

משילין פרקה ביצה

מולחליבין למערב וזמא
 עקר השוד קשה דב
 חמיר ביה דהאקדים
 מעכבים עלוי מלחליבין
 למקום מערב וזמא
 לפזרה וזמא אינו מעכב
 על דירעו ועצ' וזמא
 לישנא דרש' מעדוכין
 הנק' קלפירוש בסיסא
 דברגלי אותה הקור דאם
 עירב למורה אי' להוציא
 חוץ לאלפים וזמא אינו
 דברגלי אותה הקור דאם
 היה' מן מהירש' דברגלי
 אותה היחיד לפי פירוש
 דהגל' ה'רש' לרש' אי
 למנסק דברגלי אותה
 העיר היינו דאם עירב אי'
 למנסק אינו מעכב על
 האחרים להולכין לערב
 דברשא היחיד מעכב
 על האחרים ובסיסא אינו
 מעכב או דה'רש' למרש
 דברגלי אותה היחיד
 היינו דאם עירב למורה
 יכ' ול' להולכין חוץ
 לאלפים ובסיסא דברגלי
 פי' אותה העיר אי'
 להולכין חוץ לאלפים
 ועצ' :

כללא דפרקה כזא אע"פ שאין משילין מירות דרך ארובה נחלון
 שבתקרתו בשבת כשהמטר יורד, מ"מ בוי"ט שרי
 משום הפסד ואפי' לגמור האוצר, אבל לא יושלם בהלנות ולא יורדים
 בטלמיות ולא יושלם מנג לנג אע"פ שהן שוין. מותר לכסות המירות או
 כדי יין וזמן או לבנים מפני הרקף, ליתן כלי התה הרקף דיון כבשבת,
 שאפי' לשובכו ולהחירו מותר כ"ו שהרף ראי' להוציא, ובאינו ראי'
 אין עשיון גרף של רעי לכתחילה, ובדוכבד שנתן הוא במקום דמאיים
 עליו מותר לפלסלו במים המאויים: כ"ב. כל שבות דאסור בשבת אסור
 בוי"ט, וחייב עליו מכה מדרות, כעלית אילן בין לח או יבש או להניח
 עליו או למול משם שום הפך דשמא יחלוש, ורק ליגע באילן דלי סינידנו
 מותר, וכן אסור רכיבה ע"ג בהמה ולא שפין ע"פ מים ולא מספחין להכות
 כף אל כף ולא מספחין להכות כף הדיר על ירך ולא מרקדין דשמא יחקן
 כלי שיר, מיהו לכבוד התורה מותר לפסל ולרקד ולחן. ולפי
 אסורים משום רשות כלומר אע"פ שיש בהן קצת מצוה, לרין, לקיש
 אשה, ויש מתירין באין לו אשה ובנים. להלון או לובס, ואלו אסורים
 משום מצוה כלומר אע"פ שיש בהם מצוה משם, להקדיש כלי ידוע ורק
 לגדור משות שרי ולי"א הקדשות דירין בחולין יענהו ולא נפקי לגמרי
 מרשותו ושרי, ואסור לומר ערכי עלי ויקרא בוי"ט או להקדיש לבדח"ב ולא
 לפדות הבן וכו' ובעשה בשוגג או במודר מהני וכן לא מגביהין תרומות
 ומעשרות בוי"ט, ורק להפריש חלה מעשה שלוש היום מותר, ועי' לעיל
 פ"א ס"ו, ואין בין יו"ט לשבת אלא אוכל נפש בלבד: מ"ג ד, ה"ו, ו' זי, כשם
 שאין אדם רשאי להלך בשבת יו"ט אלא אלפים אמה לכל רוח כך כליו
 (בשבת א"ר רק במלבוש דרך לבושה, דשאר כלים אסור להוציא בשבת)
 ובהמתו אסור. לשום אדם להולכים אלא במקום שבעליהם עצמם יכולים
 להלך ובוערבני בעליהם לרות אי' אסור להולכים לרות אחרת אפי' פסיעה
 אחת (ומותר למסור בהמתו לעבדים במקום שיש לחוש שיוציאנה מחוץ
 לתחומו ובמסורה לבנו היא כרגלי אב, ולרועה אפי' עבדים כרגלי רועה
 ואפי' מסרה לו בוי"ט, ובמסרה לב' רועים היא כרגלי בעלים, שור של
 פסח כרגלי מי שלקחו לחטמו בוי"ט, וכן אם שחמו בעליו בוי"ט ומכר
 בשרו בשבת או אחר מהלוקחים מולוך במתו למקום שהוא חולק, ושל רועה
 כרגלי אנשי אותה עיר, ואפילו עירב הרועה ד' אלפים דם למערב, ויכול

מי שלקחו ממנו בוי"ט להולכה לרוח שכנגדו למורה, כלים המיוחדים
 לאחד מהאחים שבבית הם כרגלי ושאינם מיוחדים אין יכולים להולכים
 אלא במקום שכולם יכולים להלך, השואל כלי מחבירו מעי"ט, אע"פ שלא
 לקחו ער י"ט הוא כרגלי שואל, משא"כ בשאלו בוי"ט אפילו דרכו לשאלו
 ממנו בכל יו"ט, הוא כרגלי המשאיל, האשה ששאלה מחברתה מים
 וסלה לעיסתה ותבלין לקדירתה בוי"ט חול' מים וסלה דלתקן העיסה עבדי
 כמב"ט בדשיל"ט דלא ביטל, ועי' פ' העיסה והתבטול כרגלי שתיחן, לקח
 מחבירו בוי"ט נחלת לא יוליכנה אלא כרגלי נותן, משא"כ שלהבת המדליק
 גר או עץ משלהבת חבירו היא כרגלי המדליק וכן הדיון לענין מעילה
 דרך נחלת מוטלין לא בשלהבת דרך אסור, וכן לענין הוצאת שבת
 חייב רק אנחת, לא אשלהבת, ברחמיה לר"ח. בור של חזיר מיטוי
 כרגלי בעל הבור, ושל אותה עיר כרגלי אנשי אותה עיר ואם עירב אי'
 מחקיר יכולין להולכין עמו וז"ל אם נתן לעבדים ואם מילאן עכו"ם אין
 יכולין להולכין, אלא למקום שכל אנשי העיר יכולין להלך, ושל הפקר
 כרגלי הממלא, נהרות המושבות ומעיינות הנובעים אפי' שאין יוצאין
 חוץ למקום נביעתן כרגלי הממלא ואפילו באים מחוץ לתחומו לתוך התחומו
 ממלאים מהם בשבת וכ"ש בוי"ט. נשפים שירדו חוץ העיר (ואז ואפילו
 רק חוץ החומה כרגלי אנשי אותה עיר, מי שהיו לו מדרות מוסקדים בעיר אחרת
 חבירו הרי הם כרגלי הממלא. מי שהיו לו מדרות מוסקדים בעיר אחרת
 רהוקה ממנו ועירבו בני אותה העיר לכא אצלו לא יביאו לו מפרותיו,
 שפירותיו כמותו, בדי"א כשיחיד להם קרן וז"ל, אבל אם לא ייחד להם,
 הם כרגלי מי שהפקדו אצלו. ובזמן אצלו אורחים בוי"ט לא יוליכו ביום
 המנות למקום שאין בעל המנוחה יכול לילך אפי' זוכה להם מעי"ט ע"י
 אחר במנות אלו. בהמות שיוצאות ורועות חוץ לתחומו ובאות ולנות חוץ
 התחומו הם מוכנות ושוחטין מחוץ בוי"ט, משא"כ ברועות ולנות חוץ
 לתחומו אם באו בוי"ט אסור לשחוט דמוקצה, ובבהמות עכו"ם אין מוקצה,
 כירושלמי ראין עכו"ם צריך הבן, חוץ באם באו בשביל ישראל דאסור
 ורק בבאו לצורך עבדים או אפי' כסמם בעיר שרובה עכו"ם או ספק הובאו
 מחוץ לתחומו שאז אפי' באו לצורך ישראל, ועי' א"ח תקפו' ס"ו לענין
 מירות דצריך שיחיה הנכרי שריו עמו בעיר ומירות המצויים עמו בעיר.
 מיהא בוי"ט שני אפי' אינו שריו ואינו מצוי שרי: נשפחה מסכת ביצה.

ציונים

פ"א א ארבעה יז ספ"א
 גאוד בביטן ח' ספ"א
 ר"ה למלכים, מינינא דא ספ"א
 יקוק דא כמ קס"א:

ארבעה ראשי שנים פרקה ר"ה

ר"ע מברמורה

כתב הרמב"ם אחר שהשלים המועדות. ודברים המיוחדים בכל יו"ט. דבר עכשיו במועד
 הנשאר לו: והוא ר"ה. עד כאן. ובספר יוחסין בשם רב שרירא גאון. בתר
 יום טוב תנינן מסכת ראש השנה. כי הכי דליתני בתריה תענית משום דאחר ראש
 השנה זמן רביעה. וזמן זריעה. וכחד ענינא דמו:

תוספת חדשים

פ"א בששצוד הכנהלון
 הגדול נונינא קדישא
 מוהכ"ר לוי יצחק ז"ל
 אג"ד דק"ק בדיטטוב.
 שש סדר מסכת ר"ה
 אהרן מסכת זמא וסוכה.
 דכנה סרין כח על המטה
 גר"ה כל בלי שלם שוכרין
 לפי כח מרין. וכח
 סרין ח"ל יש לבאול למס
 אדם דון גר"ה משפך
 ימים והיך למדנו מדגרי'
 נפסיקתא ס"א למר לו בקס"א
 ז' סימן לנמן כשם שצמרת
 לפי דיון גי' ז' ויזאל
 גדומם ק' עהדין נגד
 לסי' עומדין לפי דין
 נדום זה ויזאלין גדומם
 כ"ו ויזאל אכתי תמזי לו
 דמית ל"א אכל לני
 יהושע דלור: דננין נבדל
 העולם

אור גדול

פרק א א במשנה
 באחד בניסן
 ר"ח כו', בגמ' מי' א'
 תר' באחד בניסן ר"ה
 לח' ד' שים ולפיכדין
 ולתרימית שקלים ויש
 אומרים אף לשבירות
 בתים, עד שם ב' תר'
 המשכיר בית לחבירו
 לשנה מנה שים עשר
 חודש מים ליום ואם אסר
 לשנה זו אפילו לא עמד
 אלא באחד באדר כיון
 שהגיע שם אחד בניסן

פרק א א ארבעה ראשי שנים

מלכי ישראל מוין להם מניסן. שאם
 מלך מלך בשבת. או באדר. משהגיע ניסן נכחה לו שנה. ומתחילין
 למנות לו שנה שניה. ומקרא נפקא לן דמניסן מניין להו דכתיב
 (מלכים א' ו') ויהי בשמונים שנה
 וארבע מאות שנה ללאת בני ישראל
 מארץ מצרים. בשנה הרביעית באחד
 וז. הוא האחד השני למולך שלמה
 על ישראל. מקיש מלכות שלמה ליוניח
 מצרים. מה יניח מלכות שלמה מניסן
 לה. אף למלכות שלמה מניסן מניסן
 לה. ולמלכי ארצות העולם מוין מהשרי והייט דתנן לקמן
 בסמוך. באחד בהשרי ראש השנה לשנים. כלומר לשנים של
 מלכי ארצות העולם. ונפקא מינה. לפי שרגילין למנות זמן
 שטרות לשנות המלך. משנה ששנה. משום שלום מלכות.
 ואם עמד מלך באדר וכתב לו הסופר בניסן בלאחר שלשה עשר
 חדש. ניסן של שנה שנייה. כיון דניסן ראש השנה למלכים.
 הוא ליה שטר מוקדם ופסול. משום דהאי ניסן של שנה שלישיית
 שלקחו השנה מן הלוה. בין זמנו של שטר לזמן ההלוואה. שלא
 זמנו ההלוואה ואילו ולא גבי ממשעבדי: ודרגלים. הכי קאמר.
 נגל

יבין תפארת ישראל

ואם כתב שטר בניסן השני שלו, וכתב בשטר בשנת ז' למולכו, וה"ל
 שטר מוקדם, ופסול מלגבות זו אפילו מלקוחות שלקחו מהלוה ואילו.
 דקסוכיו, מדאפשר לטרוף בו מלקוחות שקדמו להלוואה: (ב) ר"ל
 נגל

פרק א א למלכים.

כחז הר"ב דכתיב ויהי בשמונים
 שנה וגו'. מקיש מלכות שלמה ס'
 שהרי המקרא הזה מנה שנה זו. שנה ת"ף ליוניח מצרים ושנה
 ד' למולך שלמה. רש"י. ומ"ט הר"ב מה יניח מצרים מניסן.
 והיא גופא דמר"ח ניסן מנין לה.
 יליף לה מקראי בגמ'. וז"ל הר"ב
 ואם עמד מלך באדר כו'. למלכי
 ישראל אסברה לה. דכהו קיימין
 הכתוב. ומ"ט וכתב לו הסופר בניסן
 בלאחר י"ג חדש. דאלו בניסן בלאחר
 אדר וכתב של שנה ראשונה. אע"פ
 שלפי האמת היא שנה השנייה. ליכא למיחס למטרף לקוחות שלא כדון
 שכיון כזה המלך לא מלך שום ניסן. לפני זה הניסן. ושם המלך
 הרי כהוה בשטר ונמלא שלא יוכל לטרוף שום לקוחות. אלא
 שלקחו אחר הניסן שמלך זה המלך. ולאזנן דיון הוא עורף.
 ומה שכתב לפיך קנסוה וכו' ולא גבי ממשעבדי. עיין בפירוש
 הר"ב במשנה ה' פרק בתרא דשביעית: ודרגלים. ז"ל הר"ב
 ור"ט
 הוא. ושטריו חוב המוקדמים פסולים. לפי שנמלא עורף לקוחות.
 כדון. שהרי קדמה מכירה להלוואה. לפיך קנסוה לאחד גם

יבין תפארת ישראל

פ"א א דרגילין היו לכחז זמן הסטרות אחר השנים משהמלך
 המלך. וקאמר הכא דכל מלך ישראל אפילו המלך באדר,
 כשסעי ניסן מוין לו שנה ז', ובזמן ס' כיהנין שנה ג' למולכו.
 נגל